

ANNEX I

INFORME ANUAL DE GOVERN CORPORATIU DE LES SOCIETATS ANÒNIMES COTITZADES

DADES IDENTIFICATIVES DE L'EMISSOR

DATA FI DE L'EXERCICI DE REFERÈNCIA	31/12/2016
--	------------

CIF	A-08663619
------------	------------

DENOMINACIÓ SOCIAL

CAIXABANK, S.A.

DOMICILI SOCIAL

AVINGUDA DIAGONAL 621, BARCELONA

INFORME ANUAL DE GOVERN CORPORATIU DE LES SOCIETATS ANÒNIMES COTITZADES

A ESTRUCTURA DE LA PROPIETAT

A.1 Completi el quadre següent sobre el capital social de la Societat:

Data d'última modificació	Capital social (€)	Nombre d'accions	Nombre de drets de vot
14/12/2016	5.981.438.031,00	5.981.438.031	5.981.438.031

Indiqui si hi ha diferents classes d'accions amb diferents drets associats:

Sí No

A.2 Detalli els titulars directes i indirectes de participacions significatives, de la seva Societat a la data de tancament de l'exercici, exclosos els Consellers:

Nom o denominació social de l'Accionista	Nombre de drets de vot directes	Nombre de drets de vot indirectes	% sobre el total de drets de vot
INVESCO LIMITED	0	58.429.063	0,98%
FUNDACIÓ BANCÀRIA LA CAIXA	3.493	2.710.880.567	45,32%

Nom o denominació social del titular indirecte de la participació	A través de: Nom o denominació social del titular directe de la participació	Nombre de drets de vot
INVESCO LIMITED	INVESCO ASSET MANAGEMENT LIMITED	52.428.870
INVESCO LIMITED	ALTRES ENTITATS PARTICIPACIÓ TOTAL (INDIVIDUALMENT ADMESSES A COTITZACIÓ SOTA LA SECCIÓ 10)	6.000.193
FUNDACIÓ BANCÀRIA LA CAIXA	CRITERIA CAIXA, SAU	2.710.880.567

Indiqui els moviments en l'estructura accionarial més significatius esdevinguts durant l'exercici:

Nom o denominació social de l'Accionista	Data de l'operació	Descripció de l'operació
FUNDACIÓ BANCÀRIA LA CAIXA	30/05/2016	S'ha baixat el 50% del capital Social
FUNDACIÓ BANCÀRIA LA CAIXA	14/12/2016	S'ha baixat el 50% del capital Social

A.3 Completi els quadres següents sobre els membres del Consell d'Administració de la Societat, que tinguin drets de vot de les accions de la Societat:

Nom o denominació social del Conseller	Nombre de drets de vot directes	Nombre de drets de vot indirectes	% sobre el total de drets de vot
JORDI GUAL SOLÉ	44.226	0	0,00%
ANTONIO MASSANELL LAVILLA	106.912	0	0,00%
GONZALO GORTÁZAR ROTAECHE	568.998	0	0,01%
MARÍA TERESA BASSONS BONCOMPTE	19.369	0	0,00%
FUNDACIÓN CAJASOL	53.742.911	0	0,90%

Nom o denominació social del Conseller	Nombre de drets de vot directes	Nombre de drets de vot indirectes	% sobre el total de drets de vot
MARÍA VERÓNICA FISAS VERGÉS	0	0	0,00%
SALVADOR GABARRÓ SERRA	9.053	0	0,00%
JAVIER IBARZ ALEGRÍA	10.808	0	0,00%
ALAIN MINC	12.932	0	0,00%
MARÍA AMPARO MORALEDA MARTÍNEZ	0	0	0,00%
JOHN S. REED	12.564	0	0,00%
JUAN ROSELL LASTORTRAS	0	42.031	0,00%
ANTONIO SÁINZ DE VICUÑA Y BARROSO	609	0	0,00%
JOSÉ SERNA MASÍÁ	2.040	10.462	0,00%
KORO USARRAGA UNSAÍN	0	0	0,00%
FRANCESC XAVIER VIVES TORRENTS	3.345	0	0,00%

Nom o denominació social del titular indirecte de la participació	A través de: Nom o denominació social del titular directe de la participació	Nombre de drets de vot
JUAN ROSELL LASTORTRAS	CIVISLAR, SA	20.850
JUAN ROSELL LASTORTRAS	CONGOST, SA	21.181
JOSÉ SERNA MASÍÁ	SOLEDAD GARCÍA-CONDE ANGOSO	10.462

% total de derechos de voto en poder del consejo de administración	0,91%
--	-------

Completi els quadres següents sobre els membres del Consell d'Administració de la Societat que tinguin drets sobre accions de la Societat:

A.4 Indiqui, si escau, les relacions d'índole familiar, comercial, contractual o societària que hi hagi entre els titulars de participacions significatives, en la mesura que siguin conegudes per la Societat, llevat que siguin escassament rellevants o derivin del gir o tràfic comercial ordinari:

A.5 Indiqui, si escau, les relacions d'índole comercial, contractual o societària que hi hagi entre els titulars de participacions significatives, i la societat i/o el seu grup, llevat que siguin escassament rellevants o derivin del gir o tràfic comercial ordinari:

Nom o denominació social relacionats
FUNDACIÓ BANCÀRIA LA CAIXA
GRUP CAIXABANK

Tipus de relació: Societària

Breu descripció:

La Fundació Bancària "la Caixa" és el resultat de la transformació de la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona "la Caixa" en fundació bancària, orientant la seva activitat a l'atenció i el desenvolupament de la seva Obra Social i a la gestió adequada de la seva participació en CaixaBank. Després de la segregació de la seva participació a favor de Critería Caixa, SAU, societat controlada per la Fundació Bancària, la Fundació Bancària "la Caixa" té la seva participació en CaixaBank de manera indirecta.

Per tant, totes elles integrants del Grup "la Caixa", d'aquí la seva relació societària. Cal mencionar que està previst que, abans de finalitzar l'exercici 2017, CriteríaCaixa compleixi les condicions establertes pel Banc Central Europeu per deixar d'ostentar el control de CaixaBank, a efectes prudencials i, per tant, deixi de ser Grup consolidat.

Nom o denominació social relacionats
FUNDACIÓ BANCÀRIA LA CAIXA
GRUP CAIXABANK

Tipus de relació: Contractual

Breu descripció:

Hi ha relacions comercials i contractuals dins el gir i trànsit comercial ordinari, els principis reguladors dels quals es recullen en el Protocol Intern de Relacions entre Fundació Bancària "la Caixa", Criteria i CaixaBank (disponible a www.CaixaBank.com). De conformitat amb el que preveu el Protocol de Gestió de la Participació Financera, la Fundació Bancària "la Caixa", com a matriu del Grup "la Caixa", Criteria, com a accionista directe de CaixaBank, i CaixaBank, com a societat cotitzada, van subscriure el 19 de desembre de 2016 un nou Protocol Intern de Relacions que va substituir el Protocol Previ i els objectius principals del qual són, entre d'altres, gestionar les operacions vinculades, el dret d'adquisició preferent sobre el Monte de Piedad, la col·laboració en RSC, el flux d'informació i els mecanismes perquè Criteria pugui atendre requeriments del BCE.

Nom o denominació social relacionats
FUNDACIÓ BANCÀRIA LA CAIXA
GRUP CAIXABANK

Tipus de relació: Comercial

Breu descripció:

Hi ha relacions comercials i contractuals dins el gir i trànsit comercial ordinari, els principis reguladors dels quals es recullen en el Protocol Intern de Relacions entre Fundació Bancària "la Caixa", Criteria i CaixaBank (disponible a www.CaixaBank.com). De conformitat amb el que preveu el Protocol de Gestió de la Participació Financera, la Fundació Bancària "la Caixa", com a matriu del Grup "la Caixa", Criteria, com a accionista directe de CaixaBank, i CaixaBank, com a societat cotitzada, van subscriure el 19 de desembre de 2016 un nou Protocol Intern de Relacions que va substituir el Protocol Previ i els objectius principals del qual són, entre d'altres, gestionar les operacions vinculades, el dret d'adquisició preferent sobre el Monte de Piedad, la col·laboració en RSC, el flux d'informació i els mecanismes perquè Criteria pugui atendre requeriments del BCE.

A.6 Indiqui si han estat comunicats a la Societat pactes parasocials que l'afectin segons el que estableixen els articles 530 i 531 de la Llei de societats de capital. Si escau, descriu'ls breument i relacioni els Accionistes vinculats pel Pacte:

Sí

No

Intervinents del pacte parasocial
FUNDACIÓN CAJASOL
FUNDACIÓ BANCÀRIA LA CAIXA
FUNDACIÓN CAJA CANARIAS
FUNDACIÓN BANCARIA CAJA NAVARRA
FUNDACIÓN CAJA DE BURGOS, FUNDACIÓN BANCARIA

Percentatge de capital social afectat: 80,60%

Breu descripció del pacte:

Després de la fusió per absorció de Banca Cívica per CaixaBank, els Accionistes: Fundació Bancària "la Caixa" i Caja Navarra (actualment Fundación Bancaria Caja Navarra), Cajasol

(actualment Fundación Cajasol), Caja Canarias (actualment Fundación Caja Canarias) i Caja de Burgos (actualment Fundación Caja de Burgos, Fundación Bancaria), («les Fundacions», d'ara endavant) van subscriure l'1 d'agost de 2012 el Pacte d'Accionistes l'objecte del qual és regular les relacions de «les Fundacions» i la Fundació Bancària "la Caixa" com a accionistes de CaixaBank, i les seves recíproques relacions de cooperació, així com amb CaixaBank, a fi de reforçar les seves respectives actuacions al seu voltant i donar suport al seu control a la Fundació Bancària "la Caixa".

CONTINUA A L'APARTAT H.

Indiqui si la Societat sap si hi ha accions concertades entre els seus Accionistes. Si escau, descriu-les breument:

Sí

No

En cas que durant l'exercici s'hagi produït alguna modificació o ruptura d'aquests pactes o acords o accions concertades, indiqui-ho de manera expressa:

La Societat no té coneixement de l'existència d'accions concertades entre els seus accionistes.

A.7 Indiqui si hi ha alguna persona física o jurídica que exerceixi o pugui exercir el control sobre la Societat d'acord amb l'article 4 de la Llei del mercat de valors. Si escau, identifiqui-la:

Sí

No

Nom o denominació social
FUNDACIÓ BANCÀRIA LA CAIXA

Observacions

La Fundació Bancària "la Caixa", matriu del Grup i accionista de control de CaixaBank, a través de CriteriaCaixa, amb la finalitat de reforçar la transparència i bon govern, i de conformitat amb el Protocol de Gestió de la Participació Financera, juntament amb Criteria, com a accionista directe, i CaixaBank, com a societat cotitzada van subscriure el 19 de desembre de 2016 un nou Protocol Intern de Relacions que va substituir l'anterior i els objectius principals del qual són, entre d'altres, gestionar les operacions vinculades, el dret d'adquisició preferent sobre el Monte de Piedad, la col·laboració en RSC, el flux d'informació i els mecanismes perquè Criteria atengui el BCE. Així mateix, està previst que abans del tancament de 2017 CriteriaCaixa compleixi les condicions establertes pel BCE per deixar d'ostentar el control de CaixaBank, a efectes prudencials i, per tant deixi, de ser Grup consolidat.

A.8 Completi els quadres següents sobre l'autocartera de la Societat:

A data de tancament de l'exercici:

Nombre d'accions directes	Nombre d'accions indirectes (*)	% total sobre capital social
4.296.217	39.648	0,07%

(*) A través de:

Nom o denominació social del titular directe de la participació	Nombre d'accions directes
CAIXABANK ASSET MANAGEMENT, SGIIC, S.A.U	21.245
VIDACAIXA, SA DE SEGUROS Y REASEGUROS	18.403
Total:	39.648

Detalli les variacions significatives, d'acord amb el que disposa el Reial Decret 1362/2007, dutes a terme durant l'exercici:

Expliqui les variacions significatives

El 23 de març de 2016 es va remetre una Comunicació d'actualització sobrevinguda per modificació en el nombre de drets de vot de l'Emissor del 22 de març de 2016, en virtut de l'ampliació de capital que es va comunicar en els fets rellevants núm. 235401, de 25 de febrer de 2016, i núm. 236620, de 22 de març de 2016.

El 3 de juny de 2016 es va remetre una Comunicació arran d'haver assolit o sobrepassat el llindar de l'1% el 30 de maig de 2016, en virtut de l'operació de permuta d'actius signada entre Criteria Caixa, S.A.U i CaixaBank, S.A., comunicada pels fets rellevants amb números de registre 231.928 i 239.259.

El 28 de setembre de 2016 es va remetre una Comunicació amb la finalitat d'actualitzar la posició de la Societat en accions pròpies, atès que el formulari només té en compte notificar actualitzacions arran de la modificació en el nombre de drets de vot de l'emissor o per assolir o superar el llindar de l'1% d'autocartera arran d'adquisicions. La variació que es va informar en aquesta notificació corresponia a l'operació de venda d'accions pròpies mitjançant una col·locació privada entre inversors qualificats comunicada pels fets rellevants amb números de registre 243.003 i 243.005 i que va suposar la reducció del percentatge de participació en autocartera del 9,970% al 0,072%.

El 20 de desembre de 2016 es va remetre una Comunicació d'actualització sobrevinguda per modificació en el nombre de drets de vot de l'Emissor del 14 de desembre de 2016, en virtut de l'ampliació de capital que es va comunicar en els fets rellevants núm. 244881, de 17 de novembre de 2016, 245.013 de 21 de novembre i núm. 246012, de 14 de desembre de 2016.

A.9 Detalli les condicions i el termini del mandat vigent de la junta d'accionistes al consell d'administració per emetre, recomprar o transmetre accions pròpies.

La Junta General del 28 d'abril va acordar autoritzar el Consell d'Administració, d'acord amb el que disposen els articles 146 i 509 de la Llei de Societats de Capital, perquè pugui procedir a l'adquisició derivativa d'accions pròpies, tant directament com indirectament a través de les societats dependents, en els termes següents:

- L'adquisició podrà fer-se a títol de compravenda, permuta, dació en pagament o qualsevol altra permesa per la llei, en una o diverses vegades, sempre que el valor nominal de les accions adquirides, sumat al de les que ja posseeixi la Societat, no excedeixi del 10% del capital subscrit.

- Quan l'adquisició sigui onerosa, el preu o contravalor serà el preu de tancament de les accions de la Societat en el mercat continu del dia immediatament anterior a l'adquisició, amb una variació màxima, a l'alça o a la baixa, del 15%.

El termini de vigència de l'autorització és de cinc anys des de l'adopció de l'acord per la Junta General d'Accionistes. Així mateix, i per a aquests efectes previstos en el paràgraf segon de l'apartat a) de l'article 146.1 de la Llei de Societats de Capital, es va acordar atorgar autorització expressa per a l'adquisició d'accions de la Societat per part de qualsevol de les societats dependents en els mateixos termes de l'acord.

Les accions que s'adquireixin com a conseqüència d'aquesta autorització es podran destinar tant a la seva alienació o amortització com a l'aplicació dels sistemes retributius establerts en el paràgraf tercer de l'apartat a) de l'article 146 de la Llei de Societats de Capital, i es poden destinar a l'entrega als empleats i administradors de la Societat o del seu grup.

El Consell queda facultat per delegar aquesta autorització a la persona o persones que cregui convenient. Tot això, amb els restants límits i requisits exigits per la Llei de Societats de Capital i altra normativa aplicable, deixant sense efecte en la part no utilitzada l'anterior autorització vigent, aprovada en la Junta General de 19 d'abril de 2012.

A.9.bis Capital flotant estimat:

	%
Capital flotant estimat	52,72

A.10 Indiqui si hi ha qualsevol restricció a la transmissibilitat de valors i/o qualsevol restricció al dret de vot. En particular, cal comunicar si hi ha qualsevol tipus de restriccions que puguin dificultar la presa de control de la Societat mitjançant l'adquisició de les seves accions en el mercat.

Sí

No

A.11 Indiqui si la Junta General ha acordat adoptar mesures de neutralització davant una oferta pública d'adquisició en virtut del que disposa la Llei 6/2007.

Sí

No

Si escau, expliqui les mesures aprovades i els termes en què es produirà la ineficiència de les restriccions:

A.12 Indiqui si la Societat ha emès valors que no es negocien en un mercat regulat comunitari.

Sí No

Si escau, indiqui les diferents classes d'accions i, per a cada classe d'accions, els drets i les obligacions que confereixi.

B JUNTA GENERAL

B.1 Indiqui i, si escau, detalli, si hi ha diferències amb el règim de mínims previst en la Llei de societats de capital (LSC) respecte del quòrum de constitució de la Junta General.

Sí No

B.2 Indiqui i, si escau, detalli si hi ha diferències amb el règim previst en la Llei de societats de capital (LSC) per a l'adopció d'acords socials:

Sí No

Descrigui en què es diferencia del règim previst a la LSC.

B.3 Indiqui les normes aplicables a la modificació dels Estatuts de la Societat. En particular, cal comunicar les majories previstes per a la modificació dels Estatuts, i també, si escau, les normes previstes per a la tutela dels drets dels socis en la modificació dels Estatuts.

Respecte de la modificació dels Estatuts, la regulació societària de CaixaBank té previstos bàsicament els mateixos límits i condicions establerts a la Llei de societats de capital.

Respecte de les normes per a la tutela dels drets dels socis en la modificació dels Estatuts s'aplica el que disposa la Llei de societats de capital.

Així mateix, per la seva condició d'entitat de crèdit, i d'acord amb el que estableix l'article 10 del Reial decret 84/2015, de 13 de febrer, la modificació dels Estatuts Socials de CaixaBank està subjecta al procediment d'autorització i registre establert en aquesta regulació. Sens perjudici de les línies anteriors, cal dir que certes modificacions (entre d'altres, el canvi de domicili social dins del territori nacional, l'augment de capital social o la incorporació textual de preceptes legals o reglamentaris de caràcter imperatiu o prohibitiu, o per complir resolucions judicials o administratives) no estan subjectes al procediment d'autorització, tot i que en tot cas han de ser comunicades al Banc d'Espanya.

B.4 Indiqui les dades d'assistència a les juntes generals celebrades en l'exercici a què es refereix aquest informe i les de l'exercici anterior:

Data Junta General	Dades d'assistència				Total
	% de presència física	% en representació	% vot a distància		
			Vot electrònic	Altres	
23/04/2015	59,97%	8,67%	0,02%	1,33%	69,99%
28/04/2016	58,58%	11,69%	0,03%	1,54%	71,84%

B.5 Indiqui si hi ha alguna restricció estatutària que estableixi un nombre mínim d'accions necessàries per assistir a la junta general:

Sí No

Nombre d'accions necessàries per assistir a la junta general

1.000

B.6 Apartat derogat.**B.7 Indiqui l'adreça i la forma d'accés al web de la Societat a la informació sobre govern corporatiu i altra informació sobre les juntes generals que s'hagi de posar a disposició dels accionistes a través del web de la Societat.**

La informació sobre govern corporatiu de CaixaBank està disponible en el web corporatiu de la Societat (www.caixabank.com) a l'apartat d'"Informació per a accionistes i inversors", subapartat de "Govern corporatiu" a través de l'adreça web següent: https://www.caixabank.com/informacionparaaccionistaseinversores/gobiernocorporativo_es.html

En el cas de la informació específica sobre les Juntes Generals, es pot trobar a través d'un enllaç individualment identificat «Junta General d'Accionistes», en el subapartat de «Govern Corporatiu», i s'hi pot accedir a través de l'adreça web següent:

https://www.caixabank.com/informacionparaaccionistaseinversores/gobiernocorporativo/juntageneralaccionistas_es.html

Així mateix cal dir que, amb motiu de la convocatòria d'una Junta General, s'habilita temporalment a la pàgina inicial del web de CaixaBank un bàner específic i destacat que dóna accés directe a la informació per a la Junta convocada. Finalment, és important deixar constància de l'existència a la part inferior del web corporatiu de CaixaBank d'un apartat d'«Enllaços directes», entre els quals es troba l'enllaç «Junta General d'Accionistes», que permet l'accés directe a la informació de les juntes generals d'accionistes de CaixaBank de manera continuada.

C ESTRUCTURA DE L'ADMINISTRACIÓ DE LA SOCIETAT**C.1 Consell d'Administració****C.1.1 Nombre màxim i mínim de Consellers previstos en els Estatuts Socials:**

Nombre màxim de Consellers	22
Nombre mínim de Consellers	12

C.1.2 Completi el quadre següent amb els membres del Consell:

Nom o denominació social del Conseller	Representant	Categoria del Conseller	Càrrec en el Consell	Data Primer nom.	Data últim nom.	Procediment d'elecció
ANTONIO SÁINZ DE VICUÑA Y BARROSO		Independent	CONSELLER	01/03/2014	24/04/2014	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONISTES
ALAIN MINC		Independent	CONSELLER	06/09/2007	24/04/2014	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONISTES
SALVADOR GABARRÓ SERRA		Dominical	CONSELLER	06/06/2003	23/04/2015	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONISTES
ANTONIO MASSANELL LAVILLA		Executiu	VICEPRESIDENT	30/06/2014	23/04/2015	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONISTES
JUAN ROSELL LASTORTRAS		Independent	CONSELLER	06/09/2007	24/04/2014	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONISTES

Nom o denominació social del Conseller	Representant	Categoria del Conseller	Càrrec en el Consell	Data Primer nom.	Data últim nom.	Procediment d'elecció
MARÍA AMPARO MORALEDA MARTÍNEZ		Independent	CONSELLER	24/04/2014	24/04/2014	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONISTES
GONZALO GORTÁZAR ROTAECHE		Executiu	CONSELLER DELEGAT	30/06/2014	23/04/2015	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONISTES
FUNDACIÓN CAJASOL	GUILLERMO SIERRA MOLINA	Dominical	CONSELLER	20/09/2012	28/04/2016	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONISTES
JOHN S. REED		Independent	CONSELLER	03/11/2011	19/04/2012	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONISTES
MARÍA TERESA BASSONS BONCOMPTE		Dominical	CONSELLER	26/06/2012	26/06/2012	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONISTES
JAVIER IBARZ ALEGRÍA		Dominical	CONSELLER	26/06/2012	26/06/2012	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONISTES
FRANCESC XAVIER VIVES TORRENTS		Independent	CONSELLER	05/06/2008	23/04/2015	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONISTES
MARÍA VERÓNICA FISAS VERGÉS		Independent	CONSELLER	25/02/2016	28/04/2016	ACORD JUNTA GENERAL D'ACCIONISTES
JORDI GUAL SOLÉ		Dominical	PRESIDENT	30/06/2016	30/06/2016	COOPTACIÓ
JOSÉ SERNA MASIÁ		Dominical	CONSELLER	30/06/2016	30/06/2016	COOPTACIÓ
KORO USARRAGA UNSAÍN		Independent	CONSELLER	30/06/2016	30/06/2016	COOPTACIÓ

Nombre total de Consellers	16
-----------------------------------	----

Indiqui els cessaments que s'hagin produït en el Consell d'Administració durant el període subjecte a informació:

Nom o denominació social del Conseller	Categoria del Conseller en el moment de cessament	Data de baixa
FUNDACIÓN BANCARIA CAJA NAVARRA	Dominical	27/10/2016
EVA AURÍN PARDO	Dominical	15/12/2016
ISIDRE FAINÉ CASAS	Dominical	30/06/2016
JUAN JOSÉ LÓPEZ BURNIOL	Dominical	30/06/2016
MARIA DOLORS LLOBET MARIA	Dominical	30/06/2016

C.1.3 Completi els quadres següents sobre els membres del Consell i la seva diferent categoria:

CONSELLERS EXECUTIUS

Nom o denominació social del Conseller	Càrrec en l'organigrama de la Societat
ANTONIO MASSANELL LAVILLA	VICEPRESIDENT
GONZALO GORTÁZAR ROTAECHE	CONSELLER DELEGAT

Nombre total de Consellers executius	2
% sobre el total del Consell	12,50%

CONSELLERS EXTERNES DOMINICALS

Nom o denominació social del Conseller	Nom o denominació de l'Accionista significatiu que representa o que ha proposat el seu nomenament
SALVADOR GABARRÓ SERRA	FUNDACIÓ BANCÀRIA LA CAIXA
FUNDACIÓN CAJASOL	FUNDACIÓN BANCARIA CAJA NAVARRA, FUNDACIÓN CAJASOL, FUNDACIÓN CAJA CANARIAS I FUNDACIÓN CAJA DE BURG
MARÍA TERESA BASSONS BONCOMPTE	FUNDACIÓ BANCÀRIA LA CAIXA
JAVIER IBARZ ALEGRÍA	FUNDACIÓ BANCÀRIA LA CAIXA
JORDI GUAL SOLÉ	FUNDACIÓ BANCÀRIA LA CAIXA
JOSÉ SERNA MASIÁ	FUNDACIÓ BANCÀRIA LA CAIXA

Nombre total de Consellers dominicals	6
% sobre el total del Consell	37,50%

CONSELLERS EXTERNS INDEPENDENTS

Nom o denominació del Conseller:

ANTONIO SÁINZ DE VICUÑA Y BARROSO

Perfil:

Antonio Sáinz de Vicuña y Barroso, nascut a Barcelona el 1948, és membre del Consell d'Administració de CaixaBank des de l'any 2014.

Llicenciat en Dret i Ciències Econòmiques i Comercials, Universidad Complutense de Madrid (1971). Curs de postgrau amb tesina final en Dret Europeu i Dret Internacional, Diploma in International Law, Pembroke College, Cambridge University (Regne Unit). Beca de la Fundació Juan March.

El 1974 va guanyar les oposicions d'Advocat de l'Estat i com a tal va tenir destí en els Serveis Jurídics dels ministeris d'Hisenda, d'Economia i d'Afers Estrangers de 1974 a 1989. De setembre de 1989 a novembre de 1994 va ser Subdirector General – Cap de l'Assessoria Jurídica Internacional del Banco Español de Crédito a Madrid. Del novembre de 1994 al juny de 1998 va ser Advocat General – Director del Servei Jurídic de l'Institut Monetari Europeu (IME) a Frankfurt (organisme encarregat de l'elaboració de la introducció de l'euro). I, de juny de 1998 a novembre de 2013 va ser Advocat General i Director General del Servei Jurídic del Banc Central Europeu (BCE), i es va jubilar el novembre de 2013 perquè va complir l'edat estatutària de 65 anys.

Membre fundador i del seu primer Consell de Direcció de l'Associació Espanyola per a l'Estudi del Dret Europeu (1982-1986); Membre fundador i conseller de la Cort Civil i Mercantil d'Arbitratge (1989-1994); Membre fundador i del Consell de Supervisió de l'Institute for Law and Finance, Wolfgang Goethe Universität, Frankfurt (2000-2013); Membre fundador i del seu Consell Assessor de PRIME Finance (2011-2013) i Membre del Consell Assessor de l'European Capital Markets Institute (2000-2013).

Ha estat conferenciant en diversos fòrums de l'àmbit financer i ha publicat una monografia sobre "La contractación exterior del Estado" (Ed. Ministerio de Asuntos Exteriores, 1986) i uns 30 articles doctrinals en publicacions especialitzades. Ha rebut la comanda d'Isabel la Catòlica (1987) per serveis prestats a l'adhesió d'Espanya a la Comunitat Europea i la comanda de l'Ordre del Mèrit Civil (2014).

Nom o denominació del Conseller:

ALAIN MINC

Perfil:

Alain Minc va néixer a París el 1949, i és membre del Consell d'Administració de CaixaBank des del 2007. És President i Conseller Delegat de la seva pròpia firma de consultoria, AM Conseil.

És llicenciat per l'École des Mines de París i per l'École Nationale d'Administration (ENA) de París. El 1991 va fundar la seva pròpia firma de consultoria, AM Conseil.

Ha estat President del Consell de Vigilància del diari francès Le Monde, Vicepresident de la Compagnie Industriale Riunite International i Director General de Cerus (Compagnies Européennes Réunies).

Així mateix, ha estat Inspector de Finances i Director Financer del grup industrial francès Saint-Gobain.

Actualment és President de Sanef i Conseller de Prisa.

Ha rebut les condecoracions de Commandeur de la Légion d'Honneur, Commander of British Empire, Gran Cruz de la Orden del Mérito Civil.

Ha escrit més de 30 llibres des de 1978, molts dels quals han estat èxits de vendes, entre d'altres: Rapport sur l'informatisation de la société; La Machine égalitaire; Les vengeances des Nations; Le Nouveau Moyen-âge; Rapport sur la France de l'an 2000; www.capitalisme.fr; Epître à nos nouveaux maîtres (2003); Les Prophètes du bonheur: histoire personnelle de la pensée économique (2004); Ce monde qui vient (2004); Le Crépuscule des petits dieux (2006); Une sorte de Diable, les vies de John M. Keynes (desembre 2006); Une histoire de France (2008); Dix jours qui ébranleront le monde (2009); Une histoire politique des intellectuels (2011); Un petit coin de paradis, L'Âme des Nations (2012); L'Homme aux deux visage (2013), Vive l'Allemagne (2013), Le mal français n'est plus ce qu'il était (2014), Un Français de tant de souches 2015.

Nom o denominació del Conseller:

JUAN ROSELL LASTORTRAS

Perfil:

Juan Rosell Lastortras, nascut a Barcelona el 1957, és membre del Consell d'Administració de CaixaBank des de l'any 2007.

És enginyer industrial per la Universitat Politècnica de Barcelona. Estudis de Ciències Polítiques a la Universidad Complutense de Madrid. És President de Congost Plastic.

Durant la seva trajectòria professional ha ocupat la direcció general de Juguets Congost i la presidència d'Enher (1996-1999), de Fecsa-Enher (1999-2002) i de Corporación Uniland (2005-2006). També ha format part dels consells d'administració de Gas Natural, S.D.G, S.A., Agbar, Endesa, Endesa Italia S.p.A., Siemens España i Applus Servicios Tecnológicos.

Així mateix, és President de la Confederació Espanyola d'Organitzacions Empresariales (CEOE), membre de la Mont Pelerin Society i Vicepresident de Business Europe.

Té diverses distincions, entre les quals destaquen la Medalla d'Or al Mèrit de la Fira Oficial i Internacional de Mostres de Barcelona; la Medalla de Plata de la Cambra Oficial d'Indústria, Comerç i Navegació de Barcelona; el Commendatore al Merito Grade Ufficiale della Repubblica Italiana, i la Clau d'Or de la Ciutat de Barcelona i Premi Tiepolo.

Nom o denominació del Conseller:

MARÍA AMPARO MORALEDA MARTÍNEZ

Perfil:

María Amparo Moraleda, nascuda a Madrid el 1964, és membre del Consell d'Administració de CaixaBank des de l'any 2014.

Enginyera Superior Industrial per ICAI i PDG per l'IESE.

Consellera independent en diverses societats: Faurecia, SA (des de 2012), Solvay, SA (des de 2013) i Airbus Group, SE. (des de 2015).

És, així mateix, membre del Consell Rector del Consell Superior d'Investigacions Científiques – CSIC (des del 2011) i membre del Consell Assessor de KPMG España (des del 2012) i de SAP Ibérica (des del 2013).

Va ser Directora d'Operacions per a l'àrea Internacional d'Iberdrola amb responsabilitat sobre el Regne Unit i els Estats Units, entre el gener del 2009 i el febrer del 2012. També va dirigir Iberdrola Ingeniería y Construcción de gener del 2009 a gener del 2011.

Va ser Presidenta Executiva d'IBM per a Espanya i Portugal entre el juliol del 2001 i el gener del 2009, i es va ampliar la zona sota la seva responsabilitat a Grècia, Israel i Turquia del juliol del 2005 al gener del 2009. Entre el juny del 2000 i del 2001 va ser executiva adjunta del President d'IBM Corporation. Del 1998 al 2000 va ser Directora General d'INSA (filial d'IBM Global Services). De 1995 a 1997, Directora de RH per a EMEA, d'IBM Global Services, i de 1988 a 1995 va exercir diversos càrrecs professionals i de direcció a IBM España. És membre de diversos patronats i consells de diverses institucions i organismes, entre els quals s'inclouen l'Acadèmia de Ciències Socials i del Medi Ambient d'Andalusia, el Patronat de l'IMD Anderson Cancer Center de Madrid i l'International Advisory Board de l'Institut

d'Empresa.

Al desembre de 2015 la van nomenar acadèmica de número de la Real Academia de Ciències Econòmiques i Financeres.

Va ingressar el 2005 en el Hall of Fame de l'organització Women in Technology International (WITI), reconeixement que distingeix les personalitats de l'empresa i de la tecnologia que més han contribuït en tot el món a la incorporació i aportació de la dona al desenvolupament tecnològic, i ha rebut diversos premis, com ara: Premi al Lideratge des dels Valors (Fundació FIGEVA – 2008), Premi Javier Benjumea (Associació d'Enginyers ICAI – 2003) i el Premi Excel·lència (Federació Espanyola de Dones Directives, Executives, Professionals i Empresàries – Fedepe – 2002).

Nom o denominació del Conseller:

JOHN S. REED

Perfil:

John Reed, nascut a Chicago el 1939, és membre del Consell d'Administració de CaixaBank des del 2011.

Es va criar a l'Argentina i el Brasil. Va tornar als Estats Units per cursar els seus estudis universitaris, on l'any 1961 es va llicenciar en Filosofia i Lletres i Ciències al Washington and Jefferson College i el Massachusetts Institute of Technology gràcies a un programa de doble titulació. Va ser tinent del Cos d'Enginyers de l'Exèrcit dels Estats Units del 1962 al 1964, i posteriorment es va tornar a matricular en el MIT per cursar un màster en Ciències. Durant trenta-cinc anys, John Reed va treballar a Citibank/Citicorp i Citigroup, setze dels quals com a President. Es va jubilar el mes d'abril de l'any 2000.

Del setembre de 2003 a l'abril de 2005 va tornar a treballar com a president de la Borsa de Nova York i va ocupar el càrrec de President de la Corporació del MIT del maig de 2010 fins a l'octubre de 2014.

El Senyor Reed es va convertir en President del Consell de l'American Cash Exchange al febrer de 2016.

El Senyor Reed és President del Boston Athenaeum, membre del Consell d'Administració de MDRC, del Boston Athenaeum i del NBER i membre del Consell de la Boston Symphony Orchestra. Així mateix, és membre de la Junta de l'Acadèmia Americana de Lletres i Ciències i de la Societat Filosòfica Americana. És Conseller del Social Science Research Council.

Nom o denominació del Conseller:

FRANCESC XAVIER VIVES TORRENTS

Perfil:

Xavier Vives Torrents, nascut a Barcelona el 1955, és membre del Consell d'Administració de CaixaBank des de l'any 2008.

És professor d'Economia i Finances d'IESE Business School. Doctor en Economia per la Universitat de Califòrnia (Berkeley).

Ha estat catedràtic d'Estudis Europeus a INSEAD el període 2001-2005; Director de l'Institut d'Anàlisi Econòmica del Consell Superior d'Investigacions Científiques el període 1991-2001; i professor visitant a les universitats de Califòrnia (Berkeley), Harvard, Nova York (càtedra Rei Joan Carles I el 1999-2000) i Pennsilvània, així com a la Universitat Autònoma de Barcelona i a la Universitat Pompeu Fabra.

Ha assessorat, entre altres institucions, el Banc Mundial, el Banc Interamericà de Desenvolupament, el Banc de la Reserva Federal de Nova York, la Comissió Europea –sent conseller especial del vicepresident de la UE i Comissari de la Competència, Joaquín Almunia–, la Generalitat de Catalunya com a membre del CAREC (Consell Assessor per a la Reactivació Econòmica i el Creixement) i empreses internacionals. També ha estat President de l'Associació Espanyola d'Economia, 2008 i Vicepresident de l'Associació Espanyola d'Economia Energètica, 2006-2009, així com Duisenberg Fellow del Banc Central Europeu el 2015.

Actualment és Conseller d'Aula Escola Europea; membre de l'Acadèmia Europea de Ciències i Arts, i de l'Acadèmia Europaea; Research Fellow del CESifo i del Center for Economic Policy Research; Fellow de l'European Economic Association des de 2004 i de l'Econometric Society des de 1992 i President de l'EARIE (European Association for Research in Industrial Economics) per al període 2016-2018.

Ha publicat nombrosos articles en revistes internacionals i ha dirigit la publicació de diversos llibres. Ha estat Premi Nacional «Rey Don Juan Carlos I» d'Investigació en Ciències Socials, 1988; Premi Societat Catalana d'Economia, 1996; Medalla Narcís Monturiol de la Generalitat de Catalunya, 2002; i Premi Catalunya d'Economia, 2005; Premi IEF a l'excel·lència acadèmica en la carrera professional 2012; beneficiari de l'European Research Council Advanced Grant, 2009-2013, i Premi Rey Jaime I d'Economia, 2013.

Nom o denominació del Conseller:

KORO USARRAGA UNSAÍN

Perfil:

Koro Usarraga Unsain, nascuda a Sant Sebastià el 1957, és membre del Consell d'Administració de CaixaBank des de l'any 2016

Llicenciada en Administració i Direcció d'Empreses i Màster en Direcció d'Empreses per ESADE, PADE per IESE i Censor Jurat de Comptes.

Consellera Independent d'NH Hotel Group i Presidenta de la Comissió d'Auditoria i Control (des de 2015).

Va treballar durant 20 anys a Arthur Andersen i el 1993 és nomenada sòcia de la divisió d'auditoria.

L'any 2001 assumeix la responsabilitat de la Direcció General Corporativa d'Occidental Hotels & Resorts, grup amb gran presència internacional i especialitzat en el sector de les vacances. Tenint sota la seva responsabilitat les àrees de finances, administració i control de gestió, sistemes d'informació i recursos humans.

Va ser Directora General de Renta Corporación, grup immobiliari especialitzat en adquisició, rehabilitació i venda d'immobles.

Des de l'any 2005 i fins a l'actualitat, és accionista i administradora de la societat 2005 KP Inversiones, S.L., dedicada a la inversió en empreses i consultoria de direcció.

Nom o denominació del Conseller:

MARÍA VERÓNICA FISAS VERGÉS

Perfil:

Verónica Fisas, nascuda a Barcelona el 1964, és membre del Consell d'Administració de CaixaBank des del febrer de 2016.

Llicenciada en Dret i amb un Màster en Administració d'Empreses, s'incorpora a de ben jove a Natura Bissé, on adquireix un vast coneixement del negoci i de tots els seus departaments.

És Consellera Delegada del Consell d'Administració de Natura Bissé i Directora General del Grup Natura Bissé des de l'any 2007. Des de l'any 2008 també és Patrona de la Fundació Ricardo Fisas Natura Bissé.

L'any 2001, ja com a CEO de la filial de Natura Bissé als Estats Units, duu a terme l'expansió i consolidació del negoci, i obté resultats immillorables en la distribució de producte i el posicionament de marca.

L'any 2009 passa a ser membre de la Junta Directiva de Stanpa, Associació Nacional de Perfumeria i Cosmètica. El 2012 és nomenada Vicepresidenta de Stanpa i Presidenta del Comitè d'Estètica Professional de l'Associació. Rep el Premi a la Conciliació Empresa-Família en la II Edició Premis Nacionals a la Dona Directiva el 2009 i el Premi IWEC (International Women's Entrepreneurial Challenge) per la seva carrera professional, el 2014.

Nombre total de Consellers independents	8
% total del Consell	50,00%

Indiqui si algun conseller qualificat d'independent percep de la societat, o del seu mateix grup, qualsevol quantitat o benefici per un concepte diferent de la remuneració de conseller, o manté o ha mantingut, durant l'últim exercici, una relació de negocis amb la societat o amb qualsevol societat del seu grup, ja sigui en nom propi o com a accionista significatiu, conseller o alt directiu d'una entitat que mantingui o hagi mantingut aquesta relació.

Cap Conseller qualificat d'independent percep de la Societat, o del seu mateix grup, cap quantitat o benefici per un concepte diferent de la remuneració de Conseller, ni han mantingut, durant l'últim exercici, una relació de negocis amb la Societat o amb qualsevol Societat del seu grup, ja sigui en nom propi o com a Accionista significatiu, Conseller o Alt Directiu d'una entitat que mantingui o hagi mantingut aquesta relació.

Si escau, cal incloure una declaració motivada del Consell sobre les raons per les quals considera que aquest Conseller pot exercir les seves funcions en qualitat de conseller independent.

ALTRES CONSELLERS EXTERNES

S'identificarà els altres Consellers externs i es detallaran els motius pels quals no es puguin considerar dominicals o independents i els seus vincles, ja sigui amb la societat, els seus directius o els seus accionistes:

Indiqui les variacions que, si escau, s'hagin produït durant el període en la categoria de cada Conseller:

C.1.4 Completi el quadre següent amb la informació relativa al nombre de Conselleres durant els últims 4 exercicis, així com el caràcter d'aquestes Conselleres:

	Nombre de Conselleres				% sobre el total de Consellers de cada tipologia			
	Exercici 2016	Exercici 2015	Exercici 2014	Exercici 2013	Exercici 2016	Exercici 2015	Exercici 2014	Exercici 2013
Executiva	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Dominical	1	3	3	3	16,67%	33,33%	30,00%	27,27%
Independent	3	1	1	1	37,50%	16,66%	16,67%	25,00%
Altres d'externes	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Total:	4	4	4	4	25,00%	23,53%	21,05%	22,22%

C.1.5 Expliqui les mesures que, si escau, s'hagin adoptat per procurar incloure en el Consell d'Administració un nombre de dones que permeti assolir una presència equilibrada de dones i homes.

Explicació de les mesures

Al tancament de l'exercici 2016 el Consell d'Administració de la Societat estava integrat per 4 dones d'un total de 18 consellers, i hi havia 2 vacants.

El percentatge de presència de dones en el Consell de CaixaBank, malgrat no ser paritari i clarament millorable, està a la franja alta de percentatge de presència femenina en els Consells d'Administració de les empreses de l'IBEX 35.

La Comissió de Nomenaments, a l'hora d'analitzar i proposar els perfils de candidats per proveir els llocs del Consell d'Administració, té en compte els criteris d'honorabilitat, coneixements i experiència professional per complir amb les exigències d'idoneïtat per al lloc de membre del Consell d'Administració d'una entitat de crèdit, tal com s'estableix a la normativa vigent, a més de les qüestions de diversitat de gènere, malgrat que en aquest moment encara estigui pendent de fixar-se l'objectiu de representació per al sexe menys representat en el Consell d'Administració.

C.1.6 Expliqui les mesures que, si escau, hagi acordat la Comissió de Nomenaments perquè els procediments de selecció no pateixin de biaixos implícits que obstaculitzin la selecció de Conselleres, i que la companyia cerqui deliberadament i inclogui entre els candidats potencials dones que reuneixin el perfil professional buscat:

Explicació de les mesures

Els procediments de selecció de membres del Consell d'Administració no presenten cap biaix que obstaculitzi la selecció de dones per a aquests càrrecs dins la Societat. Així mateix, l'article 14 del Reglament del Consell d'Administració estableix com una de les funcions assignades a la Comissió de Nomenaments la d'informar el Consell sobre qüestions de diversitat de gènere; vetllar perquè els

procediments de selecció dels seus membres afavoreixin la diversitat d'experiències, coneixements i facilitin la selecció de conselleres, i establir un objectiu de representació per al sexe menys representat en el Consell d'Administració, així com elaborar les orientacions sobre com s'ha d'assolir aquest objectiu.

Quan, malgrat les mesures que, si escau, s'hagin adoptat, sigui escàs o nul el nombre de Conselleres, expliqui els motius que ho justifiquin:

Explicació dels motius

Al tancament de l'exercici un 25% del Consell d'Administració de la Societat eren dones. Les dones representen el 37,5% dels consellers independents i el 16,67% dels consellers dominicals.

El 67% dels membres de la Comissió de Nomenaments són dones, la presidència de la Comissió de Retribucions està ocupada per una consellera que, a més, integra la Comissió de Riscos i la Comissió Executiva, i la Comissió d'Auditoria i Control també està integrada per una consellera. És a dir, que en totes les Comissions hi ha presència de dones.

Per tant, el nombre de Conselleres en la Societat, malgrat no ser paritari, no es considera que sigui escàs o nul.

C.1.6 bis Expliqui les conclusions de la Comissió de Nomenaments sobre la verificació del compliment de la política de selecció de Consellers. I, en particular, sobre com aquesta política promou l'objectiu que l'any 2020 el nombre de Conselleres representi, almenys, el 30% del total de membres del Consell d'Administració.

Explicació de les conclusions

La Comissió de Nomenaments, en compliment del que disposa l'apartat 7 de la Política de selecció de consellers, aprovada pel Consell el dia 19 de novembre de 2015, deixa constància que ha verificat el compliment d'aquesta Política en els acords adoptats referents als nomenaments de consellers, que s'han ajustat als principis i directrius que s'hi plasmen, i que el percentatge del sexe menys representat se situa, a la data de la verificació del compliment de la Política, en el 23,53%. No obstant això, canviarà al 27,78%, quan s'executi la proposta de nomenament ja acordada i que se sotmetrà a la propera Junta General d'Accionistes.

C.1.7 Expliqui la forma de representació en el Consell dels Accionistes amb participacions significatives.

La Fundació Bancària "la Caixa" com a accionista significatiu de CaixaBank i en representació de la seva sola participació ha proposat el nomenament de sis (6) consellers, entre els quals hi ha:

JORDI GUAL SOLÉ - PRESIDENT - DOMINICAL
ANTONIO MASSANELL LAVILLA - VICEPRESIDENT - EXECUTIU/DOMINICAL LA
MARÍA TERESA BASSONS BONCOMPTE - VOCAL - DOMINICAL
SALVADOR GABARRÓ SERRA - VOCAL - DOMINICAL EL
JAVIER IBARZ ALEGRÍA - VOCAL - DOMINICAL
JOSÉ SERNA MASIÁ

Així mateix, en el marc de la fusió per absorció de Banca Cívica per CaixaBank, l'1 d'agost de 2012, Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa" (actualment Fundació Bancària "la Caixa"), i Caja Navarra (actualment Fundación Caja Navarra), Cajasol (actualment Fundación Cajasol), Caja Canarias (actualment Fundación Caja Canarias), i Caja de Burgos (actualment Fundación Caixa Burgos, Fundación Bancària), («les Fundacions», d'ara endavant), van subscriure un Pacte d'Accionistes que, entre altres coses, va establir el compromís de la Fundació Bancària "la Caixa" de votar a favor del nomenament de dos (2) membres del Consell d'Administració de CaixaBank a proposta de «les Fundacions».

El 17 d'octubre de 2016 es van acordar les modificacions de l'Acord d'integració entre CaixaBank i Banca Cívica i del Pacte d'accionistes de CaixaBank, que comporta que «les Fundacions», en comptes de proposar el nomenament de dos (2) consellers a CaixaBank, proposen un conseller a CaixaBank i un conseller a VidaCaixa i que la pròrroga dels acords que, de manera automàtica, es va produir al començament d'agost passat, per tres anys, tindrà una durada de quatre anys en comptes dels tres esmentats.

I, per això, actualment, el representant de «les Fundacions» en el Consell de CaixaBank és:
FUNDACIÓN CAJASOL (representada per Guillermo Sierra Molina) - VOCAL - DOMINICAL

C.1.8 Expliqui, si escau, les raons per les quals s'han nomenat Consellers dominicals a instàncies d'accionistes la participació accionarial dels quals és inferior al 3% del capital:

Nom o denominació social de l'Accionista:

FUNDACIÓN BANCARIA CAJA NAVARRA

Justificació:

Després de la fusió per absorció de Banca Cívica per CaixaBank, els Accionistes: Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa" (actualment Fundació Bancària "la Caixa"), i Caja Navarra (actualment Fundación Caja Navarra), Cajasol (actualment Fundación Cajasol), Caja Canarias (actualment Fundación Caja Canarias), i Caja de Burgos (actualment Fundación Caixa Burgos, Fundación Bancària), («les Fundacions», d'ara endavant) van subscriure l'1 d'agost de 2012 el Pacte d'Accionistes l'objecte del qual és regular les relacions de «les Fundacions» i la Fundació Bancària "la Caixa" com a accionistes de CaixaBank, i les seves recíproques relacions de cooperació, així com amb CaixaBank, a fi de reforçar les seves respectives actuacions al voltant d'aquest i donar suport en el seu control a la Fundació Bancària "la Caixa". Així mateix, es va pactar el nomenament de 2 membres del Consell d'Administració de CaixaBank a proposta de «les Fundacions» i, amb la finalitat de donar estabilitat a la seva participació en el capital social de CaixaBank, «les Fundacions» van assumir un compromís de no-disposició de la seva participació durant el termini de quatre anys, així com un compromís de dret d'adquisició durant dos anys a favor de les altres Fundacions, en primer lloc, i subsidiàriament de la Fundació Bancària "la Caixa", en el supòsit que qualsevol de «les Fundacions» volgués transmetre la totalitat o part de la seva participació, un cop transcorregut el termini de vigència del compromís de no-disposició. El 17 d'octubre de 2016 es van acordar les modificacions de l'Acord d'integració entre CaixaBank i Banca Cívica i del Pacte d'accionistes de CaixaBank, que comporta que «les Fundacions», en comptes de proposar el nomenament de dos (2) consellers a CaixaBank, proposen un conseller a CaixaBank i un conseller a VidaCaixa i que la pròrroga dels acords que, de manera automàtica, es va produir al començament de l'agost passat, per tres anys, tindrà una durada de quatre anys en comptes dels tres esmentats.

Nom o denominació social de l'Accionista:

FUNDACIÓN CAJASOL

Justificació:

Després de la fusió per absorció de Banca Cívica per CaixaBank, els Accionistes: Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa" (actualment Fundació Bancària "la Caixa"), i Caja Navarra (actualment Fundación Caja Navarra), Cajasol (actualment Fundación Cajasol), Caja Canarias (actualment Fundación Caja Canarias), i Caja de Burgos (actualment Fundación Caixa Burgos, Fundación Bancària), («les Fundacions», d'ara endavant) van subscriure l'1 d'agost de 2012 el Pacte d'Accionistes l'objecte del qual és regular les relacions de «les Fundacions» i la Fundació Bancària "la Caixa" com a accionistes de CaixaBank, i les seves recíproques relacions de cooperació, així com amb CaixaBank, a fi de reforçar les seves respectives actuacions al voltant d'aquest i donar suport en el seu control a la Fundació Bancària "la Caixa". Així mateix, es va pactar el nomenament de 2 membres del Consell d'Administració de CaixaBank a proposta de «les Fundacions» i, amb la finalitat de donar estabilitat a la seva participació en el capital social de CaixaBank, «les Fundacions» van assumir un compromís de no-disposició de la seva participació durant el termini de quatre anys, així com un compromís de dret d'adquisició durant dos anys a favor de les altres Fundacions, en primer lloc, i subsidiàriament de la Fundació Bancària "la Caixa", en el supòsit que qualsevol de «les Fundacions» volgués transmetre la totalitat o part de la seva participació, un cop transcorregut el termini de vigència del compromís de no-disposició. El 17 d'octubre de 2016 es van acordar les modificacions de l'Acord d'integració entre CaixaBank i Banca Cívica i del Pacte d'accionistes de CaixaBank, que comporta que «les Fundacions», en comptes de proposar el nomenament de dos (2) consellers a CaixaBank, proposen un conseller a CaixaBank i un conseller a VidaCaixa i que la pròrroga dels acords que, de manera automàtica, es va produir al començament de l'agost passat, per tres anys, tindrà una durada de quatre anys en comptes dels tres esmentats.

Nom o denominació social de l'Accionista:

FUNDACIÓN CAJA CANARIAS

Justificació:

Després de la fusió per absorció de Banca Cívica per CaixaBank, els Accionistes: Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa" (actualment Fundació Bancària "la Caixa"), i Caja Navarra (actualment Fundación Caja Navarra), Cajasol (actualment Fundación Cajasol), Caja Canarias (actualment Fundación Caja Canarias), i Caja de Burgos (actualment Fundación Caixa Burgos, Fundación Bancària), («les Fundacions», d'ara endavant) van subscriure l'1 d'agost de 2012 el Pacte d'Accionistes l'objecte del qual és regular les relacions de «les Fundacions» i la Fundació Bancària "la Caixa" com a accionistes de CaixaBank, i les seves recíproques relacions de cooperació, així com amb CaixaBank, a fi de reforçar les seves respectives actuacions al voltant d'aquest i donar suport en el seu control a la Fundació Bancària "la Caixa". Així mateix, es va pactar el nomenament de 2 membres del Consell d'Administració de CaixaBank a proposta de «les Fundacions» i, amb la finalitat de donar estabilitat a la seva participació en el capital social de CaixaBank, «les Fundacions» van assumir un compromís de no-disposició de la seva participació durant el termini de quatre anys, així com un compromís de dret d'adquisició durant dos anys a favor de les altres Fundacions, en primer lloc, i subsidiàriament de la Fundació Bancària "la Caixa", en el supòsit que qualsevol de «les Fundacions» volgués transmetre la totalitat o part de la seva participació, un cop transcorregut el termini de vigència del compromís de no-disposició. El 17 d'octubre de 2016 es van acordar les modificacions de l'Acord d'integració entre CaixaBank i Banca Cívica i del Pacte d'accionistes de CaixaBank, que comporta que «les Fundacions», en comptes de proposar el nomenament de dos (2) consellers a CaixaBank, proposen un conseller a CaixaBank i un conseller a VidaCaixa i que la pròrroga dels acords que, de manera automàtica, es va produir al començament de l'agost passat, per tres anys, tindrà una durada de quatre anys en comptes dels tres esmentats.

Nom o denominació social de l'Accionista:

FUNDACIÓN CAJA DE BURGOS, FUNDACIÓN BANCARIA

Justificació:

Després de la fusió per absorció de Banca Cívica per CaixaBank, els Accionistes: Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa" (actualment Fundació Bancària "la Caixa"), i Caja Navarra (actualment Fundación Caja Navarra), Cajasol (actualment Fundación Cajasol), Caja Canarias (actualment Fundación Caja Canarias), i Caja de Burgos (actualment Fundación Caixa Burgos, Fundación Bancària), («les Fundacions», d'ara endavant) van subscriure l'1 d'agost de 2012 el Pacte d'Accionistes l'objecte del qual és regular les relacions de «les Fundacions» i la Fundació Bancària "la Caixa" com a accionistes de CaixaBank, i les seves recíproques relacions de cooperació, així com amb CaixaBank, a fi de reforçar les seves respectives actuacions al voltant d'aquest i donar suport en el seu control a la Fundació Bancària "la Caixa". Així mateix, es va pactar el nomenament de 2 membres del Consell d'Administració de CaixaBank a proposta de «les Fundacions» i, amb la finalitat de donar estabilitat a la seva participació en el capital social de CaixaBank, «les Fundacions» van assumir un compromís de no-disposició de la seva participació durant el termini de quatre anys, així com un compromís de dret d'adquisició durant dos anys a favor de les altres Fundacions, en primer lloc, i subsidiàriament de la Fundació Bancària "la Caixa", en el supòsit que qualsevol de «les Fundacions» volgués transmetre la totalitat o part de la seva participació, un cop transcorregut el termini de vigència del compromís de no-disposició. El 17 d'octubre de 2016 es van acordar les modificacions de l'Acord d'integració entre CaixaBank i Banca Cívica i del Pacte d'accionistes de CaixaBank, que comporta que «les Fundacions», en comptes de proposar el nomenament de dos (2) consellers a CaixaBank, proposen un conseller a CaixaBank i un conseller a VidaCaixa i que la pròrroga dels acords que, de manera automàtica, es va produir al començament de l'agost passat, per tres anys, tindrà una durada de quatre anys en comptes dels tres esmentats.

Indiqui si no s'han atès peticions formals de presència en el Consell procedents d'Accionistes amb una participació accionarial igual o superior a la d'altres a instàncies dels quals s'hagin designat Consellers dominicals. Si escau, expliqui les raons per les quals no s'hagin atès:

Sí

No

C.19 Indiqui si algun Conseller ha cessat en el seu càrrec abans de l'acabament del seu mandat, si ha explicat les seves raons i a través de quin mitjà, al Consell, i, en cas que ho hagi fet per escrit a tot el Consell, expliqui a continuació almenys els motius que ha donat:

Nom del Conseller:

ISIDRE FAINÉ CASAS

Motiu del cessament:

El 30 de juny de 2016, CaixaBank va informar que el Sr. Isidre Fainé Casas va presentar la seva renúncia als càrrecs de President i de conseller, amb efecte aquell mateix dia, per tal de no incórrer en incompatibilitats en complir-se el termini establert en la Disposició Transitòria Segona de la Llei 26/2013, de caixes d'estalvis i fundacions bancàries.

Nom del Conseller:

JUAN JOSÉ LÓPEZ BURNIOL

Motiu del cessament:

El 30 de juny de 2016, CaixaBank va informar que el Sr. Juan José López Burniol va presentar la seva renúncia al càrrec de conseller, amb efecte aquell mateix dia, per no incórrer en incompatibilitats en complir-se el termini establert en la Disposició Transitòria Segona de la Llei 26/2013 de caixes d'estalvis i fundacions bancàries.

Nom del Conseller:

MARIA DOLORS LLOBET MARIA

Motiu del cessament:

El 30 de juny de 2016, CaixaBank va informar que la Sra. Maria Dolores Llobet Maria va presentar la seva renúncia al càrrec de consellera, amb efecte aquell mateix dia, en haver estat 6 anys de consellera i, per tant, la finalització del seu mandat era propera, amb l'objectiu de facilitar, en el marc del procés de desconsolidació amb Criteriacaixa, més presència de consellers independents.

Nom del Conseller:

FUNDACIÓN BANCARIA CAJA NAVARRA

Motiu del cessament:

El 27 d'octubre de 2016, CaixaBank va informar que, d'acord amb la modificació de l'Acord d'Integració entre CaixaBank i Banca Cívica i del Pacte d'Accionistes de CaixaBank que va ser anunciada pel fet rellevant amb el número registre 243724, de 17 d'octubre de 2016, la Fundación Bancaria Caja Navarra va presentar la seva renúncia al càrrec de membre del Consell d'Administració en la sessió celebrada en aquell mateix dia.

Nom del Conseller:

EVA AURÍN PARDO

Motiu del cessament:

El 15 de desembre de 2016, CaixaBank va informar que la Sra. Eva Aurín Pardo va presentar la seva renúncia al càrrec de consellera, amb efecte aquell mateix dia, en haver superat el temps que podia romandre

com a consellera de "la Caixa", cosa que motivava la seva presència en el Consell com a consellera dominical i donar entrada, així, a altres consellers dominicals.

- C.1.10 Indiqui, en cas que en tinguin, les facultats que tenen delegades el Conseller o els Conseller/s delegat/s:

Nom o denominació social del Conseller:

GONZALO GORTÁZAR ROTAECHE

Breu descripció:

Es deleguen totes les facultats legalment i estatutàriament delegables, sense perjudici de les limitacions establertes en el Reglament del Consell d'Administració per a la delegació de facultats que, en tot cas, apliquen a efectes interns.

- C.1.11 Identifiqui, si escau, els membres del Consell que assumeixin càrrecs d'Administradors o Directius en altres societats que formin part del grup de la societat cotitzada:

Nom o denominació social del Conseller	Denominació social de l'entitat del Grup	Càrrec	Té funcions executives?
GONZALO GORTÁZAR ROTAECHE	VidaCaixa, SA, de Seguros y Reaseguros.	President	NO
JAVIER IBARZ ALEGRÍA	VidaCaixa, SA, de Seguros y Reaseguros	Conseller	NO
JUAN ROSELL LASTORTRAS	VidaCaixa, SA, de Seguros y Reaseguros	Conseller	NO

- C.1.12 Detalli, si escau, els Consellers de la seva Societat que siguin membres del Consell d'Administració d'altres entitats cotitzades en mercats oficials de valors diferents del seu Grup, que hagin estat comunicades a la Societat:

Nom o denominació social del Conseller	Denominació social de l'entitat del Grup	Càrrec
ALAIN MINC	PROMOTORA DE INFORMACIONES, SA (GRUPO PRISA)	CONSELLER
ANTONIO MASSANELL LAVILLA	TELEFÓNICA, SA	CONSELLER
ANTONIO MASSANELL LAVILLA	Erste Group Bank, AG	CONSELLER
MARÍA AMPARO MORALEDA MARTÍNEZ	FAURECIA, SA	CONSELLER
MARÍA AMPARO MORALEDA MARTÍNEZ	SOLVAY, SA	CONSELLER
MARÍA AMPARO MORALEDA MARTÍNEZ	AIRBUS GROUP, SE	CONSELLER
GONZALO GORTÁZAR ROTAECHE	REPSOL, SA	CONSELLER
ANTONIO MASSANELL LAVILLA	REPSOL, SA	CONSELLER
KORO USARRAGA UNSAÍN	NH HOTEL GROUP, S.A.	CONSELLER

- C.1.13 Indiqui i, si escau, expliqui, si la Societat ha establert regles sobre el nombre de consells de què puguin formar part els seus Consellers:

Sí

No

Explicació de les regles

Segons estableix l'article 31. 4 del Reglament del Consell d'Administració, els Consellers de CaixaBank hauran d'observar les limitacions relatives a la pertinença a consells d'administració que estableixi la normativa vigent de d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit.

C.1.14 Apartat derogat.

C.1.15 Indiqui la remuneració global del Consell d'Administració:

Remuneració del Consell d'Administració (milers d'euros)	7.227
Import dels drets acumulats pels Consellers actuals en matèria de pensions (milers d'euros)	16.114
Import dels drets acumulats pels Consellers antics en matèria de pensions (milers d'euros)	232

C.1.16 Identifiqui els membres de l'Alta Direcció que no siguin al seu torn Consellers executius, i indiqui la remuneració total meritada al seu favor durant l'exercici:

Nom o denominació social	Càrrec
PABLO FORERO CALDERÓN	DIRECTOR GENERAL RESPONSABLE DEL PROJECTE BPI
JORGE MONDÉJAR LÓPEZ	DIRECTOR GENERAL DE RISCOS
MARIA VICTORIA MATIA AGELL	DIRECTORA EXECUTIVA DE BANCA INTERNACIONAL
JOAQUIN VILAR BARRABEIG	DIRECTOR GENERAL ADJUNT D'AUDITORIA INTERNA
JAVIER PANO RIERA	DIRECTOR EXECUTIU DE FINANCES
FRANCESC XAVIER COLL ESCURSELL	DIRECTOR GENERAL DE RECURSOS HUMANS I ORGANITZACIÓ
JORGE FONTANALS CUIEL	DIRECTOR EXECUTIU DE MITJANS
TOMÁS MUNIESA ARANTEGUI	DIRECTOR GENERAL D'ASSEGURANCES I GESTIÓ D'ACTIUS
ÓSCAR CALDERÓN DE OYA	SECRETARI GENERAL I DEL CONSELL
JUAN ANTONIO ALCARAZ GARCIA	DIRECTOR GENERAL DE NEGOCI
MATTHIAS BULLACH	DIRECTOR EXECUTIU D'INTERVENCIÓ, CONTROL DE GESTIÓ I CAPITAL
MARÍA LUISA MARTÍNEZ GISTAU	DIRECTORA EXECUTIVA DE COMUNICACIÓ, RELACIONS INSTITUCIONALS, MARCA I RSC

Remuneració total Alta Direcció (en milers d'euros)	10.399
--	--------

C.1.17 Indiqui, si escau, la identitat dels membres del Consell que siguin, al seu torn, membres del Consell d'Administració de societats d'accionistes significatius i/o en entitats del seu grup:

Nom o denominació social del Conseller	Denominació social de l'Accionista significatiu	Càrrec
SALVADOR GABARRÓ SERRA	CRITERIA CAIXA, SAU	VICEPRESIDENT 3r

Detalli, si escau, les relacions rellevants diferents de les que mostra l'epígraf anterior, dels membres del Consell d'Administració que els vinculin amb els Accionistes significatius i/o en entitats del seu grup:

C.1.18 Indiqui si s'ha produït durant l'exercici alguna modificació en el Reglament del Consell:

Sí

No

Descripció modificacions

En la seva sessió del 10 de març del 2016, el Consell d'Administració de CaixaBank va acordar modificar l'apartat 1 de l'article 13 («La Comissió d'Auditoria i Control») del Reglament del Consell als efectes d'adaptar-lo a la reforma de la Llei de Societats de Capital introduïda per la Llei 22/2015, de 20 de juliol, d'Auditoria de Comptes, i ajustar-ne la redacció a la de l'article 40.3 dels Estatuts Socials, relatiu a la Comissió d'Auditoria i Control, la modificació del qual es va aprovar a la Junta General d'Accionistes del 28 d'abril de 2016.

La modificació del Reglament del Consell i, per tant, del nou text refós del Reglament va entrar en vigor a l'hora que va entrar en vigor, al seu torn, de la modificació de l'article 40.3 dels Estatuts Socials que va aprovar la Junta General d'Accionistes. Aquesta modificació dels Estatuts Socials es va autoritzar d'acord amb el règim previst en l'article 10 del Reial Decret 84/2015, de 13 de febrer, pel qual es desenvolupa la Llei 10/2014, de 26 de juny, d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit

En compliment del que disposa l'article 529 de la Llei de societats de capital, les modificacions van ser comunicades a la Comissió Nacional del Mercat de Valors ("CNMV"), elevades a públic i inscrites en el Registre Mercantil. Un cop inscrites en el Registre Mercantil, la CNMV i CaixaBank, S.A. van publicar els textos complets a la pàgina web corporativa (www.CaixaBank.com).

C.1.19 Indiqui els procediments de selecció, nomenament, reelecció, avaluació i remoció dels Consellers. Detalli els òrgans competents, els tràmits a seguir i els criteris que s'han d'emprar en cada un dels procediments.

D'acord amb el que estableixen l'article 529 decies, del Reial decret legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de societats de capital, i els articles 5 i 17 a 20 del Reglament del Consell d'Administració, les propostes de nomenament de Consellers que sotmeti el Consell d'Administració a la consideració de la Junta General i els acords de nomenament que adopti el mateix Consell en virtut de les facultats de cooptació que té legalment atribuïdes hauran d'estar precedides de la corresponent proposta de la Comissió de Nomenaments, quan es tracti de Consellers independents i d'un informe en el cas dels altres Consellers. Les propostes de nomenaments o de reelecció de Consellers hauran d'anar acompanyades d'un informe justificatiu del Consell d'Administració en el qual es valori la competència, l'experiència i els mèrits del candidat proposat.

Així mateix, el Consell d'Administració, en l'exercici de les seves facultats de proposta a la Junta General i de cooptació per a la cobertura de vacants, vetllarà perquè, en la composició d'aquest òrgan, els Consellers externs o no executius representin majoria sobre els Consellers executius i que aquests siguin el mínim necessari.

També procurarà que dins el grup majoritari dels Consellers no executius, s'integrin els titulars o els representants dels titulars de participacions significatives estables en el capital de la Societat o els accionistes que hagin estat proposats com a Consellers encara que la seva participació accionarial no sigui una participació significativa (Consellers dominicals) i professionals de reconegut prestigi que puguin exercir les funcions sense que estiguin condicionats per relacions amb la Societat o el Grup, els directius o els accionistes significatius (Consellers independents).

Per a la qualificació dels Consellers s'utilitzen les definicions establertes en la normativa aplicable i que estan recollides en l'article 18 del Reglament del Consell d'Administració.

Així mateix, vetllarà perquè, dins dels Consellers externs, la relació entre dominicals i independents reflecteixi la proporció que hi ha entre el capital de la Societat representat per dominicals i la resta del capital i que els Consellers independents representin, almenys, un terç total de Consellers.

Els Consellers exerciran el càrrec durant el termini previst pels Estatuts mentre la Junta General no n'acordi la separació ni renunciïn al càrrec, i podran ser reelegits, una o diverses vegades per períodes de la mateixa durada. No obstant això, els Consellers independents no es poden mantenir com a tals durant un període continuat superior a 12 anys.

Els designats per cooptació exerciran el càrrec fins a la data de la següent reunió de la Junta General o fins que transcorri el terme legal per a la celebració de la Junta que hagi de resoldre sobre l'aprovació dels comptes de l'exercici anterior, però si la vacant es produeixi una vegada convocada la Junta General i abans de la celebració, el nomenament del Conseller per cooptació pel Consell per cobrir aquesta vacant tindrà efectes fins a la celebració de la Junta General següent.

Tal com s'indica a l'article 529 nonies, del Reial decret legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, i a l'article 15.7 del Reglament del Consell, almenys un cop a l'any el Consell en ple avaluarà la qualitat i l'eficiència del seu funcionament, l'acompliment de les seves funcions per part del President del Consell i pel primer executiu de la Societat, i el funcionament de les comissions, i proposarà, sobre la base del resultat, un pla d'acció que corregeixi les deficiències detectades.

CONTINUA A L'APARTAT H.

C.1.20 Expliqui en quina mesura l'avaluació anual del Consell ha donat lloc a canvis importants en la seva organització interna i sobre els procediments aplicables a les seves activitats:

Descripció modificacions

El Consell d'Administració ha procedit durant l'exercici a realitzar una avaluació de la seva activitat. Tot i així, aquesta avaluació no ha donat lloc a canvis importants en l'organització interna ni sobre els procediments aplicables a les seves activitats.

C.1.20.bis Descriu el procés d'avaluació i les àrees avaluades que ha fet el consell d'administració auxiliat, si escau, per un consultor extern, respecte de la diversitat en la composició i competències, el funcionament i la composició de les comissions, l'acompliment del president del consell d'administració i el primer executiu de la societat i l'acompliment i l'aportació de cada conseller.

El Consell d'Administració fa anualment l'avaluació prevista en l'article 529 nonies de la Llei de societats de capital i en l'apartat setè de l'article 15 del Reglament del Consell d'Administració. Així mateix, es té en compte l'actual Codi de Bon Govern de febrer de 2015, que recull, en la Recomanació 36, l'autoavaluació periòdica de l'acompliment del Consell d'Administració i el de les seves Comissions.

Per fer aquesta avaluació es remet un qüestionari a cada Conseller en què se li sol·licita la seva opinió sobre el funcionament del Consell d'Administració i de les Comissions durant l'exercici en qüestió. El President del Consell d'Administració i de la Comissió Executiva, de la qual també forma part, habitualment no es pronuncia en relació amb l'avaluació del Consell d'Administració i de la Comissió Executiva, atès que l'àmbit d'aquest qüestionari està directament relacionat amb les principals funcions inherents al seu càrrec.

Davant les respostes rebudes i els informes d'activitat elaborats per cadascuna de les Comissions, el Consell d'Administració avalua la qualitat i l'eficiència del funcionament del Consell d'Administració i de les seves Comissions durant l'exercici en qüestió. En aquest sentit, amb caràcter general, el Consell d'Administració ha avaluat favorablement la qualitat i l'eficiència del seu funcionament i el de les seves Comissions durant l'exercici 2016, i considera adequada la seva composició quantitativa i qualitativa, que s'ha fet un nombre prou ampli de reunions i que les propostes han estat adequades.

Pel que fa a l'acompliment de les seves funcions per part del President i del Conseller Delegat de la Societat, en el qüestionari que es remet a cada Conseller sol·licitant-li la seva opinió sobre el funcionament del Consell d'Administració i de les Comissions durant l'exercici, també se'ls sol·licita l'opinió sobre l'acompliment de les seves funcions per part del President del Consell i del Conseller Delegat. I és el Consell, amb l'informe previ de la Comissió de Nomenaments, el que emet la seva avaluació sobre l'acompliment del President i del Conseller Delegat durant cada exercici.

Davant les respostes rebudes en els qüestionaris remesos a cadascun dels membres del Consell, en què, a més de qüestions relatives al funcionament del Consell, se'ls sol·licitava la seva opinió sobre l'acompliment de les seves funcions per part del President del Consell i del Conseller Delegat, el Consell d'Administració, amb l'informe previ favorable de la Comissió de Nomenaments, ha considerat que durant l'exercici 2016, tant l'un com l'altre han exercit les seves funcions a satisfacció del Consell.

Respecte de l'avaluació de l'aportació de cada Conseller, no es fa una anàlisi individualitzada dels membres del Consell per avaluar en cada cas el seu acompliment i l'aportació a l'òrgan col·legiat o a la Societat, i per aquesta sola raó es diu que es compleix parcialment la Recomanació 36 del Codi de Bon Govern.

C.1.20.ter Desglossament, si escau, de les relacions de negoci que el consultor o qualsevol societat del seu grup mantinguin amb la societat o qualsevol societat del grup.

El procés d'avaluació es duu a terme sense col·laboració externa.

C.1.21 Indiqui els supòsits en què estan obligats a dimitir els Consellers.

De conformitat amb el que estableix l'article 20.2 del Reglament del Consell d'Administració, els Consellers hauran de posar el càrrec a disposició del Consell i formalitzar, si aquest ho considera convenient, la corresponent dimissió en els casos següents:

- quan cessin en els llocs, els càrrecs o les funcions executives als quals estigui associat el seu nomenament com a Conseller;
- quan estiguin sotmesos en algun dels supòsits d'incompatibilitat o prohibició legalment previstos o deixin de reunir els requisits d'idoneïtat exigits per la normativa vigent;
- quan resultin processats per un fet presumptament delictiu o siguin objecte d'un expedient disciplinari per falta greu o molt greu instruït per les autoritats supervisores;
- quan la seva permanència en el Consell pugui posar en risc els interessos de la Societat o quan desapareguin les raons per les quals van ser nomenats. En particular, en el cas dels Consellers dominicals, quan l'accionista a qui representin transmeti íntegrament la seva participació accionarial. També ho hauran de fer quan aquest accionista rebaixi la seva participació accionarial fins a un nivell que exigeixi la reducció del nombre de Consellers dominicals;
- quan es produeixin canvis significatius en la seva situació professional o en les condicions en virtut de les quals hagi estat nomenat Conseller; i

(f) quan per fets imputables al Conseller la seva permanència en el Consell causi un dany greu al patrimoni o reputació socials segons el parer d'aquest òrgan.

En el cas que una persona física representant d'una persona jurídica Conseller incorri en algun dels supòsits previstos anteriorment, el representant persona física haurà de posar el càrrec a disposició de la persona jurídica que l'hagi nomenat. Si aquesta decideix mantenir el representant per a l'exercici del càrrec de Conseller, el Conseller persona jurídica haurà de posar el càrrec de Conseller a disposició del Consell d'Administració.

C.1.22 Apartat derogat.

C.1.23 S'exigeixen majories reforçades, diferents de les legals, en algun tipus de decisió?:

Sí No

Si escau, descrigui les diferències.

C.1.24 Expliqui si hi ha requisits específics, diferents dels relatius als Consellers, per ser nomenat president del Consell d'Administració.

Sí No

C.1.25 Indiqui si el president té vot de qualitat:

Sí No

Matèries en què existeix vot de qualitat

D'acord amb el que s'estableix als articles 35. 4. (v) dels Estatuts Socials i 16.4 del Reglament del Consell, correspon al President el vot de qualitat, en cas d'empat, en les sessions del Consell d'Administració que presideixi.

C.1.26 Indiqui si els Estatuts o el Reglament del Consell estableixen algun límit a l'edat dels Consellers:

Sí No

C.1.27 Indiqui si els Estatuts o el Reglament del Consell estableixen un mandat limitat per als Consellers independents, diferent de l'establert en la normativa:

Sí No

C.1.28 Indiqui si els Estatuts o el Reglament del Consell d'Administració estableixen normes específiques per a la delegació del vot en el Consell d'Administració, la forma de fer-ho i, en particular, el nombre màxim de delegacions que pot tenir un Conseller, així com si s'ha establert alguna limitació pel que fa a les categories en les quals és possible delegar, més enllà de les limitacions imposades per la legislació. Si escau, detalli aquestes normes breument.

Respecte a les normes sobre la delegació de vot, hi ha la previsió de l'article 16 del Reglament del Consell, que estableix que els Consellers hauran d'assistir personalment a les reunions del Consell. No obstant això, quan no ho puguin fer personalment, procuraran atorgar la seva representació per escrit i amb caràcter especial per a cada sessió a un altre membre del Consell incloent-hi les instruccions oportunes. I, a més, estableix que els Consellers no executius només ho podran fer en un altre Conseller no executiu.

Així mateix es disposa en la regulació interna que la representació es podrà conferir per qualsevol mitjà postal, electrònic o per fax sempre que quedi assegurada la identitat del Conseller.

No obstant tot això, per tal que el representant es pugui atènyer al resultat del debat en el Consell, és habitual que les representacions quan es donen, sempre d'acord amb els condicionaments legals, no es produeixen, en general, amb instruccions específiques. Aquesta situació té lloc de manera coherent amb el que estableix la Llei sobre les facultats del President del Consell, al qual s'atribueix, entre altres, la d'estimular el debat i la participació activa dels Consellers durant les sessions, salvaguardant la seva lliure presa de posició.

- C.1.29 Indiqui el nombre de reunions que ha mantingut el Consell d'Administració durant l'exercici. Així mateix assenyali, si escau, les vegades que s'ha reunit el Consell sense l'assistència del President. En el còmput es consideraran assistències les representacions fetes amb instruccions específiques.

Nombre de reunions del Consell	16
Nombre de reunions del Consell sense l'assistència del President	0

Si el president és Conseller executiu, indiqui el nombre de reunions efectuades, sense assistència ni representació de cap Conseller executiu i amb la presidència del Conseller coordinador

Nombre de reunions	0
---------------------------	---

Indiqui el nombre de reunions que han mantingut en l'exercici les diferents Comissions del Consell:

Comissió	Nre. de reunions
COMISSIÓ D'AUDITORIA I CONTROL	13
COMISSIÓ DE NOMENAMENTS	25
COMISSIÓ DE RETRIBUCIONS	8
COMISSIÓ DE RISCOS	14
COMISSIÓ EXECUTIVA	22

- C.1.30 Indiqui el nombre de reunions que ha mantingut el Consell d'Administració durant l'exercici amb l'assistència de tots els seus membres. En el còmput es consideraran assistències les representacions fetes amb instruccions específiques:

Nombre de reunions amb les assistències de tots els Consellers	6
% d'assistències sobre el total de vots durant l'exercici	95,37%

- C.1.31 Indiqui si estan prèviament certificats els comptes anuals individuals i consolidats que es presenten al Consell per fer-ne l'aprovació:

Sí No

Identifiqui, si escau, la persona o les persones que han certificat els comptes anuals individuals i consolidats de la Societat, perquè el Consell en faci la formulació:

- C.1.32 Expliqui, si n'hi ha, els mecanismes establerts pel Consell d'Administració per evitar que els comptes individuals i consolidats formulats per ell es presentin a la Junta General amb excepcions en l'informe d'auditoria.

Amb caràcter general, la Comissió d'Auditoria i Control és l'encarregada de vetllar per la correcta elaboració de la informació financera i entre les seves funcions trobem les següents, les quals, entre d'altres, porten implícit evitar l'existència d'informes d'auditoria amb excepcions:

* servir de canal de comunicació entre el Consell d'Administració i els auditors, avaluar els resultats de cada auditoria i les respostes de l'equip de gestió a les seves recomanacions i mitjançar en els casos de discrepàncies entre aquells i aquest en relació amb els principis i els criteris aplicables en la preparació dels estats financers, així com examinar les circumstàncies que, si s'escau, hagin motivat la renúncia de l'auditor;

* establir les oportunes relacions amb l'auditor de comptes per rebre informació sobre les qüestions que puguin posar en risc la independència d'aquest, per al seu examen per part de la Comissió d'Auditoria i Control, i qualssevol altres relacionades amb el procés de desenvolupament de l'auditoria de comptes, així com aquelles altres comunicacions previstes en la legislació d'auditoria de comptes i en les normes d'auditoria;

* supervisar el compliment del contracte d'auditoria, procurant que l'opinió sobre els Comptes Anuals i els continguts principals de l'informe d'auditoria siguin redactats de manera clara i precisa;

* revisar els comptes de la Societat i informar, amb caràcter previ, el Consell d'Administració sobre la informació financera que la Societat hagi de fer pública periòdicament als mercats i als seus òrgans de supervisió, i en general, vigilar el compliment dels requisits legals en aquesta matèria i l'aplicació correcta dels principis de comptabilitat generalment acceptats, així com informar les propostes de modificació de principis i els criteris comptables suggerits per la direcció, per tal de garantir la integritat dels sistemes d'informació comptable i financera, inclosos el control financer i operatiu, i el compliment al respecte de la legislació aplicable.

C.1.33 El Secretari del Consell té la condició de Conseller?

Sí

No

Si el secretari no té la condició de Conseller, completi el quadre següent:

Nom o denominació social del secretari	Representant
ALEJANDRO GARCÍA-BRAGADO DALMAU	

C.1.34 Apartat derogat.

C.1.35 Indiqui, en cas que n'hi hagi, els mecanismes establerts per la Societat per preservar la independència dels auditors externs, dels analistes financers, dels bancs d'inversió i de les agències de qualificació.

La Comissió d'Auditoria i Control, a més de la funció d'elevat al Consell d'Administració, per a la seva submissió a la Junta General d'Accionistes, la proposta de selecció, nomenament, reelecció i substitució de l'auditor extern, està encarregada d'establir les oportunes relacions amb l'auditor de comptes per rebre informació sobre aquelles qüestions que puguin posar en risc la independència d'aquest, i qualssevol altres relacionades amb el procés de desenvolupament de l'auditoria de comptes. En qualsevol cas, la Comissió d'Auditoria i Control haurà de rebre anualment dels auditors externs la declaració de la seva independència en relació amb la Societat o les entitats vinculades a aquesta directament o indirectament, així com la informació dels serveis addicionals de qualsevol classe oferts a aquestes entitats per l'esmentat auditor extern, o per les persones o entitats vinculades a aquest d'acord amb el que disposa la legislació sobre auditoria de comptes. Així mateix, la Comissió d'Auditoria i Control emetrà anualment, amb caràcter previ a l'emissió de l'informe d'auditoria de comptes, un informe en què s'expressarà una opinió sobre la independència de l'auditor de comptes. Aquest informe haurà de contenir, en qualsevol cas, la valoració de la prestació dels serveis addicionals esmentats anteriorment, individualment considerats i en el seu conjunt, diferents de l'auditoria legal i en relació amb el règim d'independència o amb la normativa reguladora d'auditoria.

Com a mecanisme addicional per assegurar la independència de l'auditor, l'article 45. 4 dels Estatuts Socials estableix que la Junta General no pot revocar els auditors abans que finalitzi el període per al qual van ser nomenats, excepte en cas de justa causa. Així mateix, amb l'objectiu de garantir el compliment de la normativa aplicable i la independència dels treballs d'auditoria, la Societat disposa d'unes Polítiques de Relació amb l'Auditor Extern, aprovades per la Comissió d'Auditoria i Control.

Pel que fa a les relacions amb els subjectes que intervenen en els mercats, la Societat actua sota els principis de transparència i no discriminació presents en la legislació que li és aplicable i segons el que disposa el Reglament del Consell d'Administració, que estableix que s'ha d'informar el públic de manera immediata sobre tota informació rellevant a través de les comunicacions a la CNMV i del web corporatiu. Quant a la relació amb analistes i bancs d'inversió, el Departament de Relació amb Inversors coordina la relació de la Societat amb analistes, accionistes i inversors institucionals gestionant les seves peticions d'informació per tal d'assegurar a tothom un tracte equitatiu i objectiu.

En aquest sentit d'acord amb la Recomanació 4 del nou Codi de Bon Govern de les Societats Cotitzades, el Consell d'Administració de la Societat, en el marc de la seva competència general de determinar les polítiques i estratègies generals de la Societat, va aprovar, en la sessió de 30 de juliol de 2015, la Política d'informació, comunicació i contactes amb accionistes, inversors institucionals i assessors de vot, disponible en el web corporatiu de la Societat.

Entre les competències atribuïdes legalment i d'acord amb la normativa interna al ple del Consell d'Administració, hi consta específicament la supervisió del procés de divulgació d'informació i les comunicacions relatives a la Societat; per tant, correspon al Consell la gestió i supervisió al més alt nivell de la informació subministrada als accionistes, als inversors institucionals i als mercats en general. En aquest sentit, el Consell d'Administració, a través dels òrgans i els departaments corresponents, procura tutelar, protegir i facilitar l'exercici dels drets dels accionistes, dels inversors institucionals i dels mercats en general en el marc de la defensa de l'interès social, de conformitat amb els principis següents:

Transparència, igualtat de tracte i no-discriminació, informació contínua, afinitat amb l'interès social, avantguarda en l'ús de les noves tecnologies i compliment de la llei i de la normativa interna de CaixaBank.

Els anteriors principis són aplicables a la informació facilitada i a les comunicacions de la Societat amb els accionistes, inversors institucionals i a les relacions amb els mercats i amb les altres parts interessades, com ara, entre d'altres, entitats financeres intermediàries, gestores i dipositàries de les accions de la Societat, analistes financers, organismes de regulació i supervisió, assessors de vot (*proxy advisors*), agències d'informació i agències de qualificació creditícia (*rating*). Pel que fa a aquestes últimes, tant en els processos d'obtenció com de revisió de qualificació, la Comissió d'Auditoria i Control està degudament informada.

En particular, la Societat tindrà present de manera especial les regles sobre tractament de la informació privilegiada i de la informació rellevant que recullen tant la normativa aplicable com les normes de la Societat respecte a relacions amb els accionistes i la comunicació amb els mercats de valors que contenen el Codi Ètic i Principis d'Actuació de CaixaBank, el Reglament Intern de Conducta de CaixaBank, SA en l'àmbit del mercat de valors i el Reglament del Consell d'Administració de la Societat (també disponibles en el web corporatiu de la Societat).

C.1.36 Indiqui si durant l'exercici la Societat ha canviat d'auditor extern. Si escau, identifiqui l'auditor entrant i sortint:

Sí

No

En cas que hi hagi hagut desacords amb l'auditor sortint, expliqui'n el contingut:

C.1.37 Indiqui si la firma d'auditoria fa altres treballs per a la Societat i/o el seu grup diferents dels d'auditoria i, en aquest cas, declari l'import dels honoraris rebuts per aquests treballs i el percentatge que suposa sobre els honoraris facturats a la Societat i/o el seu grup:

Sí

No

	Societat	Grup	Total
Import d'altres feines diferents de les d'auditoria (milers d'euros)	1.932	857	2.789
Import treballs diferents dels d'auditoria / Import total facturat per la firma d'auditoria (en %)	34,63%	21,12%	28,94%

C.1.38 Indiqui si l'informe d'auditoria dels comptes anuals de l'exercici anterior presenta reserves o excepcions. Si escau, indiqui les raons donades pel President del Comitè d'Auditoria per explicar el contingut i l'abast d'aquestes reserves o excepcions.

Sí

No

C.1.39 Indiqui el nombre d'exercicis que fa que la firma actual d'auditoria audita, de manera ininterrompuda, els comptes anuals de la Societat i/o el seu grup. Així mateix, indiqui el percentatge que representa el nombre d'exercicis auditats per l'actual firma d'auditoria sobre el nombre total d'exercicis en què els comptes anuals han estat auditats:

	Societat	Grup
Nombre d'anys ininterromputs	15	15
Nombre d'exercicis auditats per la firma actual d'auditoria / Nombre d'exercicis que la Societat ha estat auditada (en %)	93,75%	93,75%

C.1.40 Indiqui i, si escau, detalli si hi ha un procediment perquè els Consellers puguin disposar d'assessorament extern:

Sí No

Detall el procediment

El Reglament del Consell d'Administració, a l'article 22, preveu expressament la possibilitat que els Consellers no executius sol·licitin assessorament extern a càrrec de la Societat per a assumptes de cert relleu i complexitat que es presentin en l'acompliment del càrrec.

La decisió de contractar ha de ser comunicada al President, si té caràcter executiu, i si no al Conseller Delegat, i només pot ser vetada pel Consell d'Administració, sempre que s'acrediti:

- * que no es requereix per al cabal acompliment de les funcions encomanades als Consellers no executius;
- * que el seu cost no és raonable en vista de la importància del problema i dels actius i ingressos de la Societat;
- * que l'assistència tècnica que es reclama pot ser dispensada adequadament per experts i tècnics de la Societat; o
- * pot suposar un risc per a la confidencialitat de la informació amb què es treballa.

C.1.41 Indiqui i, si escau, detalli si hi ha un procediment perquè els Consellers puguin tenir la informació necessària per preparar les reunions dels òrgans d'administració amb prou temps:

Sí No

Detall el procediment

De conformitat amb el que estableix l'article 21 del Reglament del Consell, en l'acompliment de les seves funcions, el Conseller té el deure d'exigir i el dret de reclamar de la Societat la informació necessària que li serveixi per al compliment de les seves obligacions. Per fer-ho, el Conseller haurà de sol·licitar informació sobre qualsevol aspecte de la Societat i examinar els seus llibres, registres, documents i altra documentació. El dret d'informació s'estén a les societats participades sempre que això sigui possible.

La sol·licitud s'ha de dirigir al President del Consell, si té caràcter executiu, i si no al Conseller Delegat, el qual l'ha de fer arribar a l'interlocutor apropiat, i en cas que consideri que es tracta d'informació confidencial, haurà d'advertir el Conseller d'aquesta circumstància així com del seu deure de confidencialitat.

Independentment d'això, en general, els documents que han de ser aprovats pel Consell i especialment aquells que per la seva extensió no es poden assimilar durant la sessió es remeten als membres del Consell amb antelació a les reunions de l'òrgan d'administració.

C.1.42 Indiqui i, si escau, detalli si la Societat ha establert regles que obliguin els Consellers a informar i, si escau, dimitir en aquells supòsits que puguin perjudicar el crèdit i la reputació de la Societat:

Sí No

Expliqui les regles

Adicionalment al que disposa l'apartat C.1.21, segons el que es recull a l'article 20 del Reglament del Consell, el Conseller ha de posar el seu càrrec a disposició del Consell d'Administració i formalitzar, si aquest òrgan ho considera convenient, la dimissió corresponent quan per fets imputables al Conseller la seva permanència en el Consell causi un dany greu al patrimoni o reputació social, segons el parer d'aquest últim.

C.1.43 Indiqui si algun membre del Consell d'Administració ha informat la Societat que ha resultat processat o que s'ha dictat contra ell una interlocutòria d'obertura de judici oral, per algun dels delictes assenyalats en l'article 213 de la Llei de societats de capital:

Sí

No

Indiqui si el Consell d'Administració ha analitzat el cas. Si la resposta és afirmativa, expliqui de forma raonada la decisió presa sobre si és procedent o no que el Conseller continuï en el seu càrrec o, si escau, exposi les actuacions efectuades pel Consell d'Administració fins a la data d'aquest informe o que tingui previst efectuar.

C.1.44 Detalli els acords significatius a què hagi arribat la Societat i que entrin en vigor, siguin modificats o conclouin en cas de canvi de control de la Societat arran d'una oferta pública d'adquisició, i els seus efectes.

No aplicable.

C.1.45 Identifiqui de forma agregada i indiqui, de manera detallada, els acords entre la societat i els seus càrrecs d'administració i direcció o empleats que disposin indemnitzacions, clàusules de garantia o blindatge, quan aquests dimiteixin o siguin acomiadats de forma improcedent o si la relació contractual arriba a la seva fi amb motiu d'una oferta pública d'adquisició o un altre tipus d'operacions.

Nombre de beneficiaris: 32

Tipus de beneficiari:

Conseller Delegat i 3 membres del Comitè de Direcció, 5 Directius // 23 comandaments intermedis

Descripció de l'acord:

Conseller Delegat: 1 anualitat dels components fixos de la remuneració.

3 membres del Comitè de Direcció: fins a 0,8 anualitats dels components fixos de la remuneració per damunt del previst per imperatiu legal.

Així mateix, els Consellers Executius i els membres del Comitè de Direcció tenen establerta una anualitat dels components fixos de la remuneració, pagadora en mensualitats, per remunerar el pacte de no competència. Aquest pagament s'interrompia si s'incomplís aquest pacte.

28 directius i comandaments intermedis: entre 0,1 i 2 anualitats dels components fixos de la remuneració per damunt del previst per imperatiu legal.

Indiqui si aquests contractes han de ser comunicats i/o aprovats pels òrgans de la Societat o del seu grup:

	Consell d'Administració	Junta General
Òrgan que autoritza les clàusules	Sí	No

	Sí	No
S'informa la Junta General sobre les clàusules?		X

C.2 Comissions del Consell d'Administració

C.2.1 Detallí totes les comissions del Consell d'Administració, els seus membres i la proporció de Consellers executius, dominicals, independents i altres d'externs que les integren:

COMISSIÓ D'AUDITORIA I CONTROL

Nom	Càrrec	Categoria
ALAIN MINC	PRESIDENT	Independent
SALVADOR GABARRÓ SERRA	VOCAL	Dominical
SENYORA KORO USARRAGA UNSAÍN	VOCAL	Independent

% de Consellers dominicals	33,33%
% de Consellers independents	66,67%
% d'altres d'externs	0,00%

Expliqui les funcions que té atribuïdes aquesta Comissió, descriu els procediments i les regles d'organització i funcionament i resumeixi les actuacions més importants durant l'exercici.

Per limitació d'espai, vegeu la resposta a l'Annex a l'IAGC 2016 adjunt a l'apartat H.

Identifiqui el Conseller membre de la Comissió d'Auditoria que hagi estat designat tenint en compte els coneixements i l'experiència en matèria de comptabilitat, auditoria o en ambdues, i informi sobre el nombre d'anys que el President d'aquesta Comissió porta en el càrrec.

Nom del Conseller amb experiència	ALAIN MINC
Nre. d'anys del President en el càrrec	1

COMISSIÓ DE NOMENAMENTS

Nom	Càrrec	Categoria
ANTONIO SÁINZ DE VICUÑA Y BARROSO	PRESIDENT	Independent
MARÍA TERESA BASSONS BONCOMPTE	VOCAL	Dominical
MARÍA AMPARO MORALEDA MARTÍNEZ	VOCAL	Independent

% de Consellers dominicals	33,33%
% de Consellers independents	66,67%
% d'altres d'externs	0,00%

Expliqui les funcions que té atribuïdes aquesta Comissió, descriu els procediments i les regles d'organització i funcionament i resumeixi les actuacions més importants durant l'exercici.

Per limitació d'espai, vegeu la resposta a l'Annex a l'IAGC 2016 adjunt a l'apartat H.

COMISSIÓ DE RETRIBUCIONS

Nom	Càrrec	Categoria
MARÍA AMPARO MORALEDA MARTÍNEZ	PRESIDENT	Independent

Nom	Càrrec	Categoria
SALVADOR GABARRÓ SERRA	VOCAL	Dominical
ALAIN MINC	VOCAL	Independent

% de Consellers dominicals	33,33%
% de Consellers independents	66,67%
% d'altres d'externs	0,00%

Expliqui les funcions que té atribuïdes aquesta Comissió, descriu els procediments i les regles d'organització i funcionament i resumeixi les actuacions més importants durant l'exercici.

Per limitació d'espai, vegeu la resposta a l'Annex a l'IAGC 2016 adjunt a l'apartat H.

COMISSIÓ DE RISCOS

Nom	Càrrec	Categoria
ANTONIO SÁINZ DE VICUÑA Y BARROSO	PRESIDENT	Independent
JAVIER IBARZ ALEGRÍA	VOCAL	Dominical
MARÍA AMPARO MORALEDA MARTÍNEZ	VOCAL	Independent
JUAN ROSELL LASTORTRAS	VOCAL	Independent

% de Consellers dominicals	25,00%
% de Consellers independents	75,00%
% d'altres d'externs	0,00%

Expliqui les funcions que té atribuïdes aquesta Comissió, descriu els procediments i les regles d'organització i funcionament i resumeixi les actuacions més importants durant l'exercici.

Per limitació d'espai, vegeu la resposta a l'Annex a l'IAGC 2016 adjunt a l'apartat H.

COMISSIÓ EXECUTIVA

Nom	Càrrec	Categoria
JORDI GUAL SOLÉ	PRESIDENT	Dominical
ANTONIO MASSANELL LAVILLA	VOCAL	Executiu
GONZALO GORTÁZAR ROTAECHE	VOCAL	Executiu
JAVIER IBARZ ALEGRÍA	VOCAL	Dominical
MARÍA AMPARO MORALEDA MARTÍNEZ	VOCAL	Independent
ANTONIO SÁINZ DE VICUÑA Y BARROSO	VOCAL	Independent
FRANCESC XAVIER VIVES TORRENTS	VOCAL	Independent

% de Consellers executius	28,57%
% de Consellers dominicals	28,57%
% de Consellers independents	42,86%
% d'altres d'externs	0,00%

Expliqui les funcions que té atribuïdes aquesta Comissió, descriu els procediments i les regles d'organització i funcionament i resumeixi les actuacions més importants durant l'exercici.

Per limitació d'espai, vegeu la resposta a l'Annex a l'IAGC 2016 adjunt a l'apartat H.

Indiqui si la composició delegada o executiva reflecteix la participació en el Consell dels diferents Consellers en funció de la seva categoria:

Sí

No

C.2.2 Completi el quadre següent amb la informació relativa al nombre de Conselleres que integren les Comissions del Consell d'Administració durant els últims quatre exercicis:

	Nombre de							
	Exercici 2016		Exercici 2015		Exercici 2014		Exercici 2013	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
COMISSIÓ D'AUDITORIA I CONTROL	1	33,33%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
COMISSIÓ DE NOMENAMENTS	2	66,67%	2	66,67%	2	66,67%	2	66,67%
COMISSIÓ DE RETRIBUCIONS	1	33,33%	1	33,33%	1	25,00%	0	0,00%
COMISSIÓ DE RISCOS	1	25,00%	1	20,00%	1	20,00%	0	0,00%
COMISSIÓ EXECUTIVA	1	14,29%	2	25,00%	2	25,00%	2	33,33%

C.2.3 Apartat derogat

C.2.4 Apartat derogat.

C.2.5 Indiqui, si escau, l'existència de regulació de les comissions del Consell, el lloc on estan disponibles per a consulta i les modificacions que s'hi hagin fet durant l'exercici. Al seu torn, cal indicar si de manera voluntària s'ha elaborat algun informe anual sobre les activitats de cada Comissió.

COMISSIÓ EXECUTIVA.

Breu descripció

No hi ha reglaments específics de les Comissions del Consell. La Comissió Executiva es regeix pel que estableixen la Llei, els Estatuts Socials i el Reglament del Consell d'Administració. En el que no està previst especialment per a la Comissió Executiva, s'han d'aplicar les normes de funcionament establertes pel Reglament del Consell per al funcionament mateix del Consell, disponible en el web corporatiu de CaixaBank (www.CaixaBank.com).

No hi ha en la regulació societària una previsió expressa sobre un informe d'activitats de la Comissió. No obstant això, en la reunió del 23 de febrer de 2017 va aprovar el seu informe anual d'activitats que recull els principals aspectes de regulació de la Comissió en els diversos documents societaris, així com l'avaluació del seu funcionament durant l'exercici 2016.

COMISSIÓ D'AUDITORIA I CONTROL.

Breu descripció

No hi ha reglaments específics de les Comissions del Consell. L'organització i funcions de la Comissió d'Auditoria i Control estan recollides en el Reglament del Consell que està disponible en el web corporatiu de CaixaBank (www.CaixaBank.com), així com la seva composició i estructura.

En compliment del que estableixen l'article 13.3 (e) del Reglament del Consell i la normativa aplicable, la Comissió d'Auditoria i Control, en la reunió de 23 de febrer de 2017, va aprovar el seu informe anual sobre el seu funcionament destacant les principals incidències sorgides, si n'hi ha, en relació amb les funcions que li són pròpies, així com l'avaluació del seu funcionament durant l'exercici 2016.

COMISSIÓ DE RISCOS

Breu descripció

No hi ha reglaments específics de les Comissions del Consell. L'organització i funcions de la Comissió de Riscos estan recollides en el Reglament del Consell que està disponible en el web corporatiu de CaixaBank (www.CaixaBank.com), així com la seva composició i estructura.

En compliment del que estableixen l'article 13.3 (e) del Reglament del Consell i la normativa aplicable, la Comissió de Risc, en la reunió de 9 de febrer de 2017, va aprovar l'informe anual sobre el seu funcionament destacant les principals incidències sorgides, si n'hi ha, en relació amb les funcions que li són pròpies, així com l'avaluació del seu funcionament durant l'exercici 2016.

COMISSIÓ DE NOMENAMENTS

Breu descripció

No hi ha reglaments específics de les Comissions del Consell. L'organització i funcions de la Comissió de Nomenaments estan recollides en el Reglament del Consell que està disponible en el web corporatiu de CaixaBank (www.CaixaBank.com), així com la seva composició i estructura.

En compliment del que estableix la normativa aplicable, en la reunió del 16 de febrer de 2017 la Comissió de Nomenaments va aprovar el seu informe anual d'activitats, que recull l'avaluació del seu funcionament durant l'exercici 2016.

COMISSIÓ DE RETRIBUCIONS

Breu descripció

No hi ha reglaments específics de les Comissions del Consell. L'organització i funcions de la Comissió de Retribucions estan recollides en el Reglament del Consell que està disponible en el web corporatiu de CaixaBank (www.CaixaBank.com), així com la seva composició i estructura.

En compliment del que estableix la normativa aplicable, en la reunió del 17 de febrer de 2017 la Comissió de Nomenaments va aprovar el seu informe anual d'activitats, que recull l'avaluació del seu funcionament durant l'exercici 2016.

C.2.6 Apartat derogat.

D OPERACIONS VINCULADES I OPERACIONS INTRAGRUP

D.1 Expliqui, si escau, el procediment per a l'aprovació d'operacions amb parts vinculades i intragrup.

Procediment per informar l'aprovació d'operacions vinculades

Correspon al Ple del Consell aprovar, amb l'informe previ de la Comissió d'Auditoria i Control, les operacions que la Societat o societats del Grup facin amb Consellers, en els termes que disposa la Llei, o quan la seva autorització correspongui al Consell d'Administració, amb accionistes titulars (de manera individual o concertadament amb d'altres) d'una participació significativa, incloent-hi accionistes representats en el Consell d'Administració de la Societat o d'altres societats que formin part del mateix grup o amb persones que hi estiguin vinculades (Operacions Vinculades). S'exceptuen de la necessitat d'aquesta aprovació les operacions que reuneixin simultàniament les tres característiques següents:

- que es facin en virtut de contractes les condicions dels quals estiguin estandarditzades i s'apliquin en massa a un elevat nombre de clients;
- que es facin a preus o tarifes establerts amb caràcter general per qui actuï com a administrador del bé o servei de què es tracti; i
- que la seva quantia no superi l'u per cent (1%) dels ingressos anuals de la Societat.

Per tant, és el Consell d'Administració o si no els òrgans o les persones delegades (per raons d'urgència degudament justificades i a l'empara de la delegació conferida, cas en què la decisió ha de ser sotmesa a la posterior ratificació en el primer Consell que se celebri després de la seva adopció) el que aprova les operacions vinculades amb l'informe favorable previ de la Comissió d'Auditoria i Control. Els Consellers que siguin afectats per l'aprovació d'aquestes operacions s'hauran d'abstenir d'intervenir en la deliberació i de votar l'acord sobre aquestes operacions.

Respecte a les operacions intragrup, estan regulades en el Protocol Intern de Relacions entre la Fundació Bancària, "la Caixa", CriteriCaixa i CaixaBank (disponible al web corporatiu de CaixaBank) que, entre altres assumptes, fixa els criteris generals per dur a terme operacions o prestar serveis intragrup en condicions de mercat, així com identifica els serveis que les Societats del Grup Fundació Bancària "la Caixa" presten i podran prestar a les Societats del Grup CaixaBank i els que les Societats del Grup CaixaBank presten o podran prestar, al seu torn, a les Societats del Grup Fundació Bancària "la Caixa".

El Protocol estableix els supòsits i les condicions de l'aprovació de les operacions intragrup que, en general, tenen com a òrgan competent per a la seva aprovació el Consell d'Administració.

Cal esmentar que en determinats supòsits previstos en la Clàusula 3.3 del Protocol, certes operacions intragrup estaran subjectes a l'aprovació prèvia del Consell d'Administració de CaixaBank, que haurà de disposar d'un informe previ de la Comissió d'Auditoria, igual que respecte als altres signants del Protocol.

D.2 Detalli les operacions significatives pel que fa a la quantia o rellevants pel que fa a la matèria realitzades entre la Societat o entitats del seu grup i els accionistes significatius de la Societat:

Nom o denominació social de l'Accionista significatiu	Nom o denominació social de la societat o entitat del seu grup	Naturales a de la relació	Tipus de l'operació	Import (milers d'euros)
CRITERIA CAIXA, SAU	CAIXABANK, SA	Societària	Dividends i altres beneficis distribuïts	460.580
CRITERIA CAIXA, SAU	CAIXABANK, SA	Comercial	Acords de finançament: préstecs	550.000
CRITERIA CAIXA, SAU	CAIXABANK, SA	Comercial	Altres instruments que puguin implicar una transmissió de recursos o d'obligacions entre la Societat i la part vinculada	1.850.000
CRITERIA CAIXA, SAU	CAIXABANK, SA	Contractual	Altres	2.686.491

D.3 Detalli les operacions significatives pel que fa a la quantia o rellevants pel que fa a la matèria dutes a terme entre la Societat o entitats del seu grup i els administradors o directius de la Societat:

D.4 Informi de les operacions significatives dutes a terme per la Societat amb altres Entitats pertanyents al mateix grup, sempre que no s'eliminin en el procés d'elaboració d'estats financers consolidats i no formin part del tràfic habitual de la Societat pel que fa al seu objecte i condicions.

En tot cas, cal informar de qualsevol operació intragrup efectuada amb entitats establertes en països o territoris que tinguin la consideració de paradís fiscal:

D.5 Indiqui l'import de les operacions fetes amb altres parts vinculades.

0 (en milers d'euros).

D.6 Detalli els mecanismes establerts per detectar, determinar i resoldre els possibles conflictes d'interessos entre la Societat i/o el seu grup i els seus consellers, directius o accionistes significatius.

Consellers i Directius

L'article 28 del Reglament del Consell d'Administració regula el deure de no competència dels membres del Consell d'Administració. L'obligació de no competir amb la Societat només podrà ser objecte de dispensa en el supòsit que no s'espera un perjudici per a la societat o que el que s'espera quedi compensat pels beneficis que es preveu obtenir de la dispensa. Serà aplicable al Conseller que hagi obtingut la dispensa de la Junta General, l'obligació de complir les condicions i les garanties que prevegi l'acord de dispensa i, en qualsevol cas, l'obligació d'abstenir-se de participar en les deliberacions i votacions en les quals tinguin conflicte d'interès, tot això de conformitat amb el que disposa la normativa vigent.

L'article 29 d'aquest Reglament regula les situacions de conflicte aplicables a tots els Consellers, establint l'obligació genèrica d'evitar les situacions que puguin suposar un conflicte d'interès entre la Societat i el Conseller o les seves persones vinculades, adoptant per a això les mesures que siguin necessàries. En qualsevol cas, els Consellers hauran de comunicar al Consell d'Administració les situacions de conflicte, directe o indirecte, que ells o les persones vinculades a ells puguin tenir amb l'interès de la Societat i que seran objecte d'informació en la memòria.

D'altra banda, el Reglament Intern de Conducta en l'àmbit del mercat de valors de CaixaBank estableix al seu article 1 que són Persones Subjectes, entre d'altres, els membres del Consell d'Administració i els Alts Directius i membres del Comitè de Direcció de la Societat. La secció VI del Reglament estableix la Política de Conflictes d'Interès de la Societat, i al seu article 36 s'enumeren els deures davant els conflictes d'interessos personals o familiars de les Persones Subjectes, entre els quals hi ha el d'actuar amb lleialtat a CaixaBank, abstenint-se d'intervenir o influir en la presa de decisions que puguin afectar les persones o entitats amb les quals hi ha conflictes i el d'informar l'Òrgan de Seguiment sobre aquests últims.

Accionistes significatius

Amb la finalitat de reforçar la transparència i bon govern de la Societat i en línia amb la recomanació segona del Codi Unificat de Bon Govern, CaixaBank i la Fundació Bancària "la Caixa", com el seu accionista de control, i CriteriaCaixa van subscriure un Protocol intern de relacions que està disponible al web corporatiu de la Societat.

El Protocol actualment en vigor té com a objecte principalment: gestionar les operacions vinculades derivades de dur a terme operacions o prestar serveis; establir mecanismes per evitar l'aparició de conflictes d'interès; preveure el atorgament d'un dret d'adquisició preferent a favor de la Fundació Bancària "la Caixa" en cas de transmissió per CaixaBank del Monte de Piedad del qual és titular; recollir els principis bàsics d'una possible col·laboració entre CaixaBank i la Fundació Bancària "la Caixa" en temes de RSC; regular el flux d'informació adequat que permeti a la Fundació Bancària "la Caixa" i Criteria i a CaixaBank elaborar els seus estats financers i complir obligacions d'informació periòdica i de supervisió i establir els mecanismes necessaris perquè Criteria pugui assumir tots els requeriments derivats de la decisió del BCE de considerar CriteriaCaixa com l'entitat obligada del conglomerat financer CaixaBank i la Fundació Bancària "la Caixa" reiteren en el Protocol la subordinació de les seves relacions a les previsions que sobre conflictes d'interès, relacions amb accionistes significatius, operacions vinculades i informació privilegiada, entre altres matèries, s'estableixen en la legislació aplicable vigent en cada moment.

D.7 Cotitza més d'una societat del Grup a Espanya?

Sí

No

Identifiqui les Societats filials que cotitzen a Espanya:

Societat filial cotitzada

Indiqui si han definit públicament amb precisió les respectives àrees d'activitat i eventuales relacions de negoci entre elles, així com les de la Societat dependent cotitzada amb la resta d'empreses del grup:

Defini les eventuales relacions de negoci entre la societat matriu i la societat filial cotitzada, i entre aquesta última i les altres empreses del Grup

Identifiqui els mecanismes previstos per resoldre els eventuales conflictes d'interessos entre la filial cotitzada i les altres empreses del grup:

Mecanismes per resoldre els eventuales conflictes d'interès

E SISTEMES DE CONTROL I GESTIÓ DE RISCOS

E.1 Expliqui l'abast del Sistema de Gestió de Riscos de la Societat, inclosos els de matèria fiscal.

D'acord amb la sol·licitud existent a la Circular 7/2015 de la CNMV, de 22 de desembre, la Societat expressa que de les descripcions que hi consten, la que s'ajusta més a l'abast del seu Sistema de Gestió de Riscos és la número 1, és a dir:

"... El Sistema de Gestió de Riscos funciona de manera integral, contínua, i consolida aquesta gestió per àrea o unitat de negoci o activitat, filials, zones geogràfiques i àrees de suport (com per exemple recursos humans, màrqueting o control de gestió) en l'àmbit corporatiu..."

En altres paraules, el control dels riscos està plenament integrat en la gestió i l'organització està implicada a posar-lo en pràctica. El mateix Consell d'Administració, amb l'assessorament i la revisió més profunda i freqüent de la Comissió de Riscos, és qui determina les polítiques i les estratègies de control i gestió de riscos.

L'Alta Direcció participa directament en aquest acompliment, en el manteniment del marc de control intern, que l'Entitat assegura en una execució prudent, i en processos continus de gestió i planificació estratègica i financera, que garanteixen l'adequació al perfil i apetit de risc de l'Entitat. El Sistema de Gestió de Riscos funciona de manera integral i exhaustiva, amb una translació adaptada i racionalitzada a les filials i unitats de negoci, segons criteris de materialitat i raonabilitat.

El Sistema de Gestió de Riscos està format pels elements següents:

- Govern i organització: Els òrgans de govern són la Junta General d'Accionistes i el Consell d'Administració, que tenen les facultats que, respectivament, se'ls assignen en la Llei i en els Estatuts, i de conformitat amb aquests, en els desenvolupaments que s'estableixin en els Reglaments d'un i altre òrgan. En conseqüència, la Societat és administrada i regida pel seu Consell d'Administració: és l'òrgan de representació i, al marge de les matèries competència de la Junta General, és el màxim òrgan de decisió.
- Mapa de Riscos Corporatiu: El Grup CaixaBank disposa d'un «Mapa de Riscos Corporatiu» per a la identificació, el mesurament, el seguiment, el control i el *reporting* dels riscos, que ofereix una visió integral dels riscos associats a les activitats corporatives i del seu entorn de control. Com a punt de partida del Mapa de Riscos Corporatiu, el Catàleg de Riscos Corporatiu, actualitzat al desembre de 2016 (més informació a aquest respecte en el punt E.3), classifica els Riscos per categories, incloent-hi els riscos de naturalesa fiscal, i en facilita el seguiment i *reporting*, intern i extern, cosa que contribueix a la mateixa determinació del Perfil de Risc del Grup, la formalització d'un Marc d'Apetit al Risc, unifica nomenclatures dels riscos i facilita l'adaptació al report de Riscos requerit pel Mecanisme Únic de Supervisió (MUS/SSM).
- Marc d'Apetit al Risc (MAR): Eina integral i prospectiva amb què el Consell d'Administració del Grup CaixaBank determina la tipologia i els llindars de risc que està disposat a acceptar, en la consecució dels objectius estratègics del Grup.

- Avaluació i planificació de riscos: Com a complement i reforç que retroalimenta tant el Mapa de Riscos Corporatiu com el Marc d'Apetit al Risc, el Grup CaixaBank disposa de processos institucionals i mecanismes per avaluar tant l'evolució del perfil de risc (recent, futur i hipotètic en escenaris d'estrès) com la seva pròpia capacitat per assegurar un adequat govern, gestió i control.

- Cultura de risc en l'organització: En desenvolupament continu. Es plasma en la (i) formació, exemplificada a través de la denominada «Escola de Riscos», en què la formació es planteja com una eina estratègica orientada a donar suport a les àrees de negoci en els temes de risc, alhora que és el canal de transmissió de la cultura i les polítiques de riscos de la companyia per a la seva adequada gestió, i ofereix formació, informació i eines a tots els professionals de l'Entitat (a través de cursos de formació, tant presencials com virtuals, a través dels mitjans telemàtics disponibles), (ii) informació (publicació dels principis generals de gestió del risc, normes, circulars i manuals a aquest respecte, comunicacions en les reunions mensuals Conseller Delegat i l'Alta Direcció amb els màxims responsables de la xarxa i de Serveis Centrals...), i (iii) incentius (actualment, impacte en la retribució variable de nivells Directius determinats relacionats amb l'originació i la gestió de risc).

CONTINUA A L'APARTAT H

E.2 Identifiqui els òrgans de la Societat responsables de l'elaboració i l'execució del Sistema de Gestió de Riscos, inclòs el fiscal.

Òrgans d'administració

El Consell d'Administració de CaixaBank és l'òrgan màxim que, dins de les seves competències, determina i monitora el model de negoci i l'estratègia de risc de l'Entitat, estableix el Mapa de Riscos Corporatiu, el Marc d'Apetit al Risc i és responsable de les polítiques de govern intern i de la gestió i el control de riscos. Més concretament, el mateix Consell es va reservar unes matèries de decisió respecte a la Gestió de Riscos:

- Adopció i seguiment dels mètodes per mesurar els riscos i calcular els requeriments regulatoris de capital que comporten.
- Organització al màxim nivell de les funcions de control.
- Establiment de límits globals de risc.
- Dictamen de les polítiques generals d'actuació de l'Entitat en matèria de riscos i coneixement de la seva evolució. En

el pla general, les funcions del Consell d'Administració serien:

- Definir els principis generals de gestió del risc.
- Establir la distribució de funcions al si de l'organització i els criteris per a la prevenció de conflictes d'interès.
- Aprovar i revisar periòdicament les estratègies i polítiques d'acompliment, gestió, control i reducció dels riscos.
- Aprovar les estratègies i procediments generals de control intern.
- Conèixer els resultats de la funció de gestió i control dels riscos i de la situació de control intern.

El Consell ha delegat algunes matèries en les comissions delegades, el funcionament de les quals és regulat en el Reglament del Consell d'Administració (articles 11 i seg.). Concretament, el Consell ha designat del seu si una Comissió Executiva, una Comissió de Riscos, una Comissió de Nomenaments, una Comissió de Retribucions i una Comissió d'Auditoria i Control.

La Comissió de Riscos està composta exclusivament per consellers no executius i que posseeixin els oportuns coneixements, capacitat i experiència per entendre plenament i controlar l'estratègia i la propensió al risc. Aquesta comissió és l'encarregada del seguiment recurrent de la gestió de riscos, les funcions concretes i composició de la qual s'han detallat en el punt C.2.5 i, com a últim garant dels mecanismes de control, sense perjudici de les funcions del Consell d'Administració en matèria de gestió i control de riscos, la Comissió d'Auditoria i Control, igualment detallada en l'Apartat C.2.5 d'aquest mateix Informe.

Òrgans de Direcció

L'Alta Direcció del Grup actua en el marc de les atribucions delegades pel Consell d'Administració i les seves Comissions, tant de manera col·legiada (Comitè de Direcció) com individualment a través de la figura del Director General de Risc. CaixaBank disposa d'una Direcció General responsable del correcte funcionament del Sistema de Gestió de Riscos del Grup. Queden fora de la seva responsabilitat directa el risc reputacional (gestionat per la Direcció Corporativa de Comunicació, Relacions Institucionals, Marca i Responsabilitat Corporativa), el risc legal/regulatori, incloent-hi el risc fiscal (que depèn de la Secretaria General) i el de compliment normatiu (que depèn de la Subdirecció General de Control i Compliment).

L'Alta Direcció del Grup CaixaBank integra els comitès següents:

Comitès que reporten a les Comissions Delegades del Consell:

- Comitè de Direcció
- Comitè Permanent de Crèdits
- Comitè Global del Risc

Així mateix, dels comitès que reporten al Comitè de Direcció, destaquen:

- Comitè de Gestió d'Actius i Passius (ALCO)
- Comitè de Transparència
- Comitè de Regulació
- Comissió de Planificació
- Comitè de Govern de la Informació i Qualitat de la Dada (CGIQD)
- Comitè de Protecció de Dades
- Comitè de Plans de Reestructuració i Resolució
- Comitè de Reputació

Finalment, dels comitès de gestió del risc, que estableixen polítiques generals d'actuació, concedeixen operacions al màxim nivell, gestionen els riscos de negoci del Grup i reporten al Comitè Global del Risc, pel seu pes en la gestió i control de riscos, cal destacar-ne els següents:

- Comitè de Polítiques de Risc
- Comitè de Risc Operacional
- Comitè de Models i Paràmetres
- Comitè d'Impairment
- Comitè de Recuperacions i Morositat
- Comitè de Valoració i Adquisició d'Actius Immobiliaris
- Comitè de Control Intern

Per a més Informació a aquest respecte, vegeu la Nota 3 dels Comptes Anuals Consolidats del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2016.

E.3 Assenyali els principals riscos, inclosos els fiscals, que poden afectar la consecució dels objectius de negoci.

L'evolució del sistema financer i la transformació del Marc Regulatori posen de manifest la rellevància creixent de l'avaluació dels riscos i del seu entorn de control. En aquest marc, el Grup CaixaBank disposa d'un "Mapa de Riscos Corporatiu" per a la identificació, el mesurament, el seguiment, el control i el *reporting* dels riscos.

El Mapa de Riscos Corporatiu inclou un Catàleg de Riscos Corporatiu actualitzat al desembre de 2016 (comentat en el Punt E.1), que facilita el seguiment i *reporting*, intern i extern, dels riscos del Grup agrupats en tres categories principals: Riscos de Model de Negoci, Riscos específics de l'activitat financera de l'Entitat i Risc Operacional i Reputacional.

Els principals riscos que es reporten de manera periòdica a la Direcció i els Òrgans de Govern de CaixaBank són:

Risc de model de negoci:

- Rendibilitat del Negoci: Obtenció de resultats inferiors a les expectatives del mercat o als objectius del Grup que impedeixin, en darrera instància, assolir un nivell de Rendibilitat Sostenible superior al Cost de Capital.
- Recursos Propis/Solvència: restricció de la capacitat del Grup CaixaBank per adaptar el seu volum de recursos propis a les exigències normatives o a la modificació del seu perfil de risc.
- Liquiditat i Finançament: Dèficit d'actius líquids, o limitació en la capacitat d'accés al finançament del mercat, per satisfer els venciments contractuals dels passius, els requeriments regulatoris o les necessitats d'inversió del Grup.

Riscos específics de l'activitat financera:

- Crèdit: pèrdua de valor dels actius del Grup CaixaBank davant una contrapartida pel deteriorament de la capacitat d'aquesta per fer front als seus compromisos.
- Deteriorament d'Altres Actius: Reducció del valor en llibres de les participacions accionàries i dels actius no financers (materials, immaterials, Actius Fiscals Diferits i altres actius) del Grup CaixaBank.
- Mercat: Pèrdua de valor dels actius o increment de valor dels passius inclosos en la cartera de negociació i inversió del Grup, per fluctuacions dels tipus, *spread* de crèdit, factors externs o preus en els mercats on es negocien aquests actius o passius.
- Estructural de tipus: Efecte negatiu sobre el Valor Econòmic del balanç o sobre els resultats, per la renovació de masses d'actiu i passiu a tipus diferents dels establerts anteriorment, a causa de canvis en l'estructura de la corba de tipus d'interès.
- Actuarial: Increment del valor dels compromisos contrets per contractes d'assegurança amb clients (negoci assegurador) i per pensions amb empleats (compromisos per pensions) arran de la divergència entre les estimacions de sinistralitat i tipus i l'evolució real d'aquestes magnituds.

Risc Operacional i Reputacional:

- Legal/Regulatori: Pèrdues per errors d'interpretació o aplicació de la legislació i de la regulació vigent o per decisions judicials adverses. Addicionalment, inclou el risc de patir un impacte advers en el valor econòmic per canvis legislatius o regulatoris.
- Conducta i Compliment: aplicació per part de CaixaBank de criteris d'actuació contraris als interessos dels seus clients i els seus grups d'interès i deficiències en els procediments que originin actuacions o omissions no ajustades al marc jurídic i regulatori, o als codis i normes internes, de les quals es puguin derivar sancions administratives o danys reputacionals.

El risc fiscal, entès com el risc d'ocurrència d'efectes negatius per als estats financers o la reputació del Grup CaixaBank derivats de decisions d'indole tributària adoptades bé per la mateixa entitat o bé per les autoritats tributàries i judicials, estaria cobert per la gestió i control del risc legal i de compliment.

- Tecnològic: pèrdues degudes a la inadequació o les errades del hardware i el software de les infraestructures tecnològiques, que poden comprometre la disponibilitat, integritat, accessibilitat i seguretat de les infraestructures i les dades.

- Processos operatius i esdeveniments externs: pèrdues o danys provocats per errors operatius en els processos vinculats a l'activitat de l'Entitat, per esdeveniments externs que escapen al control de l'Entitat, o per terceres persones alienes a aquesta, tant de forma accidental com dolosa.
- Fiabilitat de la informació financera: deficiències en l'exactitud, integritat i criteris d'elaboració de les dades necessàries per a l'avaluació de la situació financera i patrimonial del Grup CaixaBank.
- Reputacional: menyscabament de la capacitat competitiva per deteriorament de la confiança en CaixaBank d'algun dels seus grups d'interès, a partir de l'avaluació que aquests grups efectuen de les actuacions o omissions, realitzades o atribuïdes, de l'Entitat, la seva Alta Direcció o els seus Òrgans de Govern.

Per a més informació, vegeu la Nota 3 dels Comptes Anuals Consolidats del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2016.

E.4 Identifiqui si l'entitat disposa d'un nivell de tolerància al risc, inclòs el fiscal.

L'Entitat té nivells de tolerància al risc, englobats en el denominat marc d'apetit al risc (ja introduït en el Punt E.1, com a part integrant del seu Sistema de Gestió del Risc).

El marc d'apetit al risc de CaixaBank consta de declaracions qualitatives i quantitatives.

- Declaració d'Apetit al Risc, que transmet el perfil de risc objectiu mitjançant quatre dimensions clau:

1. Protecció davant de pèrdues: L'objectiu de CaixaBank és mantenir un perfil de risc mitjà-baix i una adequació de capital còmoda.
2. Liquiditat i finançament: Amb el propòsit de tenir una base de finançament estable i diversificada, es vol tenir la certesa d'estar permanentment en condicions de complir les obligacions i necessitats de finançament, fins i tot en condicions adverses de mercat.
3. Composició de negoci: S'aspira a mantenir una posició de lideratge en el mercat de banca detallista i aconseguir una generació d'ingressos i de capital de manera equilibrada i diversificada.
4. Riscos per a la franquícia: el Grup es compromet amb els estàndards més alts ètics i de governança en la seva activitat, fomentant la sostenibilitat i l'acció social responsable i vetllant activament per assegurar la seva pròpia excel·lència operativa.

Així mateix, hi ha declaracions de mínim appetit al risc, que inclouen, entre d'altres, el seguiment del risc fiscal com a part del risc legal i de compliment.

- Mètriques quantitatives, que es resumeixen en quadres de comandament:

1. Mètriques primàries (Nivell 1), els llistats d'apetit i tolerància dels quals fixa el Consell d'Administració.
2. Indicadors Complementaris (Nivell 2), de més detall, per desglossar o complementar la monitoració dels riscos que fa l'equip directiu i, en particular, el Comitè Global de Riscos.

- Palanques de Gestió (Nivell 3), per assegurar un trasllat coherent i eficaç a la gestió del negoci i els seus riscos. Plasmades a través de:

1. Formació i comunicació
2. Metodologies de mesurament i valoració de riscos
3. Límits, polítiques i facultats en aprovació de noves posicions de riscos
4. Incentius i nomenaments
5. Eines i processos

Per a cadascuna de les dimensions clau definides, s'estableixen, addicionalment a les declaracions qualitatives, diverses mètriques quantitatives amb l'apetit que es pretén mantenir i els llistats de tolerància; això, juntament amb les palanques de gestió, permet direccionar el perfil de risc que pot assumir l'equip directiu.

Es fixen nivells d'«apetit» i de «tolerància» per a cadascuna de les mètriques a través d'un sistema de semàfors d'alerta:

- «Semàfor verd»: objectiu de risc
- «Semàfor ambre»: alerta precoç
- «Semàfor vermell»: incompliment

Addicionalment, i per a una selecció de mètriques que també estan recollides en el *Recovery Plan* (presentat a continuació), s'ha definit un «semàfor negre» que, si s'activés, desencadenaria uns processos de comunicació i de governança propis, d'acord amb la gravetat de les situacions definides.

En línia amb la Directiva 2014/59/UE, de 15 de maig de 2014, per la qual s'estableix un marc per a la reestructuració i resolució d'entitats de crèdit, CaixaBank manté actualitzat un «Pla de Recuperació» (*Recovery Plan*).

El Pla de Recuperació pretén facilitar la implantació de mesures de recuperació per part de l'Entitat, amb l'objectiu de restablir la seva posició financera després d'un deteriorament rellevant d'aquesta. El Pla de Recuperació pretén donar resposta a situacions de deteriorament greu de l'Entitat en termes de solvència i liquiditat. Per a tot el que fa referència a la gestió del Pla de Recuperació, s'ha creat el Comitè de Plans de Recuperació i Resolució (CPRR).

En el procés d'elaboració del Pla de Recuperació, el CPRR determina l'abast del Pla i les àrees implicades, en proposa l'actualització amb freqüència mínima anual d'acord amb la normativa aplicable i dirigeix el projecte, supervisant i controlant el procés d'elaboració, que correspon a l'Oficina del Projecte.

En el procés d'aprovació del Pla de Recuperació, el CPRR valida l'Informe proposat per l'Oficina del Projecte i l'eleva al Comitè de Direcció.

En relació amb els indicadors de recuperació, el CPRR revisa trimestralment l'informe que elabora l'Oficina del Projecte i l'eleva al Comitè de Direcció.

Amb això, s'assegura un procés integral de monitorització i escalat de potencials deterioraments en el perfil de risc de l'Entitat, i que regula la involucració oportuna i selectiva dels òrgans d'administració.

Finalment, en l'àmbit dels plans de resolució, el CPRR coordina les peticions d'informació de les autoritats de resolució nacionals (Banc d'Espanya / FROB) i europea (Junta Única de Resolució).

Per a més Informació (procés d'avaluació de riscos, p. ex.) vegeu la Nota 3 dels Comptes Anuals Consolidats del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2016.

E.5 Indiqui quins riscos, inclosos els fiscals, s'han materialitzat durant l'exercici.

Els Riscos, identificats a través del Catàleg de Riscos Corporatiu, que classifica els Riscos per categories, incloent-hi els riscos de naturalesa fiscal, s'han detallat en el punt E.3; l'eina integral (de gestió, control, etc.) i prospectiva és el Marc d'Apetit al Risc (descriu en el punt E.4). Durant el 2016 no hi ha hagut modificacions en els nivells de compliment/tolerància de les mètriques del Marc d'Apetit al Risc respecte a desembre de 2015, i s'ha mantingut una de les mètriques en la zona d'incompliment.

En concret, l'alta litigiositat que estan havent d'afrontar les entitats financeres amb temes com les clàusules terra o la Llei 57/68 (bestretes a promotors) hi està tenint impacte, per bé que CaixaBank està prenent les mesures necessàries per mitigar els efectes relacionades amb ambdós temes.

Les iniciatives adoptades i els plans d'acció en curs han de permetre la reconducció dels nivells de risc als estipulats com a apetit de l'Entitat.

A títol informatiu, es resumeixen les xifres principals que han caracteritzat el risc de crèdit el 2016:

- Morositat. A 31 de desembre de 2016 els deutors morosos del Grup s'han situat en 14.754 milions d'euros (6,9%). A tancament de 2015 eren 17.100 milions (7,9%).
- La ràtio de mora de CaixaBank es compara molt favorablement amb la del sector privat resident del total del sistema, que ha passat del 10,1% (31/12/15) al 9,23% (30/11/16).
- Promoció immobiliària i actius adquirits en pagament de deutes. A 31/12/16, l'import brut del finançament destinat a la promoció immobiliària del Grup era de 8.024 milions d'euros (9.825 a 31/12/15) i el valor comptable net dels actius adjudicats en pagament de deutes (cartera disponible per a la venda) pujava a 6,3 milers de milions d'euros a 31/12/16 (7,3 milers de milions a 31/12/15).
- Per a la cobertura de la morositat, el Grup ha comptabilitzat el 2016 unes dotacions per a insolvències de 314 milions d'euros(*) (1.593 el 2015), descomptades les recuperacions. Incloent-hi aquestes dotacions, els fons totals per a insolvències de crèdit eren de 6.880 milions d'euros a tancament de 2016(*) (9.512 a tancament de 2015).
- Tot això culmina en un cost de Risc (*Cost of Risk*) del 0,46%(*) el 2016 davant d'un 0,73% el 2015.

(*) En el quart trimestre de 2016 s'ha produït alliberament de provisions, entre d'altres, derivat de l'aplicació de la nova Circular 4/2016. La ràtio del cost del risc del quart trimestre de 2016 és de 0,46% exclouent aquest alliberament de provisions; si es consideren, la ràtio del cost del risc puja a 0,15%.

Funcionament dels sistemes de gestió i control

Malgrat que ha desenvolupat l'activitat en un entorn complex, la capacitat de generació de valor del Grup a llarg termini no s'ha vist afectada.

A això contribueix significativament l'adequat funcionament dels sistemes de gestió i control de riscos durant el 2016. S'ha informat de la seva evolució al Consell d'Administració del Grup.

Per a més informació, vegeu la Nota 3 dels Comptes Anuals Consolidats del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2016.

E.6 Expliqui els plans de resposta i supervisió per als principals riscos de l'Entitat, inclosos els fiscals.

Per limitació d'espai, vegeu la resposta a l'Annex a l'IAGC 2016 adjunt a l'apartat H.

F SISTEMES INTERNES DE CONTROL I GESTIÓ DE RISCOS EN RELACIÓ AMB EL PROCÉS D'EMISSIÓ DE LA INFORMACIÓ FINANCERA (SCIIF)

Descrigui els mecanismes que componen els sistemes de control i gestió de riscos en relació amb el procés d'emissió d'informació financera (SCIIF) de la seva Entitat.

F.1 Entorn de control de l'Entitat

Informi, assenyalant-ne les principals característiques, d'almenys:

F.1.1. Quins òrgans i/o funcions són els responsables de: (i) l'existència i el manteniment d'un SCIIF adequat i efectiu; (ii) la implantació d'aquest sistema, i (iii) la seva supervisió.

El Consell d'Administració de CaixaBank té assumida formalment la responsabilitat de l'existència d'un SCIIF adequat i eficaç i ha delegat en la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital de l'Entitat, el seu disseny, implantació i funcionament.

A l'article 40.3 dels Estatuts de CaixaBank s'estableix que la Comissió d'Auditoria i Control es responsabilitzarà, entre altres funcions, de:

- Supervisar l'eficàcia de control intern de la Societat, l'auditoria interna i els sistemes de gestió de riscos, així com discutir amb els auditors de comptes les debilitats significatives del sistema de control intern detectades en el desenvolupament de l'auditoria.

- Supervisar el procés d'elaboració i presentació de la informació financera preceptiva.

Per la seva banda, la Comissió d'Auditoria i Control ha assumit la supervisió del SCIIF. La seva activitat consisteix a vetllar per la seva eficàcia i obtenir evidències suficients del seu disseny i funcionament correctes.

Aquesta atribució de responsabilitats s'ha estat difós a l'organització mitjançant la Política «Sistema de control intern sobre la informació financera» i la Norma homòloga, aprovades el 2016 després de la seva separació (prèviament només existia la Norma).

La Política SCIIF ha estat aprovada pel Consell d'Administració. S'hi descriuen les seccions més conceptuals del SCIIF, com ara la informació financera que s'ha de cobrir, el model de control intern, la supervisió de la política, la seva custòdia i aprovació, etc.

D'altra banda, la Norma SCIIF ha estat aprovada pel Comitè de Direcció de l'Entitat. S'hi desenvolupa la Funció de Control Intern sobre la Informació Financera (d'ara endavant, CIIF), responsable de:

- Supervisar que les pràctiques i els processos desenvolupats a l'Entitat per elaborar la informació financera garanteixen la seva fiabilitat i la conformitat amb la normativa aplicable.

- Avaluar que la informació financera elaborada per les diverses empreses que constitueixen el Grup CaixaBank compleix amb els principis següents:

i. Les transaccions, els fets i altres esdeveniments recollits per la informació financera efectivament hi són i s'han registrat en el moment adequat (existència i ocurrència).

ii. La informació reflecteix la totalitat de les transaccions, els fets i altres esdeveniments en els quals l'Entitat és part afectada (integritat).

iii. Les transaccions, els fets i altres esdeveniments es registren i valoren de conformitat amb la normativa aplicable (valoració).

iv. Les transaccions, els fets i altres esdeveniments es classifiquen, presenten i revelen en la informació financera d'acord amb la normativa aplicable (presentació, desglossament i comparabilitat).

v. La informació financera reflecteix, en la data corresponent, els drets i obligacions a través dels corresponents actius i passius, de conformitat amb la normativa aplicable (drets i obligacions).

Tant en la Política com en la Norma es descriu el model de control intern de les 3 línies de defensa aplicables al SCIIF:

- Primera Línia de Defensa: Formada per les unitats de negoci i de suport del Grup, responsables d'identificar, mesurar, controlar, mitigar i comunicar els principals riscos que afecten el Grup en l'exercici continu de la seva activitat.

- Segona línia de defensa: Actua de forma independent de les unitats de negoci, i té la funció de cobrir els riscos del Mapa de Riscos Corporatiu del Grup, i assegurar que hi hagi polítiques i procediments de gestió i control de riscos monitorant-ne l'aplicació, avaluant l'entorn de control i reportant tots els riscos materials del Grup.

Aquí s'enquadra la Funció CIIF, que focalitza les seves accions sobre el risc «Fiabilitat de la informació financera».

- Tercera línia de defensa: Auditoria Interna, que es responsabilitza de l'avaluació de l'eficàcia i eficiència de la gestió de riscos, i dels sistemes de control intern, aplicant-hi els principis d'independència i objectivitat.

F.1.2. Si hi ha, especialment en el que fa referència al procés d'elaboració de la informació financera, els elements següents:

- Departaments i/o mecanismes encarregats: (i) del disseny i revisió de l'estructura organitzativa; (ii) de definir clarament les línies de responsabilitat i autoritat, amb una distribució adequada de tasques i funcions, i (iii) que hi hagi prou procediments perquè siguin difoses correctament en l'Entitat.

La revisió i aprovació de l'estructura organitzativa i de les línies de responsabilitat i autoritat la duu a terme el Consell d'Administració de CaixaBank, a través del «Comitè de Direcció» i el «Comitè de Nomenaments». L'Àrea d'Organització dissenya l'estructura organitzativa de CaixaBank i en proposa als òrgans de l'Entitat els canvis organitzatius necessaris. Posteriorment, la Direcció General de Recursos Humans i Organització proposa els nomenaments per exercir les responsabilitats definides.

En l'elaboració de la informació financera estan definides les línies d'autoritat i responsabilitat. Així mateix, es duu a terme una planificació exhaustiva, que preveu, entre altres qüestions, l'assignació de tasques, les dates clau i les diferents revisions que ha de fer cada un dels nivells jeràrquics. Tant les línies d'autoritat i responsabilitat com la planificació abans esmentada estan documentades i s'han distribuït entre tots els participants en el procés d'elaboració de la informació financera.

Cal destacar, així mateix, que totes les societats del Grup CaixaBank que tenen implantat un SCIF actuen de manera coordinada. En aquest sentit, la Política i la Norma de caràcter intern abans esmentades han permès difondre una metodologia comuna.

- Codi de conducta, òrgan d'aprovació, grau de difusió i instrucció, principis i valors inclosos (indicant-hi si hi ha mencions específiques al registre d'operacions i elaboració d'informació financera), òrgan encarregat d'analitzar incompliments i de proposar accions correctores i sancions.

CaixaBank disposa d'un Codi Ètic i Principis d'Actuació, aprovat pel Consell d'Administració, que estableix els valors i principis ètics que inspiren la seva actuació i que han de regir l'activitat de tots els empleats, directius i membres dels seus òrgans d'administració. El seu grau de difusió és universal a través de la Intranet corporativa. Així mateix, pot ser consultat pels accionistes, clients, proveïdors i altres parts interessades en la pàgina web de CaixaBank, a l'apartat de Responsabilitat Corporativa.

Els valors i principis d'actuació que recull el Codi són els següents: el compliment de les lleis, el respecte, la integritat, la transparència, l'excel·lència, la professionalitat, la confidencialitat i la responsabilitat social.

En relació amb la informació que l'Entitat facilita a clients i accionistes, el Codi Ètic estableix que aquesta informació ha de ser precisa, veraç i comprensible quant a les seves operacions, comissions i procediments per tal de canalitzar reclamacions i resoldre incidències.

Així mateix, indica que es posarà a disposició dels accionistes tota la informació financera i corporativa rellevant, de conformitat amb la normativa vigent.

El Codi Ètic és subscrit per les noves incorporacions a la plantilla de CaixaBank.

L'anàlisi dels possibles incompliments i les propostes d'actuacions correctores i de sancions correspon al Comitè del Canal de Consultes i Denúncies, format per Compliment Normatiu, Secretaria General, Assessoria Jurídica i Recursos Humans.

Complementàriament, i derivat de la normativa vigent, o bé mitjançant acords d'autoregulació impulsats per la Direcció i els òrgans de govern, hi ha altres normes que regulen la conducta dels empleats sobre matèries concretes. Aquestes són:

I. Reglament intern de conducta en l'àmbit del mercat de valors (RIC).

Aprovat pel Consell d'Administració, el seu objectiu és ajustar les actuacions de CaixaBank, dels seus òrgans d'administració, empleats i representants a les normes de conducta que contenen la Llei del mercat de valors i les seves disposicions de desplegament. Així mateix, el RIC conté, d'acord amb la normativa abans esmentada, una política de conflictes d'interès.

El compliment del RIC permet fomentar la transparència en els mercats i preservar, en qualsevol moment, l'interès legítim dels inversors.

El seu grau de difusió és universal, a través del portal de Compliment Normatiu de la Intranet corporativa, i les persones que hi estan subjectes tenen l'obligació de subscriure'l formalment. A més, també està disponible per a la resta de grups d'interès al web corporatiu de CaixaBank.

L'anàlisi dels possibles incompliments i les propostes d'actuacions correctores i de sancions corresponen a un òrgan col·legiat (l'Òrgan de Seguiment del RIC). Així mateix, les consultes que es puguin suscitar en relació amb el que s'ha regulat en el RIC es poden elevar, depenent de la matèria, a la Secretaria de l'Òrgan de Seguiment o a l'Àrea de Compliment Normatiu.

II. Codi de Conducta Telemàtic

Aprovat pel Comitè de Direcció, desenvolupa les conductes i bones pràctiques relacionades amb l'accés a les dades i sistemes d'informació de l'Entitat.

És aplicable a tots els empleats de CaixaBank i el seu grau de difusió és intern, a través del portal de Compliment Normatiu, a la Intranet corporativa.

El Codi de Conducta Telemàtic és subscrit per les noves incorporacions a la plantilla de CaixaBank i les noves versions són comunicades oportunament a través de la Intranet.

L'anàlisi dels possibles incompliments i les propostes d'actuacions correctores i de sancions correspon al Comitè del Canal de consultes i denúncies.

Finalment, cal assenyalar que hi ha un Canal confidencial intern de consultes a través del qual es poden exposar els dubtes que pugui suscitar la interpretació o aplicació del Codi Ètic i del Codi de Conducta Telemàtic. Aquest canal està habilitat per a tots els empleats a través de la Intranet. Les consultes són resoltes per l'Àrea de Compliment Normatiu, en el cas del Codi Ètic, i per l'Àrea de Seguretat Informàtica, en el cas del Codi de Conducta Telemàtic.

Com ja s'ha esmentat, les consultes relacionades amb el RIC es poden adreçar, depenent de la matèria, a l'Òrgan de Seguiment del RIC o a l'Àrea de Compliment Normatiu.

Totes i cadascuna d'aquestes matèries s'inclouen en la Formació Normativa de l'Entitat, i són d'obligada realització per part dels empleats. Per a la seva validació formal, cada treballador ha d'aprovar un test de coneixements en finalitzar el curs.

En concret, els cursos que hi ha avui dia són els següents:

- Curs sobre el Codi Ètic i el Canal confidencial de consultes relatiu al Codi Ètic i al Codi de Conducta Telemàtic i el Canal confidencial de denúncies. El curs, en format *e-learning*, té una durada aproximada d'una hora i mitja.

- Curs sobre Seguretat de la Informació en el qual es proporcionen coneixements sobre les mesures i els criteris de protecció que cal adoptar sobre la informació, i el contingut del qual inclou les pautes d'actuació regulades en el Codi de Conducta Telemàtic. El curs, també en format *e-learning*, té una durada aproximada d'una hora.

- Addicionalment, l'Entitat disposa de dos cursos de formació en format *e-learning* en matèria del RIC (Reglament Intern de Conducta):

o Un d'adreçat a les persones adherides al Reglament i;

o un segon curs adreçat a la totalitat dels empleats, enfocat a la detecció i comunicacions d'operacions sospitoses d'abús de mercat, la política de conflictes d'interès i els deures generals en relació amb la informació privilegiada.

El 2016 s'ha convocat als nous empleats perquè facin aquests cursos.

- Canal de denúncies, que permeti la comunicació al Comitè d'Auditoria d'irregularitats de caràcter financer i comptable, en addició a eventuais incompliments del codi de conducta i activitats irregulars en l'organització. Si és de caràcter confidencial, se n'ha d'informar.

Les comunicacions sobre possibles incompliments del Codi Ètic i del Codi de Conducta, així com les denúncies relacionades amb possibles irregularitats relacionades amb la informació financera i comptable, s'han de remetre a l'àrea de Compliment Normatiu a través del Canal Confidencial de Denúncies, implantat a CaixaBank a través de la intranet i disponible per a tots els empleats.

Aquesta àrea n'és responsable de la gestió, i la resolució de les denúncies és competència del Comitè del Canal de consultes i denúncies abans comentat i que, addicionalment, és l'encarregat d'informar la Comissió d'Auditoria i Control sobre les denúncies relacionades amb la informació financera i comptable, d'acord amb la normativa del SCIIF.

Es tracta d'un canal intern (exclusiu per als empleats) i visible (és accessible a través de diversos enllaços des de la Intranet de l'Entitat). Les comunicacions són personals i confidencials, i se salvaguarda la identitat del denunciant, que només serà revelada a les àrees que duguin a terme la investigació si és imprescindible i únicament amb l'autorització prèvia del denunciant. A més, es garanteix la indemnitat del denunciant, excepte en els casos de denúncia dolosa o de participació en els fets denunciats.

Cal destacar que durant l'any 2016 l'Entitat ha realitzat formació sobre l'existència i l'ús d'aquest canal (vegeu l'apartat anterior).

- Programes de formació i actualització periòdica per al personal involucrat en la preparació i la revisió de la informació financera, així com en l'avaluació del SCIIF, que cobreixin, almenys, normes comptables, auditoria, control intern i gestió de riscos.

CaixaBank i les seves societats filials vetllen per proporcionar un Pla de formació continuat en matèria comptable i financera, adaptat a cadascun dels llocs i les responsabilitats del personal involucrat en la preparació i la revisió de la informació financera.

Durant l'exercici 2016, la formació s'ha centrat, principalment, en les temàtiques següents:

- Comptabilitat
- Auditoria
- Control Intern
- Jurídica/Fiscal
- Gestió de Riscos
- Compliment Normatiu
- Riscos

Aquestes accions formatives s'han adreçat a persones que desenvolupen les seves funcions en la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital, Direcció General Adjunta d'Auditoria, Control and Compliance, Morositat i Recuperacions i Riscos, així com als membres que formen l'Alta Direcció de l'Entitat. S'estima que s'han impartit prop de 3.670 hores en aquest tipus de formació.

Respecte a la formació sobre el SCIIF, cal destacar que en l'últim trimestre de 2016 s'ha relançat el curs de formació en línia sobre aquesta matèria. La convocatòria s'ha adreçat a 51 empleats d'Intervenció i Comptabilitat, Informació Corporativa i Control de Participades, Planificació i Capital i Riscos, entre d'altres, que se sumen als 81 que es convocar l'any 2015, 64 el 2014 i 236 el 2013.

El curs, amb una durada aproximada de dues hores, té com a objectiu donar a conèixer als empleats que intervenen (directament o indirectament) en el procés d'elaboració de la informació financera la rellevància d'establir mecanismes que en garanteixin la fiabilitat, així com el seu deure de vetllar pel compliment de les normes aplicables. Disposa d'un primer bloc dedicat a la Normativa aplicable al SCIIF, i posa l'accent en la Guia de Recomanacions emesa per la CNMV el juny de 2010.

Posteriorment hi ha un segon bloc, que aborda la metodologia implantada en el Grup CaixaBank per acomplir els requeriments normatius vigents en matèria de SCIIF.

Així mateix, la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital està subscripta a diverses publicacions, revistes i webs d'àmbit comptable/financer, tant nacional com internacional, amb uns continguts i comunicats que es revisen periòdicament, assegurant així que en l'elaboració de la informació financera es consideren les novetats en aquesta matèria.

En el marc del Pla Estratègic 2015-2018 de CaixaBank s'inclou com a element estratègic «aconseguir ser líders en qualitat de servei i disposar de l'equip humà més preparat i dinàmic, a més de desenvolupar les capacitats professionals dels empleats de la Xarxa d'Oficines i dels Serveis Centrals».

El 2015 es va posar en marxa l'Escola de Riscos, en col·laboració amb l'Institut d'Estudis Borsaris (IEB), la Universitat Pompeu Fabra (UPF) i la Universitat Oberta de Catalunya (UOC). L'objectiu principal és donar suport a la formació de capacitats professionals crítiques, així com impulsar un model de descentralització en la gestió on cada vegada els empleats disposin de més facultats per a l'aprovació d'operacions d'actiu.

L'Escola de Riscos disposa de quatre nivells de dificultat i la formació s'adapta als diferents perfils dels empleats de CaixaBank, segons les seves funcions i necessitats professionals. Es desenvolupa, bàsicament, amb continguts virtuals a través de la plataforma corporativa Virtaula, complementada amb algunes sessions presencials impartides per formadors interns. La formació està certificada per experts externs de la UPF.

El 2016 s'han certificat 1.356 empleats de diversos nivells i 2.547 més tenen estudis en curs. S'espera que durant els propers anys tota la plantilla de CaixaBank es formi en algun dels quatre nivells que té l'Escola de Riscos.

Una altra de les iniciatives rellevants en matèria de formació és l'acord que CaixaBank va assolir amb la UPF Barcelona School of Management i el CISI (Chartered Institute for Securities & Investment) perquè ambdues institucions certifiessin la formació dels empleats després d'un únic i exigent examen, d'acord amb les normes europees en formació especialitzada per als empleats de banca. L'objectiu d'aquesta iniciativa de formació és que els directors d'oficines

i gestors de Banca Premier, així com els assessors de Banca Privada de CaixaBank, ofereixin el millor servei als clients. D'aquesta manera, CaixaBank es va anticipar a les exigències regulatòries europees vigents i es va convertir en la primera Entitat financera espanyola que certificava la formació dels seus empleats amb un diploma de postgrau universitari en Assessorament Financer i amb un certificat internacional de gran prestigi en el sector financer. El 2016, 593 empleats, entre directors d'oficina, gestors de Banca Premier i personal de Banca Privada, van fer els exàmens per obtenir la doble titulació de Postgrau en Assessorament Financer i la certificació internacional CISI, que se sumen als més de 6.600 professionals de CaixaBank acreditats anteriorment. I 1.100 empleats més l'estan cursant actualment.

El 2016 s'ha arribat a un acord amb la UPF Barcelona School of Management per certificar empleats amb el Curs de Postgrau en Informació i Assessorament Financer. És un curs més curt que l'anterior, però que compleix amb els requisits d'assessorament de MiFID II i que faran els Subdirectors Comercials. A la primera edició, iniciada el 2016, hi han participat 816 empleats.

Pel que fa als programes i carreres de desenvolupament professional, s'han orientat bàsicament, igual que durant el 2015, a la segmentació del negoci, amb la definició dels perfils i funcions competencials que permetin assolir els reptes formulats.

També s'ha dut a terme formació específica als màners en el Centre de Desenvolupament Directiu, amb la continuïtat dels programes de lideratge per als Directors d'Àrea de Negoci, i amb la definició d'activitats de desenvolupament

dirigides als directius de Serveis Centrals i a les diferents divisions de negoci. S'ha continuat també treballant en els programes de detecció i gestió del talent.

En relació amb la formació impartida pels Consellers i membres dels Òrgans de Govern principals de l'entitat, durant l'any 2016 s'han impartit més de 30 sessions, de 2 hores cada una, de formació específica relacionada amb la gestió de riscos, auditoria interna i externa, instruments de capital, mercat de valors i negoci bancari, entre d'altres. Aquestes sessions s'han establert segons el perfil de cada conseller i els requeriments de formació més adequada que el Supervisor hagi estimat per a cadascun, i s'ha prestat una atenció especial als nous nomenaments.

A l'Entitat s'ha impartit formació i s'ha donat cobertura, entre altres continguts, a les normes comptables, auditoria, control intern i gestió de riscos, combinant la formació presencial amb la virtual. En aquest últim àmbit destaca la clara aposta de CaixaBank per la formació transversal a través de la plataforma d'*e-learning*, «Virtaula», on els empleats comparteixen coneixement.

F.2.Avaluació de riscos de la informació financera

Informe, almenys, de:

F.2.1. Quines són les principals característiques del procés d'identificació de riscos, incloent-hi els d'error o frau, pel que fa a:

- Si el procés existeix i està documentat.

El procés seguit per l'Entitat amb relació a la identificació de riscos és el següent:

1. Identificació de l'abast, que inclou la selecció de la informació financera, epígrafs rellevants i entitats del Grup que la generen, partint de criteris quantitius i qualitius. L'any 2016, aquesta activitat s'ha fet a principis d'any amb dades de tancament de desembre de 2015 i s'ha revisat a principis del segon semestre, amb dades de tancament de juny de 2016.

2. Identificació dels processos materials del Grup que intervenen directament i indirectament en l'elaboració de la informació financera.

3. Actualització del mapa de riscos de fiabilitat de la informació financera i identificació dels riscos que mitiga cada procés.

4. Documentació de les activitats de control existents per mitigar els riscos crítics identificats.

5. Categorització i valoració de riscos i controls. Permet valorar la criticitat de riscos i controls, per identificar, d'aquesta manera, el nivell de cobertura del SCIIF.

6. Avaluació contínua de l'eficàcia del sistema de control intern sobre la informació financera. Emissió d'informes.

Tal com s'indica a la Norma que desenvolupa la Funció de Control Intern sobre la Informació Financera, l'Entitat disposa d'una metodologia per identificar de processos, àrees rellevants i riscos associats a la informació financera, inclosos els d'error o frau.

La norma desenvolupa la metodologia d'identificació de les àrees materials i processos significatius de la informació financera relatives al procés d'identificació de riscos, mitjançant:

- l'establiment de pautes específiques pel que fa a responsabilitats i moment de la seva execució i actualització,
- l'establiment dels criteris que cal seguir i les fonts d'informació que s'hauran de fer servir en el procés d'identificació,
- l'establiment de criteris que cal seguir per identificar les societats filials rellevants per al SCIIF.

La funció del CIIF revisa, amb periodicitat, com a mínim anual, tots els riscos dins l'abast del SCIIF, i les activitats de control dissenyades per mitigar-los. Aquest procés es fa en col·laboració amb les diverses àrees involucrades. No obstant això, si en el transcurs de l'exercici es posen de manifest circumstàncies que afectin l'elaboració de la informació financera, CIIF avalua l'existència de riscos que s'hagin d'afegir a aquells ja identificats.

Els riscos es refereixen a possibles errors amb impacte potencial material, intencionats o no, en el marc dels objectius de la informació financera: existència i ocurrència; integritat; valoració; presentació, desglossament i comparabilitat, i drets i obligacions.

El procés d'identificació de riscos pren en consideració tant les transaccions rutinàries com aquelles menys freqüents i potencialment més complexes, així com l'efecte d'altres tipologies de riscos (operatius, tecnològics, financers, legals, reputacionals, mediambientals, etc.).

En particular hi ha un procés d'anàlisi, dut a terme per part de les diferents àrees que lideren les transaccions i operacions corporatives, operacions no recurrents o especials, en què s'estudien els efectes comptables i financers d'aquestes operacions, i els seus impactes es comuniquen oportunament.

D'altra banda, el perímetre de consolidació és avaluat amb periodicitat mensual per part de la Funció de Consolidació, integrada en la Direcció d'Intervenció i Comptabilitat.

Per a cadascun dels processos vinculats a la generació de la informació financera, s'analitza l'impacte dels esdeveniments de risc en la seva fiabilitat. Els òrgans de govern i la Direcció reben informació periòdica sobre els principals riscos en matèria d'informació financera, i la Comissió d'Auditoria i Control supervisa els processos de generació, elaboració i revisió de la informació financera basant-se en la feina d'Auditoria Interna i en les opinions de l'Auditoria Externa i dels organismes supervisors.

- Si el procés cobreix la totalitat d'objectius de la informació financera (existència i ocurrència; integritat; valoració; presentació, desglossament i comparabilitat, i drets i obligacions), si s'actualitza i amb quina freqüència.

Vegeu l'explicació del primer apartat.

- L'existència d'un procés d'identificació del perímetre de consolidació, tenint en compte, entre altres aspectes, la possible existència d'estructures societàries complexes, entitats instrumentals o de propòsit especial.

Vegeu l'explicació del primer apartat.

- Si el procés té en compte els efectes d'altres tipologies de riscos (operatius, tecnològics, financers, legals, reputacionals, mediambientals, etc.) en la mesura que afectin els estats financers.

Vegeu l'explicació del primer apartat.

- Quin òrgan de govern de l'Entitat supervisa el procés.

Vegeu l'explicació del primer apartat.

F.3 Activitats de control

Informi, assenyalant-ne les principals característiques, si disposa almenys de:

- F.3.1. Procediments de revisió i autorització de la informació financera i la descripció del SCIIF, a publicar en els mercats de valors, indicant-ne els responsables, així com de documentació descriptiva dels fluxos d'activitats i controls (incloent-hi els relatius a risc de frau) dels diferents tipus de transaccions que puguin afectar de manera material els estats financers, incloent-hi el procediment de tancament comptable i la revisió específica dels judicis, estimacions, valoracions i projeccions rellevants.

La generació, l'elaboració i la revisió de la informació financera es duu a terme des de la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital de l'Entitat, que sol·licita a la resta d'àrees de l'Entitat i a les empreses del Grup la col·laboració necessària per obtenir el nivell de detall d'aquesta informació que es considera adequat.

La informació financera constitueix un element essencial en el procés de seguiment i presa de decisions dels màxims òrgans de govern i de Direcció de l'Entitat.

La generació i la revisió de la informació financera es fonamenten en uns mitjans humans i tècnics adequats que permeten a l'Entitat facilitar informació precisa, veraç i comprensible de les seves operacions, de conformitat amb la normativa vigent.

En particular, el perfil professional de les persones que intervenen en el procediment de revisió i autorització de la informació financera és l'adequat, amb amplis coneixements i experiència en matèria de comptabilitat, auditoria i/o gestió de riscos. D'altra banda, els mitjans tècnics i els sistemes d'informació garanteixen, mitjançant l'establiment

de mecanismes de control, la fiabilitat i integritat de la informació financera. En tercer lloc, la informació financera és objecte de supervisió pels diferents nivells jeràrquics de la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital, i de contrast, si escau, amb altres àrees de l'Entitat. Finalment, la informació financera rellevant publicada en el mercat és examinada i, si escau, aprovada, per part dels màxims òrgans de govern (Consell d'Administració i Comissió d'Auditoria i Control) i la Direcció de l'Entitat.

Pel que fa a les activitats i els controls relacionats directament amb transaccions que puguin afectar de manera material els estats financers, l'Entitat té establert un procés continu de revisió de la documentació i formalització de les activitats, dels riscos en què es pot incórrer a l'hora d'elaborar la informació financera i dels controls necessaris per mitigar els riscos crítics, que permet assegurar que la documentació és completa i està actualitzada.

En aquest sentit, en la documentació dels processos crítics i activitats de control sobre la informació financera es detalla la informació següent:

- Descripció dels processos i sub processos associats.
- Descripció dels riscos d'informació financera juntament amb les seves Assercions financeres i la possibilitat de Risc per Fraud. En aquest sentit, cal destacar que els riscos es concreten segons categories de risc i models de risc que formen part del Mapa de Riscos Corporatiu de l'Entitat, gestionat per l'àrea de Control Intern.
- Activitats de control dutes a terme per mitigar el risc, amb les seves característiques:

- o Importància: clau / estàndard
- o Finalitat: preventiu / detectiu / correctiu
- o Automatització: manual / automàtic / semiautomàtic
- o Freqüència: periodicitat de l'execució del control.
- o Evidència: evidència / prova del funcionament correcte del control.
- o Component COSO – Tipus d'activitat del control, segons classificació COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission)
- o Sistema: aplicacions o programes informàtics involucrats en el control.
- o Executor del control: persona responsable de fer el control.
- o Validador del control: persona que supervisa l'execució correcta del control.

Les activitats i els controls es dissenyen per garantir el registre, la valoració, la presentació i el desglossament adequats de les transaccions esdevingudes.

CaixaBank compta amb un procés de certificació interna ascendent de controls clau identificats, que té com a objectiu garantir la fiabilitat de la informació financera coincidint amb la seva publicació en el mercat. Per fer-ho, cadascun dels responsables dels controls clau identificats ha de certificar, per al període establert, l'execució eficaç dels controls. El procés es fa amb una periodicitat mínima trimestral, per bé que es fan certificacions *ad hoc* en els casos en què les activitats de control sobre la informació financera es fan en un període diferent.

El Director Executiu d'Intervenció, Control de Gestió i Capital presenta al Comitè de Direcció i a la Comissió d'Auditoria i Control el resultat obtingut en el procés de certificació. Així mateix, remet aquest resultat al Consell d'Administració, perquè en tingui coneixement.

Durant l'exercici 2016, l'Entitat ha dut a terme, en 4 ocasions, el procés de certificació trimestral, més la certificació d'alguns controls *ad hoc*, en cap dels quals s'han posat de manifest incidències significatives que poguessin afectar de manera material la fiabilitat de la informació financera.

Per la seva part, Auditoria Interna duu a terme funcions de supervisió segons el que es descriu en els apartats F.5.1 i F.5.2.

En l'elaboració dels estats financers s'utilitzen judicis, estimacions i assumpcions efectuats per l'Alta Direcció per quantificar actius, passius, ingressos, despeses i compromisos. Aquestes estimacions es fan en funció de la millor informació disponible en la data d'elaboració dels estats financers, tot emprant mètodes i tècniques generalment acceptats i dades i hipòtesis observables i contrastades.

Els procediments de revisió i aprovació dels judicis i estimacions estan recollits tant a la Política com a la Norma interna SCIF, a l'apartat «Revisió i Aprovació de Judicis i Estimacions», en què es concreta que els responsables d'aprovar aquestes dades són el Consell d'Administració i el Comitè de Direcció.

En aquest exercici s'han abordat, principalment:

- El valor raonable de determinats actius i passius financers.
- El valor raonable dels actius, passius i passius contingents en el context de l'assignació del preu pagat en les combinacions de negoci.
- Les pèrdues per deteriorament de determinats actius financers, i del valor raonable de les garanties que hi estan associades.
- La valoració de les participacions en negocis conjunts i associades.
- La determinació dels resultats de les participacions en societats associades.
- La vida útil i les pèrdues per deteriorament d'altres actius tangibles i actius.
- La valoració dels fons de comerç i dels actius intangibles.
- Les pèrdues per deteriorament dels actius no corrents i grups alienables d'elements que s'han classificat com a mantinguts per a la venda.
- Hipòtesis actuàries utilitzades en el càlcul dels passius per contractes d'assegurança.
- Hipòtesis actuàries utilitzades en el càlcul de passius i compromisos postocupació.
- La valoració de les provisions necessàries per a la cobertura de contingències laborals, legals i fiscals.
- La despesa de l'impost de societats determinat sobre el tipus impositiu esperat a final d'any, i l'activació dels crèdits fiscals i la seva recuperabilitat.

F.3.2. Polítiques i procediments de control intern sobre els sistemes d'informació (entre altres, sobre seguretat d'accés, control i operació de canvis, continuïtat operativa i segregació de funcions) que suportin els processos rellevants de l'Entitat en relació amb l'elaboració i la publicació de la informació financera.

Els sistemes d'informació que fan de suport dels processos en què es basa la informació financera estan subjectes a polítiques i procediments de control intern per garantir la integritat de l'elaboració i publicació de la informació financera.

En concret, l'Entitat disposa de les següents polítiques en relació amb:

I. Sistema de Gestió de Seguretat de la Informació: CaixaBank disposa d'un Sistema de Gestió de la Seguretat de la Informació (SGSI) basat en les millors pràctiques internacionals. Aquest SGSI ha obtingut i renovat anualment la certificació ISO 27001:2013 de The British Standards Institution (BSI). Aquest sistema defineix, entre altres polítiques, les d'accés als sistemes d'informació i els controls (interns i externs) que permeten garantir l'aplicació correcta de totes i cadascuna de les polítiques definides.

II. Continuïtat operativa i de negoci: l'Entitat disposa d'un complet Pla de Contingència Tecnològica capaç d'afrontar les situacions més difícils per garantir la continuïtat dels serveis informàtics. S'han desenvolupat estratègies que permeten la recuperació de la informació en el menor temps possible. Aquest Pla de Contingència Tecnològica s'ha dissenyat i opera de conformitat amb la Norma ISO 27031:2011. Ernst&Young ha certificat que el cos normatiu del Govern de la Contingència Tecnològica de CaixaBank s'ha dissenyat i desenvolupat partint d'aquesta Norma.

Adicionalment, la BSI ha certificat el compliment del Sistema de Gestió de la Continuïtat de Negoci de CaixaBank de conformitat amb la Norma ISO 22301:2012. Els dos certificats acrediten:

- El compromís de l'alta direcció de CaixaBank amb la Continuïtat de Negoci i la Contingència Tecnològica.
- La realització de les millors pràctiques respecte a la gestió de la Continuïtat de Negoci i la Contingència Tecnològica.
- L'existència d'un procés cíclic basat en la millora contínua.
- Que CaixaBank té implantats, i operatius, Sistemes de Gestió en Continuïtat de Negoci i Contingència Tecnològica, d'acord amb normes internacionals de prestigi reconegut.

I aporten:

- Confiança als nostres clients, inversors, empleats i a la societat en general sobre la capacitat de resposta de l'Entitat davant d'incidents greus que afectin les operacions de negoci.
- Compliment de les recomanacions dels reguladors, Banc d'Espanya, MiFID, Basilea III, en aquestes matèries.
- Beneficis en la imatge i la reputació de l'Entitat.
- Auditories anuals, internes i externes, que comproven que els nostres sistemes de gestió continuen actualitzats.

III. Govern de Tecnologies de la Informació (TI): El model de Govern de TI de CaixaBank garanteix que els seus serveis informàtics estan alineats amb l'estratègia de negoci de l'organització, i donen resposta als requisits regulatoris, operatius o del negoci.

El Govern de TI constitueix una part essencial del govern en el seu conjunt i aglutina l'estructura organitzativa i directiva necessària per assegurar que TI suporta i facilita el desenvolupament dels objectius estratègics definits. El model de Govern ha estat dissenyat i desenvolupat seguint la norma ISO 38500:2008, tal com va certificar Deloitte Advisory, SL el juliol de 2014.

Aquest disseny dels serveis informàtics de CaixaBank dóna resposta a les necessitats del negoci, i garanteix, entre altres temes:

- Segregació de funcions;
- Gestió de canvis;
- Gestió d'incidents;
- Gestió de la qualitat TI;
- Gestió dels riscos: operacionals, fiabilitat de la informació financera, etc;
- Identificació, definició i seguiment d'indicadors (quadre de comandament);
- Existència de Comitès de Govern, Gestió i Seguiment;
- Report periòdic a la Direcció;
- Controls interns severos que inclouen auditories internes i externes amb caràcter anual.

F.3.3. Polítiques i procediments de control intern destinats a supervisar la gestió de les activitats subcontractades a tercers, així com d'aquells aspectes d'avaluació, càlcul o valoració encomanats a experts independents, que puguin afectar de manera material els estats financers.

El Grup CaixaBank té una Política de Costos, Gestió Pressupostària i Compres que regula el Model de Gestió de la despesa en tot el seu cicle (Pressupostació, gestió de la demanda, negociació amb proveïdors, subministrament i facturació). Aquesta política es desenvolupa en una norma interna del Grup en què es regulen, principalment, els processos relatius a:

- L'elaboració, aprovació, gestió i liquidació del pressupost.
- L'execució del pressupost: compres i contractació de serveis
- El pagament de factures a proveïdors.

La majoria dels processos que s'estableixen entre les entitats del Grup i els seus proveïdors estan gestionats i informatitzats mitjançant aplicacions que recullen totes les seves actuacions, i és el Comitè d'Eficiència l'òrgan encarregat d'assegurar que l'execució material del pressupost s'efectua seguint la normativa.

Per garantir la gestió adequada dels costos, el Comitè d'Eficiència de CaixaBank delega en dues comissions:

- Comissió de Despeses i inversió (CDI): revisa i ratifica les propostes de despesa i inversió presentades per les àrees i filials a través de projectes, qüestionant-ne la necessitat i raonabilitat a través d'una anàlisi de rendibilitat o d'eficiència per a l'Entitat.
- Taula de compres: vetlla per la consecució del màxim estalvi en la contractació de béns i serveis, i fomenta la igualtat d'oportunitats entre proveïdors. Tal com s'indica en el Codi Ètic de l'Entitat, la compra de béns o la contractació de serveis s'han de dur a terme amb objectivitat i transparència, eludint situacions que puguin afectar l'objectivitat de les persones que hi participen. Per això, les modalitats de contractació acceptades per la Mesa de Compres són les subhasta i les peticions de pressupost. Serà obligatori haver acarat un mínim de tres ofertes de proveïdors.

El Grup CaixaBank disposa d'un Portal de Proveïdors que permet establir un canal de comunicació senzill i àgil entre proveïdors i empreses del Grup. Mitjançant aquest Portal, les empreses subcontractades poden aportar tant la documentació imprescindible per optar a qualsevol procés de negociació, com la documentació necessària en funció dels serveis una vegada contractats. D'aquesta manera, se segueix garantint el compliment de la normativa interna de Compres alhora que se'n faciliten la gestió i el control.

CaixaBank disposa d'una política d'externalització de Serveis que estableix el marc metodològic i els criteris a considerar en la subcontractació d'activitats per part de l'Entitat. La política determina els rols i les responsabilitats per a cada activitat i exigeix que les externalitzacions es valorin per la seva criticitat, definint diferents nivells de control i supervisió d'acord amb la seva classificació.

L'empresa de serveis professionals Deloitte Consulting, SLU va certificar el compliment del disseny i redacció del govern de l'externalització de conformitat amb la Norma ISO 37500:2014, que acredita:

- El compromís de l'Alta Direcció de CaixaBank amb el govern de l'externalització.
- La realització de les millors pràctiques respecte a la gestió de les iniciatives d'externalització.
- L'existència d'un procés cíclic de millora contínua. La

formalització d'aquesta política suposa:

- Confiança en els nostres clients, inversors, empleats i la resta de *stakeholders*, sobre el procés de decisió i control de les iniciatives d'externalització.
- Compliment de les recomanacions dels reguladors, com ara Banc d'Espanya, MiFID i Basilea III, en aquesta matèria.
- Beneficis en la imatge i la reputació de l'Entitat.

CaixaBank vetlla perquè la futura externalització no suposi una pèrdua de capacitat de supervisió, anàlisi i exigència del servei o activitat objecte de contracte. Quan es produeix una nova iniciativa d'externalització, se segueix el procediment següent:

- Anàlisi d'aplicabilitat del model d'externalització al proveïdor.
- Valoració de l'externalització.
- Contractació del proveïdor.
- Traspàs del servei al proveïdor extern.
- Seguiment i monitorització de l'activitat o el servei prestat.

Totes les activitats subcontractades disposen de mesures de control basades, fonamentalment, en indicadors de rendiment. Cada responsable d'una externalització a l'Entitat sol·licita al proveïdor l'actualització i el report dels seus indicadors, que són internament revisats de manera periòdica.

En l'exercici 2016, les activitats encomanades a tercers relacionades amb valoracions i càlculs d'experts independents han estat relacionades, principalment, amb:

- Determinats serveis d'auditories internes i tecnològiques.
- Determinats serveis de consultories financeres i de business intelligence.
- Determinats serveis de màrqueting i compres diverses.
- Determinats serveis informàtics i tecnològics.
- Determinats serveis financers.
- Determinats serveis d'assessorament financer, fiscal i legal.
- Determinats processos relacionats amb recursos humans i compres diverses.
- Determinats processos relacionats amb els sistemes d'informació.

F.4 Informació i comunicació

Informi, assenyalant-ne les principals característiques, si disposa almenys de:

F.4.1. Una funció específica encarregada de definir, mantenir actualitzades, les polítiques comptables (àrea o departament de polítiques comptables) i resoldre dubtes o conflictes derivats de la seva interpretació, mantenint una comunicació fluida amb els responsables de les operacions en l'organització, així com un manual de polítiques comptables actualitzat i comunicat a les unitats a través de les quals opera l'Entitat.

La responsabilitat de la definició dels criteris comptables de l'Entitat recau en la Direcció d'Intervenció i Comptabilitat – Departament de Polítiques i Regulació Comptables, integrada en la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital.

Aquests criteris es determinen i documenten partint de les característiques del producte o operació, definides per les àrees de Negoci implicades i, de la normativa comptable que els és aplicable, que es concreta en la creació o modificació d'un circuit comptable. Els diferents documents que componen un circuit comptable expliquen el detall de tots els esdeveniments possibles pels quals pot transitar el contracte o l'operació i descriuen les principals característiques de l'operativa administrativa, la normativa fiscal i els criteris i normes comptables aplicats.

L'esmentat departament és l'encarregat de resoldre qualsevol qüestió comptable no recollida en un circuit o que presenti dubtes sobre la seva interpretació. Les altes i modificacions en els circuits comptables es comuniquen immediatament a l'organització i la majoria es poden consultar a la Intranet de l'Entitat.

Els criteris comptables s'actualitzen de forma contínua davant de qualsevol nova tipologia de contracte o operació, o qualsevol canvi normatiu. El procés es caracteritza per l'anàlisi de tots els nous esdeveniments que es comuniquen al Departament, i que poden tenir impactes comptables, tant a escala de l'Entitat individual com en l'elaboració de la informació consolidada. La revisió es produeix de manera conjunta entre les diferents àrees implicades en els nous esdeveniments. Les conclusions de les revisions efectuades es traslladen i s'implementen en els diferents circuits comptables i, en cas necessari, en els diferents documents que integren el conjunt de documentació comptable. La comunicació a les àrees afectades es duu a terme a través dels mecanismes existents, principalment a través de la Intranet i del manual de polítiques comptables.

Durant l'any 2016, igual que en els exercicis precedents, el Departament de Polítiques i Regulació Comptables ha continuat fent, considerant un llindar de materialitat, una revisió de les polítiques comptables.

Adicionalment, el Departament s'ocupa de l'anàlisi i estudi de l'impacte comptable d'operacions singulars i del seguiment i desenvolupament normatiu *ex ante* i *ex post*. En aquest últim capítol, el departament té entre les seves responsabilitats fer la formació i actualització tècnica a les àrees afectades.

F.4.2. Mecanismes de captura i preparació de la informació financera amb formats homogenis, d'aplicació i utilització per totes les unitats de l'Entitat o del Grup, que facin de suport dels estats financers principals i les notes, així com la informació que es detalli sobre el SCIIF.

CaixaBank disposa d'eines informàtiques desenvolupades internament que assegurin la integritat i l'homogeneïtat en els processos de captura i elaboració de la informació financera. Així mateix, totes les aplicacions disposen de mecanismes de contingència tecnològica, de manera que s'assegura la conservació i l'accessibilitat de les dades davant qualsevol circumstància.

Cal destacar que l'Entitat està immersa en un projecte de millora de l'arquitectura de la informació comptable, que té per objecte l'increment en la qualitat, integritat, immediatesa i accés a les dades que proporcionen les aplicacions de negoci. De forma gradual, les diverses aplicacions informàtiques s'estan incloent dins de l'abast del projecte, que actualment ja integra una materialitat de saldos molt significativa.

A l'efecte d'elaborar la informació consolidada, tant CaixaBank com les societats que conformen el perímetre del Grup fan servir, a través d'eines especialitzades, mecanismes de captura, anàlisi i preparació de les dades amb formats homogenis.

Així mateix, el pla de comptes comptables, integrat en l'aplicació de consolidació, s'ha definit per complir els requeriments dels diferents reguladors.

En relació amb els sistemes utilitzats per a la gestió del SCIIF, l'Entitat té implantada l'eina SAP Governance, Risk and Compliance (SAP GRC) a fi de garantir la seva integritat, reflectint de manera uniforme la totalitat de processos i subprocessos i associant-los als riscos i controls existents. L'eina també suporta, entre d'altres,

F.5 Supervisió del funcionament del sistema

Informi, assenyalant-ne les principals característiques, almenys de:

F.5.1. Les activitats de supervisió del SCIIF dutes a terme pel Comitè d'Auditoria, així com si l'Entitat disposa d'una funció d'auditoria interna que tingui com a competència el suport al Comitè en la tasca de supervisió del sistema de control intern, incloent-hi el SCIIF. Així mateix, cal informar de l'abast de l'avaluació del SCIIF duta a terme en l'exercici i del procediment pel qual l'encarregat d'executar l'avaluació comunica els seus resultats, si l'Entitat disposa d'un pla d'acció que detalli les eventuais mesures correctores, i si s'ha considerat el seu impacte en la informació financera.

Sense perjudici de les funcions del Consell d'Administració en matèria de gestió i control de riscos, correspon a la Comissió d'Auditoria i Control supervisar el procés d'elaboració i presentació de la informació financera regulada i l'eficàcia dels sistemes de control interns i de gestió de riscos de l'Entitat, així com discutir amb els auditors de comptes les debilitats significatives del sistema de control intern en el cas que es detectin en el desenvolupament de l'auditoria.

Aquestes funcions i activitats de la Comissió d'Auditoria i Control relacionades amb la supervisió del procés d'elaboració i presentació de la informació financera s'expliquen amb detall en l'epígraf F 1.1.

Respecte de la supervisió del procés d'elaboració i presentació de la informació financera regulada, la Comissió d'Auditoria i Control duu a terme, entre d'altres, les activitats següents:

- Aprovació del Pla Anual d'Auditoria Interna, avaluant que el seu abast sigui suficient per donar una cobertura adequada als principals riscos a què està exposada l'Entitat.
- La revisió i avaluació de les conclusions de les auditories efectuades i el seu impacte en la informació financera, si escau.
- El seguiment continuat de les accions correctores, considerant la prioritització atorgada a cadascuna.

La funció d'auditoria interna, integrada en la Direcció General Adjunta d'Auditoria, es regeix pels principis establerts en l'Estatut d'Auditoria Interna de l'Entitat, aprovat pel Consell d'Administració de CaixaBank. La seva missió és garantir una supervisió eficaç del sistema de control intern mitjançant una avaluació continuada dels riscos i controls de l'organització i donar suport a la Comissió d'Auditoria i Control mitjançant l'elaboració d'informes i el report periòdic dels resultats dels treballs executats. A l'apartat E.6 d'aquest informe es realitza una descripció de la funció d'Auditoria Interna, així com del conjunt de funcions que duu a terme la Direcció General Adjunta d'Auditoria.

Auditoria Interna disposa d'auditors distribuïts en diferents equips de treball especialitzats en la revisió dels principals riscos als quals està exposada l'Entitat. Entre aquests equips hi ha la Direcció d'Auditoria Financera, Participades i Compliment Normatiu on hi ha un grup assignat a la supervisió dels processos de la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital, responsable de l'elaboració de la informació financera i comptable de l'Entitat. El Pla Anual d'Auditoria Interna inclou la revisió, en base plurianual, dels riscos i controls de la informació financera en tots els treballs d'auditoria on aquests riscos són rellevants.

En cada treball, Auditoria Interna:

- Identifica els controls necessaris per mitigar els riscos associats a les activitats pròpies del procés revisat.
- Analitza l'efectivitat dels controls existents a partir del seu disseny.
- Verifica l'aplicació d'aquests controls.
- Comunica les conclusions de la revisió i emet una opinió sobre l'entorn de control.
- Formula recomanacions en les quals es proposen accions correctores.

Auditoria Interna ha desenvolupat un programa de treball específic per a la revisió del SCIIF que se centra en la revisió periòdica dels processos rellevants (transversals i de negoci) definits per l'equip CIIF (Control Intern sobre la Informació Financera), complementat amb la revisió dels controls existents en auditories d'altres processos. Actualment aquest programa de treball es completa amb la revisió contínua de les evidències d'execució efectiva dels controls. Amb tot això, Auditoria emet anualment un informe global en el qual s'inclou una avaluació del funcionament del SCIIF durant l'exercici.

L'avaluació anual del SCIIF a 31/12/2016, s'ha centrat en:

- Revisió de l'aplicació del Marc de Referència definit en el document «Control Intern sobre la informació financera en les entitats cotitzades» promogut per la CNMV com un estàndard de bones pràctiques en la matèria.
- Verificació de l'aplicació de la Política "Sistema de Control Intern sobre la Informació Financera" i de la metodologia recollida a la mateixa Norma de caràcter intern per garantir que el SCIIF en l'àmbit de Grup és adequat i eficaç.

- La valoració del funcionament del procés de certificació interna ascendent dels controls clau.
- L'avaluació de la documentació descriptiva dels processos, riscos i controls rellevants en l'elaboració de la informació financera.

Adicionalment, en l'exercici 2016, Auditoria Interna ha fet diverses revisions de processos que afecten la generació, elaboració i presentació de la informació financera centrats en els àmbits financerocomptables, instruments financers, legal i de compliment normatiu, sistemes d'informació, i els negocis assegurador i actius adjudicats, entre d'altres.

Els resultats de l'avaluació del SCIIF es comuniquen a la Comissió d'Auditoria i Control, i a l'Alta Direcció. En els informes que contenen l'avaluació efectuada s'inclou un pla d'acció que detalla les mesures correctores, la seva criticitat per mitigar els riscos en la informació financera i el termini de resolució.

F.5.2. Si disposa d'un procediment de discussió mitjançant el qual l'Auditor de Comptes (d'acord amb el que estableixen les NTA), la funció d'Auditoria Interna i altres experts puguin comunicar a l'Alta Direcció i al Comitè d'Auditoria o Administradors de l'Entitat les debilitats significatives de control intern identificades durant els processos de revisió dels comptes anuals o aquells altres que els hagin estat encomanats. Així mateix, cal informar de si disposa d'un pla d'acció que tracti de corregir o mitigar les debilitats observades.

L'Entitat disposa de procediments diaris de discussió amb l'Auditor de Comptes. L'Alta Direcció està permanentment informada de les conclusions que s'assoleixen en els processos de revisió dels comptes anuals. L'auditor assisteix la Comissió d'Auditoria i Control, en la qual informa tant del pla d'auditoria com de les conclusions preliminars assolides abans de la publicació de resultats i de les conclusions finals abans de la formulació dels comptes incloent-hi, si apliqués, les debilitats de control intern. Així mateix, en el marc del treball de revisió de la informació financera semestral, s'informa la Comissió d'Auditoria i Control del treball dut a terme i de les conclusions obtingudes.

D'altra banda, les revisions d'Auditoria Interna, en els seus àmbits d'actuació, conclouen amb l'emissió d'un informe que avalua els riscos rellevants i l'efectivitat del control intern dels processos i les operacions que són objecte d'anàlisi, i que identifica i valora les possibles debilitats i mancances de control, formulant recomanacions per a la seva esmena. Els informes d'Auditoria Interna es remeten a l'Alta Direcció. A més, existeix un *reporting* mensual recurrent a la Comissió d'Auditoria i Control sobre les activitats desenvolupades per l'àrea d'Auditoria Interna, amb informació específica sobre aquelles debilitats significatives que s'han detectat en les revisions efectuades durant el període de *reporting*.

Auditoria Interna fa un seguiment continuat del compliment de totes les recomanacions emeses, amb especial èmfasi a les referides a debilitats de risc alt i crític, que es reporten periòdicament. Aquesta informació de seguiment, així com les incidències rellevants identificades en les revisions d'Auditoria es comuniquen a la Comissió d'Auditoria i Control i a l'Alta Direcció.

F.6 Altra informació rellevant

Sense informació rellevant adicional.

F.7 Informe de l'auditor extern

Informe de:

F.7.1. Si la informació del SCIIF remesa als mercats ha estat sotmesa a revisió per part de l'auditor extern, cas en el qual l'Entitat hauria d'incloure l'informe corresponent com a annex. En cas contrari, hauria d'informar-ne dels motius.

En aplicació de la recomanació inclosa en la Guia d'Actuació sobre l'Informe de l'Auditor referida a la informació relativa al Sistema de Control Intern sobre la Informació Financera de les entitats cotitzades, publicada per la Comissió Nacional del Mercat de Valors en la seva pàgina web, CaixaBank ha sotmès a revisió per part de l'auditor de comptes anuals el contingut de la informació relativa al Sistema de Control Intern sobre la Informació Financera. En l'informe resultant es conclou que, com a resultat dels procediments aplicats sobre la informació relativa al SCIIF, no s'han posat de manifest inconsistències o incidències que la puguin afectar.

L'informe s'inclou com a Annex en aquest Informe Anual de Govern Corporatiu.

G GRAU DE SEGUIMENT DE LES RECOMANACIONS DE GOVERN CORPORATIU

Indiqui el grau de seguiment de la Societat respecte a les recomanacions del Codi de bon govern de les Societats cotitzades.

En cas que alguna recomanació no se segueixi o se segueixi parcialment, s'haurà d'incloure una explicació detallada dels motius de manera que els accionistes, els inversors i el mercat en general tinguin prou informació per valorar la manera de procedir de la societat. No són acceptables explicacions de caràcter general.

1. Que els Estatuts de les Societats cotitzades no limitin el nombre màxim de vots que pugui emetre un mateix Accionista, ni continguin altres restriccions que dificultin la presa de control de la Societat mitjançant l'adquisició de les seves accions en el mercat.

Compleix

Expliqui

2. Que quan cotitzin la Societat matriu i una Societat dependent, les dues defineixin públicament amb precisió:

- a) Les respectives àrees d'activitat i eventuais relacions de negoci entre aquestes, així com les de la Societat dependent cotitzada amb les altres empreses del Grup.
- b) els mecanismes previstos per resoldre els eventuais conflictes d'interès que es puguin presentar.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

No aplicable

3. Que durant la celebració de la Junta General ordinària, com a complement de la difusió per escrit de l'informe anual de govern corporatiu, el president del Consell d'Administració informe verbalment als Accionistes, amb suficient detall, dels aspectes més rellevants del govern corporatiu de la Societat i, en particular:

- a) Dels canvis esdevinguts des de l'anterior Junta General ordinària.
- b) Dels motius concrets pels quals la companyia no segueix alguna de les recomanacions del Codi de Govern Corporatiu i, si n'hi ha, de les regles alternatives que apliqui en aquesta matèria.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

4. Que la Societat defineixi i promogui una política de comunicació i contactes amb Accionistes, inversors institucionals i assessors de vot, que sigui plenament respectuosa amb les normes contra l'abús de mercat i doni un tracte semblant als Accionistes que estan en la mateixa posició.

I que la Societat faci pública aquesta política a través de la seva pàgina web, incloent-hi informació relativa a la manera com aquesta s'ha posat en pràctica i identificant els interlocutors o els responsables de portar-la a terme.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

5. Que el Consell d'Administració no elevi a la Junta General una proposta de delegació de facultats, per emetre accions o valors convertibles a exclusió del dret de subscripció preferent, per un import superior al 20% del capital en el moment de la delegació.

I que quan el Consell d'Administració aprovi qualsevol emissió d'accions o de valors convertibles amb l'exclusió del dret de subscripció preferent, la Societat publiqui immediatament a la pàgina web els informes sobre aquesta exclusió a què fa referència la legislació mercantil.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

El Consell d'Administració, en la seva reunió de data 10 de març de 2016, va acordar proposar a la Junta General d'Accionistes del 28 d'abril l'aprovació d'un acord de delegació de facultats a favor del Consell d'Administració per emetre obligacions, bons, participacions preferents i qualssevol altres valors de renda fixa o instruments de naturalesa anàloga convertibles en accions de CaixaBank o que donin dret, directament o indirectament, a la subscripció o adquisició d'accions de la societat, incloent-hi *warrants*. La proposta de delegació incloïa expressament la facultat d'excloure el dret de subscripció preferent dels accionistes. La Junta General d'Accionistes va aprovar aquesta proposta el 28 d'abril de 2016.

Els augments de capital que el Consell d'Administració pugui aprovar a l'empara d'aquesta autorització per atendre la conversió de valors en l'emissió dels quals s'hagi exclòs el dret de subscripció preferent, no queden subjectes a la limitació màxima del 20% del capital social que la Junta General d'Accionistes de 23 d'abril de 2015 va acordar amb caràcter general per als augments de capital que el Consell d'Administració pugui aprovar (és aplicable la limitació legal del 50% del capital en el moment de l'aprovació).

La Directiva 2013/36/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de juny de 2013, relativa a l'accés a l'activitat de les entitats de crèdit i a la supervisió prudencial de les entitats de crèdit i les empreses d'inversió, el Reglament UE 575/2013 sobre requisits prudencials de les entitats de crèdit i serveis d'inversió i la Llei 11/2015, de 18 de juny, de recuperació i resolució d'entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió, preveuen la necessitat que les entitats de crèdit es dotin, en certes proporcions, de diferents instruments en la composició del seu capital regulatori perquè puguin considerar-se adequadament capitalitzades. Així, es tenen en compte diferents categories de capital que hauran de cobrir-se amb instruments específics. Malgrat que la situació de capital de la societat és adequada, es va considerar necessari adoptar un acord que permeti emetre instruments que es podran convertir eventualment en el cas que es donin determinats supòsits. En la mesura en què l'emissió d'aquests instruments comporta la necessitat de tenir un capital autoritzat que, ja en el moment d'emetre's, cobreixi una eventual convertibilitat i amb la finalitat de dotar la companyia de més flexibilitat, es va considerar convenient que els augments de capital social que el Consell aprovi a l'empara de l'acord de delegació objecte d'aquest informe per atendre la conversió de valors en l'emissió dels quals s'hagi exclòs el dret de subscripció preferent, no quedin subjectes a la limitació màxima del 20% del capital aplicable a la resta d'augments de capital que el Consell està facultat per aprovar.

6. Que les Societats cotitzades que elaborin els informes que s'esmenten a continuació, ja sigui de forma preceptiva o voluntària, els publiquin a la seva pàgina web amb antelació suficient a la celebració de la Junta General ordinària, encara que la seva difusió no sigui obligatòria:

- a) Informe sobre la independència de l'auditor.
- b) Informes de funcionament de les comissions d'Auditoria i de Nomenaments i Retribucions.
- c) Informe de la Comissió d'Auditoria sobre operacions vinculades.
- d) Informe sobre la política de responsabilitat social corporativa.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

7. Que la Societat transmeti en directe, a través de la pàgina web, la celebració de les Juntes Generals d'Accionistes.

Compleix

Expliqui

8. Que la Comissió d'Auditoria vetlli perquè el Consell d'Administració procuri presentar els comptes a la Junta General d'Accionistes sense limitacions ni excepcions en l'Informe d'auditoria i que, en els casos excepcionals en què hi hagi excepcions, tant el President de la Comissió d'Auditoria com els auditors expliquin amb claredat als Accionistes el contingut i l'abast d'aquestes limitacions o excepcions.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

9. Que la Societat faci públics a la pàgina web, de manera permanent, els requisits i els procediments que acceptarà per acreditar la titularitat d'accions, el dret d'assistència a la Junta General d'Accionistes i l'exercici o delegació del dret de vot.

I que aquests requisits i procediments afavoreixin l'assistència i l'exercici dels seus drets als Accionistes i s'apliquin de manera no discriminatòria.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

10. Que quan algun accionista legitimat hagi exercit, amb anterioritat a la celebració de la Junta General d'Accionistes, el dret a completar l'ordre del dia o a presentar noves propostes d'acord, la Societat:

- a) Difongui immediatament aquests punts complementaris i noves propostes d'acord.
- b) Faci públic el model de targeta d'assistència o formulari de delegació de vot o vot a distància amb les modificacions necessàries perquè es puguin votar els nous punts de l'ordre del dia i les propostes alternatives d'acord en els mateixos termes que els proposats pel Consell d'Administració.
- c) Sotmeti tots aquests punts o propostes alternatives a votació i els apliqui les mateixes regles de vot que a les formulades pel Consell d'Administració, incloses, en particular, les presumpcions o deduccions sobre el sentit del vot.
- d) Amb posterioritat a la Junta General d'Accionistes, comuniqui el desglossament del vot sobre aquests punts complementaris o propostes alternatives.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

No aplicable

En relació amb l'apartat c), el Consell està conforme que hi hagi presumpcions diferents sobre el sentit del vot per a les propostes d'acord formulades per accionistes pel que fa a les formulades pel Consell (tal com s'estableix en el Reglament de la Junta General d'Accionistes de la Societat) i s'opti per la presumpció de vot a favor dels acords proposats pel Consell d'Administració (perquè els accionistes que s'absentïn abans de la votació han tingut l'oportunitat de deixar constància de la seva absència perquè no es computi el seu vot i també de votar anticipadament en un altre sentit a través dels mecanismes establerts a l'efecte) i per la presumpció de vot en contra dels acords proposats per accionistes (ja que hi ha la probabilitat que les noves propostes versin sobre acords que siguin contradictoris amb les propostes presentades pel Consell d'Administració i no es pot atribuir al mateix accionista sentits oposats per als seus vots i, addicionalment, els accionistes que s'hagin absentat no han tingut l'oportunitat de valorar i votar anticipadament la proposta).

Aquesta pràctica, encara que no reculli el tenor de part de la Recomanació 10, sí que assoleix de millor forma l'objectiu final del Principi 7 del Codi de Bon Govern que fa referència expressa als Principis de Govern Corporatiu de l'OCDE, que remarquen que els procediments que es fan servir a les Juntes d'accionistes han de garantir la transparència del recompte i registre adequat dels vots, sobretot en situacions de lluita de vot, de nous punts de l'ordre del dia i propostes alternatives d'acords, perquè és una mesura de transparència i garantia de coherència en l'exercici del dret de vot.

11. Que, en el cas que la Societat tingui previst pagar primes d'assistència a la Junta General d'Accionistes, estableixi, amb anterioritat, una política general sobre aquestes primes i que aquesta política sigui estable.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

No aplicable

12. Que el Consell d'Administració exerceixi les seves funcions amb unitat de propòsit i independència de criteri, dispensi el mateix tracte a tots els Accionistes que estiguin en la mateixa posició i es guiï per l'interès social, entès com la consecució d'un negoci rendible i sostenible a llarg termini, que promogui la continuïtat i la maximització del valor econòmic de l'empresa.

I que en la cerca de l'interès social, a més del respecte de les lleis i els reglaments i d'un comportament basat en la bona fe, l'ètica i el respecte als usos i les bones pràctiques comunament acceptades, procuri conciliar l'interès social amb, segons correspongui, els legítims interessos dels seus empleats, proveïdors, els clients i els dels restants grups d'interès que puguin quedar afectats, així com l'impacte de les activitats de la companyia a la comunitat en el seu conjunt i en el medi ambient.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

13. Que el Consell d'Administració tingui la dimensió necessària per aconseguir un funcionament eficaç i participatiu, la qual cosa fa aconsellable que tingui entre cinc i quinze membres.

Complex

Expliqui

Al tancament de l'exercici 2016 el Consell d'Administració estava integrat per 18 membres (hi havia 2 vacants). La dimensió del Consell es considera adequada per assegurar-li un funcionament eficaç, participatiu i amb riquesa de punts de vista. Així mateix, la dimensió del Consell es considera l'adequada a causa dels antecedents històrics del Banc, que prové d'una caixa d'estalvis, el Consell d'Administració de la qual estava format per 21 membres.

La mida i composició actuals del Consell també es justifiquen per la necessitat d'incorporar un determinat nombre de Consellers Independents i per acomplir el pacte de socis derivat de la fusió amb Banca Cívica, cosa per la qual es van haver d'incorporar 2 consellers addicionals en representació de les Caixes d'Estalvis (actualment fundacions bancàries) provinents d'aquesta fusió. Finalment, i en compliment dels nous requeriments legals, l'existència de 5 comissions del Consell requereix un nombre de consellers suficient per evitar, si escau, duplicitats en la seva composició i, per tant, malgrat excedir el nombre de consellers recomanat, es considera que això aporta un funcionament eficaç, participatiu i amb riquesa de punts de vista no només en l'àmbit del Consell sinó també en el de les seves comissions.

Sense perjudici d'això, es deixa constància que en el marc de la modificació de l'Acord d'integració entre CaixaBank i Banca Cívica (HR de 17 d'octubre de 2016, pel qual es va informar de la modificació de la Clàusula 5 del Pacte d'accionistes entre la Fundació Bancària "la Caixa" i «les Fundacions» perquè proposin només un membre del Consell d'Administració de CaixaBank), el 27 d'octubre la Fundació Bancària Caja Navarra va presentar la seva renúncia al càrrec de conseller. Així mateix, el 15 de desembre de 2016, la senyora Eva Aurín va presentar la seva renúncia com a membre del Consell d'Administració i es va nomenar el senyor Alejandro García-Bragado Dalmau com a membre del Consell d'Administració, amb el caràcter de conseller dominical, que va acceptar el càrrec amb efecte 1 de gener de 2017. Per tant, actualment, el Consell d'Administració està integrat per 18 membres (i hi ha 1 vacant)

14. Que el Consell d'Administració aprovi una política de selecció de Consellers que:

a) Sigui concreta i verificable.

b) Asseguri que les propostes de nomenament o reelecció es fonamentin en una anàlisi prèvia de les necessitats del Consell d'Administració.

c) Afavoreixi la diversitat de coneixements, experiències i gènere.

Que el resultat de l'anàlisi prèvia de les necessitats del Consell d'Administració es reculli en l'informe justificatiu de la Comissió de Nomenaments que es publiqui en convocar la Junta General d'Accionistes a la qual se sotmeti la ratificació, el nomenament o la reelecció de cada Conseller.

I que la política de selecció de Consellers promogui l'objectiu que l'any 2020 el nombre de Conselleres representi, almenys, el 30% del total de membres del Consell d'Administració.

La Comissió de Nomenament verificarà anualment el compliment de la política de selecció de Consellers i se n'informarà en l'informe anual de govern corporatiu.

Complex

Complex parcialment

Expliqui

15. Que els Consellers dominicals i independents constitueixin una àmplia majoria del Consell d'Administració i que el nombre de Consellers executius sigui el mínim necessari, tenint en compte la complexitat del grup societari i el percentatge de participació dels Consellers executius en el capital de la Societat.

Complex

Complex parcialment

Expliqui

16. Que el percentatge de Consellers dominicals sobre el total de Consellers no executius no sigui superior a la proporció entre el capital de la Societat representat per aquests Consellers i la resta del capital.

Aquest criteri es podrà atenuar:

a) En Societats d'elevada capitalització en les quals siguin escasses les participacions accionàries que tinguin legalment la consideració de significatives.

b) Quan es tracti de societats en què hi hagi una pluralitat d'accionistes representats en el Consell d'Administració i no hi hagi vincles entre si.

Compleix

Expliqui

17. Que el nombre de Consellers independents representi, almenys, la meitat del total de Consellers.

Que, tanmateix, quan la Societat no sigui d'elevada capitalització o quan, fins i tot sent-ho, tingui un accionista o diversos actuant concertadament, que controlin més del 30% del capital social, el nombre de Consellers independents representi, almenys, un terç del total de Consellers.

Compleix

Expliqui

18. Que les Societats facin pública a través de la seva pàgina web, i mantinguin actualitzada, la informació següent sobre els seus Consellers:

a) Perfil professional i biogràfic.

b) Altres consells d'administració als quals pertanyin, tant si es tracta com si no de societats cotitzades, així com sobre les altres activitats retribuïdes que faci sigui quin sigui la seva naturalesa.

c) Indicació de la categoria de Conseller a la qual pertanyin, assenyalant, en el cas de Consellers dominicals, l'accionista al qual representin o amb qui tinguin vincles.

d) Data del seu primer nomenament com a Conseller en la Societat, així com de les posteriors reeleccions.

e) Accions de la companyia, i opcions sobre elles, de les quals siguin titulars.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

19. Que en l'informe anual de govern corporatiu, prèvia verificació per la Comissió de Nomenaments, s'expliquin les raons per les quals s'hagin nomenat Consellers dominicals a instàncies d'Accionistes la participació accionarial dels quals sigui inferior al 3% del capital; i s'exposin les raons per les quals no s'hagin atès, si escau, peticions formals de presència en el Consell procedents d'Accionistes amb una participació accionarial igual o superior a la d'altres a instàncies dels quals s'hagin designat Consellers dominicals.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

No aplicable

20. Que els Consellers dominicals presentin la dimissió quan l'accionista al qual representen transmeti íntegrament la participació accionarial. I que també ho facin, en el nombre que correspongui, quan aquest Accionista rebaixi la seva participació accionarial fins a un nivell que exigeixi la reducció del nombre dels seus Consellers dominicals.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

No aplicable

21. Que el Consell d'Administració no proposi la separació de cap Conseller independent abans del compliment del període estatutari per al qual hagi estat nomenat, excepte quan hi concorri una causa justa, apreciada pel Consell d'Administració amb l'informe previ de la Comissió de Nomenaments. En particular, s'entendrà que hi ha una causa justa quan el Conseller passi a ocupar nous càrrecs o contregui noves obligacions que li impedeixin dedicar el temps necessari a l'acompliment de les funcions pròpies del càrrec de Conseller, incompleixi els deures inherents al càrrec o incorri en algunes de les circumstàncies que li facin perdre la condició d'independent, d'acord amb el que estableix la legislació aplicable.

També es podrà proposar la separació de Consellers independents com a conseqüència d'ofertes públiques d'adquisició, fusions o altres operacions corporatives similars que suposin un canvi en l'estructura de capital de la Societat, quan aquests canvis en l'estructura del Consell d'Administració estiguin propiciats pel criteri de proporcionalitat assenyalat a la recomanació 16.

Compleix

Expliqui

22. Que les Societats estableixin regles que obliguin els Consellers a informar i, si escau, dimitir en els supòsits que puguin perjudicar el crèdit i la reputació de la Societat i, en particular, els obliguin a informar el Consell d'Administració de les causes penals en les quals constin com a imputats, així com de les seves posteriors vicissituds processals.

I que si un Conseller resulta processat o es dicta en contra seva una acta d'obertura de judici oral per algun dels delictes assenyalats a la legislació societària, el Consell d'Administració examini el cas tan aviat com sigui possible i, a la vista de les circumstàncies concretes, decideixi si pertoca o no que el Conseller continuï en el càrrec. I que de tot això el Consell d'Administració en doni compte, de manera raonada, en l'informe anual de govern corporatiu.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

23. Que tots els Consellers expressin clarament la seva oposició quan considerin que alguna proposta de decisió sotmesa al Consell d'Administració pot ser contrària a l'interès social. I que també ho facin, especialment, els independents i altres Consellers als quals no afecti el potencial conflicte d'interessos, quan es tracti de decisions que puguin perjudicar els Accionistes no representats en el Consell d'Administració.

I que quan el Consell d'Administració adopti decisions significatives o reiterades sobre les quals el Conseller hagi formulat serioses reserves, aquest tregui les conclusions que siguin procedents i, si opta per dimitir, expliqui les raons a la carta a què es refereix la recomanació següent.

Aquesta recomanació també afecta el secretari del Consell d'Administració, encara que no tingui la condició de Conseller.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

No aplicable

24. Que quan, tant si és per dimissió o com per un altre motiu, un Conseller cessi en el càrrec abans del terme del seu mandat, n'expliqui les raons en una carta que remetrà a tots els membres del Consell d'Administració. I que, sense perjudici que aquest cessament es comuniqui com a fet rellevant, del motiu del cessament s'informi en l'informe anual de govern corporatiu.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

No aplicable

25. Que la Comissió de Nomenaments s'asseguri que els Consellers no executius tenen suficient disponibilitat de temps per exercir correctament les seves funcions.

I que el Reglament del Consell estableixi el nombre màxim de consells de Societats dels quals poden formar part els Consellers.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

26. Que el Consell d'Administració es reunixi amb la freqüència necessària per exercir amb eficàcia les seves funcions i, almenys, vuit vegades a l'any, seguint el programa de dates i assumptes que estableixi a l'inici de l'exercici, i cada Conseller pot proposar individualment altres punts de l'ordre del dia inicialment no previstos.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

27. Que les inassistències dels Consellers es redueixin als casos indispensables i es quantifiquin en l'informe anual de govern corporatiu. I que, quan s'hagin de produir, s'atorgui representació amb instruccions.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

En el cas d'absències inevitables, la legislació, amb l'objectiu d'evitar que es modifiqui de facto l'equilibri del consell d'administració, permet que es pugui delegar en un altre conseller (els no executius només en altres no executius). És el que estableix el Principi 14 del Codi de Bon Govern i també té en compte l'article 16 del Reglament del Consell que determina que els Consellers han d'assistir personalment a les sessions del Consell. No obstant això, quan no ho puguin fer personalment, procuraran atorgar la seva representació per escrit i amb caràcter especial per a cada sessió a un altre membre del Consell incloent-hi les instruccions oportunes. Els consellers no executius només ho poden fer en un altre conseller no executiu.

El Consell d'Administració valora com a bona pràctica de Govern corporatiu que en els casos d'impossibilitat d'assistència, les representacions quan es donin, en general no es produeixin, amb instruccions específiques. Això no modifica de facto l'equilibri del Consell atès que, per llei, les delegacions dels consellers no executius només es poden fer en no executius i cal recordar que, independentment de la seva tipologia, el conseller sempre ha de defensar l'interès social.

D'altra banda, com a exercici de llibertat de cada conseller, que també pot delegar amb les oportunes instruccions, tal com suggereix el Reglament del Consell, la decisió de delegar sense instruccions representa l'exercici d'autonomia de cada conseller de sospesar el que dóna més valor a la seva representació i finalment decidir-se pel fet que el seu representant s'atingui al resultat del debat en seu del Consell. Això, a més, està en línia amb el que estableix la Llei sobre les facultats del President del Consell, al qual s'atribueix entre d'altres la d'estimular el debat i la participació activa dels Consellers durant les sessions, salvaguardant la seva lliure presa de posició.

Per tant, la llibertat de fer delegacions amb o sense instruccions específiques a l'elecció de cada conseller es considera una bona pràctica i, en concret, l'absència d'instruccions per facilitar la posició del mandatari per atènyer-se al tenor del debat.

28. Que quan els Consellers o el Secretari manifestin preocupació sobre alguna proposta o, en el cas dels Consellers, sobre la marxa de la Societat i aquestes preocupacions no quedin resoltes en el Consell d'Administració, a petició de qui les hagi manifestat, se'n deixi constància a l'acta.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

No aplicable

29. Que la Societat estableixi els cursos adequats perquè els Consellers puguin obtenir l'assessorament necessari per a l'exercici de les seves funcions incloent-hi, si ho exigeixen les circumstàncies, assessorament extern amb càrrec a l'empresa.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

30. Que, independentment dels coneixements que s'exigeixin als consellers per a l'exercici de les seves funcions, les societats també ofereixin als consellers programes d'actualització de coneixements quan les circumstàncies ho demanin.

Compleix

Expliqui

No aplicable

31. Que l'ordre del dia de les sessions indiqui amb claredat els punts sobre els quals el consell d'administració haurà d'adoptar una decisió o acord perquè els consellers puguin estudiar o reclamar, amb caràcter previ, la informació necessària per adoptar-los.

Quan, excepcionalment, per raons d'urgència, el president vulgui sotmetre a l'aprovació del Consell d'Administració decisions o acords que no constin a l'ordre del dia, caldrà el consentiment previ i exprés de la majoria dels Consellers presents, de la qual cosa es deixarà la deguda constància a l'acta.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

D'acord amb el que estableix l'article 25.g) del Reglament del Consell, no s'estableix cap requisit addicional als membres del Consell en consideració a la seva condició de President, Vicepresident o Conseller Delegat per incloure una nova proposta a l'ordre de dia de les reunions. Es considera que el tracte igualitari pel que fa a aquesta prerrogativa és una mesura que fomenta la participació de tots els membres i ret compte de la importància de la participació de tots els membres del consell independentment de qualsevol categoria o condició que exerxeixin en la defensa de l'interès social.

32. Que els Consellers siguin periòdicament informats dels moviments en l'accionariat i de l'opinió que els Accionistes significatius, els inversors i les agències de qualificació tinguin sobre la Societat i el Grup.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

33. Que el president, com a responsable del funcionament eficaç del Consell d'Administració, a més d'exercir les funcions que té legalment i estatutàriament atribuïdes, prepari i sotmeti al Consell d'Administració un programa de dates i assumptes a tractar; organitzi i coordini l'avaluació periòdica del Consell, així com, si escau, la del primer executiu de la Societat; sigui responsable de la direcció del Consell i de l'efectivitat del seu funcionament; s'asseguri que es dedica suficient temps de discussió a les qüestions estratègiques, i acordi i revisi els programes d'actualització de coneixements per a cada Conseller, quan les circumstàncies ho aconsellin.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

34. Que quan hi hagi un Conseller coordinador, els estatuts o el reglament del Consell d'Administració, a més de les facultats que li corresponen legalment, li atribueixi les següents: presidir el Consell d'Administració en absència del president i dels vicepresidents, en el cas que n'hi hagi; fer-se ressò de les preocupacions dels Consellers no executius; mantenir contactes amb inversors i Accionistes per conèixer els seus punts de vista a l'efecte de formar-se una opinió sobre les seves preocupacions, en particular, en relació amb el govern corporatiu de la Societat; i coordinar el Pla de successió del President.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

No aplicable

35. Que el secretari del consell d'administració vetlli especialment perquè, en les seves actuacions i decisions, el consell d'administració tingui presents les recomanacions sobre bon govern contingudes en aquest Codi de bon govern que siguin aplicables a la societat.

Compleix

Expliqui

36. Que el Ple del Consell d'Administració avaluï un cop a l'any i adopti, si escau, un pla d'acció que corregeixi les deficiències detectades respecte a:

- a) La qualitat i l'eficiència del funcionament del Consell d'Administració.
- b) El funcionament i la composició de les seves comissions.
- c) La diversitat en la composició i competències del Consell d'Administració.
- d) L'acompliment del President del Consell d'Administració i del primer executiu de la Societat.
- e) L'acompliment i l'aportació de cada Conseller, posant especial atenció als responsables de les diferents comissions del Consell.

Per a la realització de l'avaluació de les diferents comissions, es partirà de l'informe que aquestes elevin al Consell d'Administració, i per a la d'aquest últim, del que li elevi la Comissió de Nomenaments.

Cada tres anys, el Consell d'Administració serà auxiliat per a la realització de l'avaluació per un consultor extern, la independència del qual serà verificada per la Comissió de Nomenaments.

Les relacions de negoci que el consultor o qualsevol Societat del grup mantinguin amb la Societat o qualsevol Societat del seu grup, hauran de ser desglossades en l'informe anual de govern corporatiu.

El procés i les àrees avaluades seran objecte de descripció en l'informe anual de govern corporatiu.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

El Consell d'Administració en ple un cop a l'any fa la seva autoavaluació, en què es valoren la qualitat i l'eficiència del seu funcionament, la diversitat en la seva composició, les seves competències com a òrgan col·legiat, l'acompliment del President i del Conseller Delegat i el funcionament i la composició de les seves comissions. No obstant això, no es fa una anàlisi individualitzada dels membres del Consell per avaluar en cada cas el seu acompliment i aportació a l'òrgan col·legiat o a la Societat. L'avaluació de l'acompliment de manera individualitzada no es considera com una pràctica que porti valor al coneixement de les possibles deficiències de funcionament del Consell com a òrgan col·legiat, llevat dels casos del President i Conseller Delegat, que tenen unes cometes concretes i individualitzades susceptibles d'avaluació d'acompliment.

Així mateix, el Consell, tenint en compte el que disposa la Recomanació 36, adopta la decisió de comptar amb l'ajuda d'un tercer (validat prèviament per la Comissió de Nomenaments) per dur-ne a terme l'avaluació per a l'exercici 2017.

37. Que quan hi hagi una Comissió Executiva, l'estructura de participació de les diferents categories de Consellers sigui similar a la del mateix Consell d'Administració i el seu Secretari sigui el d'aquest últim.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

No aplicable

38. Que el Consell d'Administració tingui sempre coneixement dels assumptes tractats i de les decisions adoptades per la Comissió Executiva i que tots els membres del Consell d'Administració rebin còpia de les actes de les sessions de la Comissió Executiva.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

No aplicable

39. Que els membres de la Comissió d'Auditoria, i especialment el President, es designin tenint en compte els seus coneixements i experiència en matèria de comptabilitat, auditoria o gestió de riscos, i que la majoria d'aquests membres siguin Consellers independents.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

40. Que amb la supervisió de la Comissió d'Auditoria, es disposi d'una unitat que assumeixi la funció d'auditoria interna que vetlli pel bon funcionament dels sistemes d'informació i control intern i que funcionalment depengui del president no executiu del Consell o del de la Comissió d'Auditoria.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

41. Que el responsable de la unitat que assumeixi la funció d'auditoria interna presenti a la comissió d'auditoria el seu pla anual de treball, informi directament de les incidències que es presentin en el seu desenvolupament i sotmeti un informe d'activitats al final de cada exercici.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

No aplicable

42. Que, a més de les previstes en la Llei, corresponguin a la Comissió d'Auditoria les funcions següents:

1. En relació amb els sistemes d'informació i control intern:

a) Supervisar el procés d'elaboració i la integritat de la informació financera relativa a la Societat i, si escau, al Grup, revisant el compliment dels requisits normatius, l'adequada delimitació del perímetre de consolidació i la correcta aplicació dels criteris comptables.

- b) Vetllar per la independència de la unitat que assumeix la funció d'auditoria interna; proposar la selecció, el nomenament, la reelecció i el cessament del responsable del servei d'auditoria interna; proposar el pressupost d'aquest servei; aprovar l'orientació i els plans de treball, assegurant-se que la seva activitat estigui enfocada principalment cap als riscos rellevants de la Societat; rebre informació periòdica sobre les seves activitats; i verificar que l'Alta Direcció tingui en compte les conclusions i les recomanacions dels informes.
- c) Establir i supervisar un mecanisme que permeti als empleats comunicar, de manera confidencial i, si és possible i es considera apropiat, anònima, les irregularitats de potencial transcendència, especialment financeres i comptables, que adverteixin al si de l'empresa.

2. En relació amb l'auditor extern:

- a) En cas de renúncia de l'auditor extern, examinar les circumstàncies que l'hagin motivat.
- b) Vetllar perquè la retribució de l'auditor extern pel seu treball no comprometi la seva qualitat ni independència.
- c) Supervisar que la Societat comuniqui com a fet rellevant a la CNMV el canvi d'auditor i l'acompanyi d'una declaració sobre l'eventual existència de desacords amb l'auditor sortint i, si n'hi han hagut, del seu contingut.
- d) Assegurar que l'auditor extern mantingui anualment una reunió amb el Ple del Consell d'Administració per informar-lo sobre la feina feta i sobre l'evolució de la situació comptable i de riscos de la Societat.
- e) Assegurar que la Societat i l'auditor extern respecten les normes vigents sobre prestació de serveis diferents dels d'auditoria, els límits a la concentració del negoci de l'auditor i, en general, les altres normes sobre independència dels auditors.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

43. Que la Comissió d'Auditoria pugui convocar qualsevol empleat o directiu de la Societat, i fins i tot disposar que compareguin sense presència de cap altre directiu.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

44. Que s'informi la comissió d'auditoria sobre les operacions de modificacions estructurals i corporatives que la societat tingui pensat fer perquè el consell d'administració les pugui analitzar i fer un informe previ sobre les seves condicions econòmiques i el seu impacte comptable i, en especial, si escau, sobre l'equació de canvi proposta.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

No aplicable

45. Que la política de control i gestió de riscos identifiqui, almenys:

- a) Els diferents tipus de risc, financers i no financers (entre altres, els operatius, tecnològics, legals, socials, mediambientals, polítics i reputacionals) als quals s'enfronta la Societat, incloent-hi, entre els financers o econòmics, els passius contingents i altres riscos fora de balanç.
- b) La fixació del nivell de risc que la Societat consideri acceptable.
- c) Les mesures previstes per mitigar l'impacte dels riscos identificats, en cas que arribin a materialitzar-se.
- d) Els sistemes d'informació i control intern que s'utilitzaran per controlar i gestionar aquests riscos, incloent-hi els passius contingents o riscos fora de balanç.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

46. Que amb la supervisió directa de la Comissió d'Auditoria o, si escau, d'una comissió especialitzada del Consell d'Administració, hi hagi una funció interna de control i gestió de riscos exercida per una unitat o departament intern de la Societat que tingui atribuïdes expressament les funcions següents:

- a) Assegurar el bon funcionament dels sistemes de control i gestió de riscos i, en particular, que s'identifiquen, gestionen, i quantifiquen adequadament tots els riscos importants que afectin la societat.
- b) Participar activament en l'elaboració de l'estratègia de riscos i en les decisions importants sobre la seva gestió.
- c) Vetllar perquè els sistemes de control i gestió de riscos mitiguin els riscos adequadament en el marc de la política definida pel Consell d'Administració.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

47. Que els membres de la Comissió de Nomenaments i de Retribucions –o de la Comissió de Nomenaments i la Comissió de Retribucions, si estan separades– es designin procurant que tinguin els coneixements, les aptituds i l'experiència adequats a les funcions que estiguin cridats a exercir i que la majoria d'aquests membres siguin Consellers independents.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

48. Que les Societats d'elevada capitalització tinguin una Comissió de Nomenaments i amb una Comissió de Remuneracions separades.

Compleix

Expliqui

No aplicable

49. Que la Comissió de Nomenaments consulti el President del Consell d'Administració i el primer executiu de la Societat, especialment quan es tracti de matèries relatives als Consellers executius.

I que qualsevol Conseller pugui sol·licitar a la Comissió de Nomenaments que prengui en consideració, per si els troba idonis al seu judici, potencials candidats per cobrir vacants de Conseller.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

50. Que la Comissió de Retribucions exerceixi les funcions amb independència i que, a més de les funcions que li atribueixi la llei, li corresponguin les següents:

- a) Proposar al Consell d'Administració les condicions bàsiques dels contractes dels alts directius.
- b) Comprovar l'observança de la política retributiva establerta per la Societat.
- c) Revisar periòdicament la política de remuneracions aplicada als Consellers i Alts Directius, inclosos els sistemes retributius amb accions i la seva aplicació, així com garantir que la seva remuneració individual sigui proporcionada a la que es pagui als altres Consellers i Alts Directius de la Societat.
- d) Vetllar perquè els eventuais conflictes d'interessos no perjudiquin la independència de l'assessorament extern prestat a la Comissió.

e) Verificar la informació sobre remuneracions dels consellers i alts directius continguda en els diversos documents corporatius, inclòs l'informe anual sobre remuneracions dels consellers.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

51. Que la Comissió de Retribucions consulti el President i el primer executiu de la Societat, especialment quan es tracti de matèries relatives als Consellers executius i Alts Directius.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

52. Que les regles de composició i funcionament de les comissions de supervisió i control figurin en el Reglament del Consell d'Administració i que siguin consistents amb les aplicables a les comissions legalment obligatòries de conformitat amb les recomanacions anteriors, incloent-hi:

- a) Que estiguin compostes exclusivament per Consellers no executius, amb majoria de Consellers independents.
- b) Que els seus Presidents siguin Consellers independents.
- c) Que el Consell d'Administració designi els membres d'aquestes comissions tenint presents els coneixements, les aptituds i l'experiència dels Consellers i les tasques de cada Comissió, deliberi sobre les seves propostes i informes; i que reti comptes, en el primer ple del Consell d'Administració posterior a les seves reunions, de la seva activitat i que responguin de la feina feta.
- d) Que les comissions puguin reclamar assessorament extern quan ho considerin necessari per a l'exercici de les seves funcions.
- e) Que de les seves reunions se n'estengui acta, que es posarà a disposició de tots els Consellers.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

No aplicable

53. Que la supervisió del compliment de les regles de govern corporatiu, dels codis interns de conducta i de la política de responsabilitat social corporativa s'atribueixi a una comissió o es reparteixi entre diverses comissions del Consell d'Administració que podran ser la Comissió d'Auditoria, la de Nomenaments, la Comissió de Responsabilitat Social Corporativa, en el cas que n'hi hagi, o una comissió especialitzada que el Consell d'Administració, en l'exercici de les seves facultats d'autoorganització, decideixi crear a aquest efecte, a les quals específicament s'atribueixin les funcions mínimes següents:

- a) La supervisió del compliment dels codis interns de conducta i de les regles de govern corporatiu de la Societat.
- b) La supervisió de l'estratègia de comunicació i relació amb accionistes i inversors, incloent-hi els petits i mitjans accionistes.
- c) L'avaluació periòdica de l'adequació del sistema de govern corporatiu de la Societat, a fi que compleixi la missió de promoure l'interès social i tingui en compte, segons correspongui, els legítims interessos dels altres grups d'interès.
- d) La revisió de la política de responsabilitat corporativa de la Societat, vetllant perquè estigui orientada a la creació de valor.
- e) El seguiment de l'estratègia i les pràctiques de responsabilitat social corporativa i l'avaluació del grau de compliment.
- f) La supervisió i avaluació dels processos de relació amb els diferents grups d'interès.
- g) L'avaluació de tot el relatiu als riscos no financers de l'empresa –incloent-hi els operatius, tecnològics, legals, socials, mediambientals, polítics i reputacionals.
- h) La coordinació del procés de report de la informació no financera i sobre diversitat, de conformitat amb la normativa aplicable i els estàndards internacionals de referència.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

54. Que la política de responsabilitat social corporativa inclogui els principis o compromisos que l'empresa assumeixi voluntàriament en la seva relació amb els diferents grups d'interès i identifiqui almenys:

- a) Els objectius de la política de responsabilitat social corporativa i el desenvolupament d'instruments de suport.
- b) L'estratègia corporativa relacionada amb la sostenibilitat, el medi ambient i les qüestions socials.
- c) Les pràctiques concretes en qüestions relacionades amb: accionistes, empleats, clients, proveïdors, qüestions socials, medi ambient, diversitat, responsabilitat fiscal, respecte dels drets humans i prevenció de conductes il·legals.
- d) Els mètodes o sistemes de seguiment dels resultats de l'aplicació de les pràctiques concretes assenyalades en la lletra anterior, els riscos associats i la seva gestió.
- e) Els mecanismes de supervisió del risc no financer, l'ètica i la conducta empresarial.
- f) Els canals de comunicació, participació i diàleg amb els grups d'interès.
- g) Les pràctiques de comunicació responsable que evitin la manipulació informativa i protegeixin la integritat i l'honor.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

55. Que la Societat informi, en un document separat o en l'informe de gestió, sobre els assumptes relacionats amb la responsabilitat social corporativa, utilitzant per a això alguna de les metodologies acceptades internacionalment.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

56. Que la remuneració dels Consellers sigui la necessària per atreure i retenir els Consellers del perfil desitjat i per retribuir la dedicació, qualificació i responsabilitat que el càrrec exigeixi, però no tan elevada com per comprometre la independència de criteri dels Consellers no executius.

Compleix

Expliqui

57. Que se circumscriuin als Consellers executius les remuneracions variables lligades al rendiment de la Societat i a l'acompliment personal, així com la remuneració mitjançant entrega d'accions, opcions o drets sobre accions o instruments referenciats al valor de l'acció i els sistemes d'estalvi a llarg termini com ara plans de pensions, sistemes de jubilació o altres sistemes de previsió social.

Es podrà tenir en compte el lliurament d'accions com a remuneració als Consellers no executius quan es condicioni al fet que les mantinguin fins al seu cessament com a Consellers. Això no és aplicable a les accions que el Conseller necessiti alienar, si escau, per satisfer els costos relacionats amb la seva adquisició.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

58. Que en el cas de remuneracions variables, les polítiques retributives incorporin els límits i les cauteles tècniques necessàries per assegurar que les remuneracions guarden relació amb el rendiment professional dels beneficiaris i no deriven només de l'evolució general dels mercats o del sector d'activitat de la companyia o d'altres circumstàncies similars.

I, en particular, que els components variables de les remuneracions:

- a) Estiguin vinculats a criteris de rendiment que siguin predeterminats i mesurables i que aquests criteris considerin el risc assumit per a l'obtenció d'un resultat.
- b) Promoguin la sostenibilitat de l'empresa i incloguin criteris no financers que siguin adequats per a la creació de valor a llarg termini, com el compliment de les regles i els procediments interns de la Societat i de les seves polítiques per al control i la gestió de riscos.
- c) Es configurin sobre la base d'un equilibri entre el compliment d'objectius a curt, mitjà i llarg termini, que permetin remunerar el rendiment per un acompliment continuat durant un període de temps suficient per apreciar la seva contribució a la creació sostenible de valor, de manera que els elements de mesura d'aquest rendiment no girin únicament al voltant de fets puntuals, ocasionals o extraordinaris.

Compleix Complex parcialment Expliqui No aplicable

59. Que el pagament d'una part rellevant dels components variables de la remuneració es difereixi per un període de temps mínim suficient per comprovar que s'han complert les condicions de rendiment establertes prèviament.

Compleix Complex parcialment Expliqui No aplicable

60. Que les remuneracions relacionades amb els resultats de la Societat tinguin en compte les eventuais excepcions que constin en l'informe de l'auditor extern i minorin aquests resultats.

Compleix Complex parcialment Expliqui No aplicable

61. Que un percentatge rellevant de la remuneració variable dels Consellers executius estigui vinculat al lliurament d'accions o d'instruments financers referenciats al seu valor.

Compleix Complex parcialment Expliqui No aplicable

62. Que una vegada atribuïdes les accions o les opcions o drets sobre accions corresponents als sistemes retributius, els Consellers no puguin transferir la propietat d'un nombre d'accions equivalent a dues vegades la seva remuneració fixa anual, ni puguin exercir les opcions o drets fins a transcorregut un termini de, almenys, tres anys des de la seva atribució.

Això no és aplicable a les accions que el Conseller necessiti alienar, si escau, per satisfer els costos relacionats amb la seva adquisició.

Compleix Complex parcialment Expliqui No aplicable

Les accions que es lliuren com a part de la liquidació del *bonus* anual, i que té lloc amb un ajornament de 3 anys, tenen una retenció de 12 mesos des del lliurament i no han de mantenir cap import mínim una vegada superat aquest període.

En el Consell del 17 de novembre es va aprovar la modificació de la Política de Remuneració del Col·lectiu Identificat per ampliar l'ajornament de 3 a 5 anys, aplicable a partir del 2018. Aquest canvi es fa per complir el que disposa el Guia de l'EBA sobre Polítiques de Remuneració.

Respecte a la prohibició de transmetre la propietat d'un nombre d'accions equivalent a dues vegades la remuneració fixa anual, en el cas de CaixaBank no s'aplica d'aquesta manera. La finalitat establerta en el Principi 25 que la remuneració dels consellers afavoreixi la consecució dels objectius empresarials i de l'interès social s'aconsegueix igualment per l'existència de clàusules *malus clawback* i per la mateixa estructura de remuneració dels consellers executius, la remuneració dels quals en accions (que correspon a la meitat de la remuneració variable) està diferida amb un període de restricció de 12 mesos i a més és variable representativa d'una part limitada de la remuneració total, en absoluta coherència amb els principis prudencials de no incentiu a la presa de riscos i amb l'alineament d'objectius i evolució sostenible de l'entitat.

63. Que els acords contractuals incloguin una clàusula que permeti a la Societat reclamar el reemborsament dels components variables de la remuneració quan el pagament no hagi estat ajustat a les condicions de rendiment o quan s'hagin abonat tenint en compte dades la inexactitud de les quals quedi acreditada amb posterioritat.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

No aplicable

64. Que els pagaments per resolució del contracte no superin un import establert equivalent a dos anys de la retribució total anual i que no s'abonin fins que la Societat hagi pogut comprovar que el Conseller ha complert els criteris de rendiment prèviament establerts.

Compleix

Compleix parcialment

Expliqui

No aplicable

H ALTRES INFORMACIONS D'INTERÈS

1. Si hi ha algun aspecte rellevant en matèria de govern corporatiu a la Societat o a les Entitats del grup que no s'hagi recollit a la resta d'apartats d'aquest informe, però que calgui incloure per recollir una informació més completa i raonada sobre l'estructura i les pràctiques de govern a l'Entitat o el seu grup, detalleu-lo breument.

2. Dins d'aquest apartat, també s'hi pot incloure qualsevol altra informació, aclariment o matís relacionat amb els anteriors apartats de l'informe en la mesura que siguin rellevants i no reiteratius.

En concret, cal indicar si la Societat està sotmesa a una legislació diferent de l'espanyola en matèria de govern corporatiu i, si escau, cal incloure aquella informació que estigui obligada a subministrar i sigui diferent de l'exigida en aquest informe.

3. La Societat també pot indicar si s'ha adherit voluntàriament a altres codis de principis ètics o de bones pràctiques, internacionals, sectorials o d'un altre àmbit. Si escau, s'ha d'identificar el codi en qüestió i la data d'adhesió.

A.2 – Respecte a la situació de la participació de la Fundació Bancària "la Caixa" a CaixaBank, cal informar que, a tancament de l'exercici 2016, la Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona ("la Caixa") ostenta directament 3.493 accions i, a través de Criteriacaixa (societat controlada al 100% per la Fundació Bancària), 2.710.880.567 accions de CaixaBank. Així mateix, cal deixar constància que, de conformitat amb la Disposició Addicional 8a de la Llei 26/2013, de 27 de desembre de 2013, de Caixes d'Estalvis i Fundacions Bancàries, les fundacions bancàries que acudeixin a processos d'ampliació de capital de l'entitat de crèdit participada no podran exercir els drets polítics corresponents a la part del capital adquirit que els permeti mantenir una posició igual o superior al 50% o de control; per això, la Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona ("la Caixa"), de la totalitat d'accions de CaixaBank controlades a tancament de 2016 (2.710.884.060 accions), només pot exercir els drets de vot referents a 2.672.378.848 accions.

Es deixa constància que el 31 de maig de 2016 va quedar tancada l'operació de permuta d'actius amb Criteriacaixa, S.A.U. anunciada el 3 de desembre de 2015, en virtut de la qual CaixaBank, S.A. va transmetre a Criteriacaixa totes les seves accions en Grupo Financiero Inbursa, S.A.B. de CV (representatives del 9,01% de GFI) i de The Bank of East Asia, Limited (representatives del 17,24% del BEA) i al seu torn va rebre de Criteriacaixa accions de CaixaBank, S.A. (representatives del 9,9% del capital social) i un import en efectiu. El 22 de setembre de 2016, CaixaBank va informar de la venda d'accions pròpies mitjançant col·locació privada entre inversors qualificats que pujaven a 585.000.000 d'accions (representatives del 9,9% del capital social de CaixaBank) que s'havien adquirit majoritàriament en virtut de la permuta d'actius tancada el maig passat de 2016.

També cal esmentar que el 26 de maig de 2016 Criteriacaixa va informar que havia plantejat al Banc Central Europeu (d'ara endavant, el BCE) el seu interès en conèixer sota quines condicions es produiria la pèrdua de control de CaixaBank de manera que aquesta pèrdua impliqués la desconsolidació a efectes prudencials de CaixaBank a Criteriacaixa i que el BCE va comunicar les condicions sota les quals consideraria que Criteriacaixa hauria deixat d'ostentar el control de CaixaBank, a efectes prudencials. Una de les condicions rellevants establertes pel BCE és que els drets polítics i econòmics de Criteriacaixa a CaixaBank no sobrepassin el 40% del total de drets polítics i econòmics.

Criteriacaixa va informar, així mateix que els òrgans d'administració tant de la Fundació Bancària "la Caixa" com de Criteriacaixa van acordar deixar constància de la seva voluntat de complir les condicions perquè es produeixi la desconsolidació prudencial de Criteriacaixa respecte al grup CaixaBank abans de finalitzar l'exercici 2017.

Adicionalment, Criteriacaixa va comunicar el 13 de desembre de 2016 la col·locació accelerada entre inversors institucionals de 100.000.000 d'accions de CaixaBank, representatives aproximadament de l'1,7% del capital social de CaixaBank.

En relació amb els moviments en l'estructura accionarial més significatius esdevinguts durant l'exercici 2016, convé aclarir que el formulari electrònic només permet incloure notificacions per encreuament de l'indar. No es poden esmentar comunicacions per modificació en el nombre de drets de vot de l'emissor i menys les notificacions dels vincles estrets dels consellers. Per tant, en l'apartat A.2 s'inclou menció a dues comunicacions com a descens de l'indar del 50%:

Les del 7 de juny de 2016, per les quals Criteriacaixa, S.A.U (Criteriacaixa, d'ara endavant), com a titular directe de la participació a CaixaBank, S.A. (d'ara endavant, CaixaBank) i la Fundació Bancària "la Caixa", com a societat que controla Criteriacaixa, van informar al mercat el descens del l'indar del 50% arran de la transmissió d'accions en virtut de l'execució de l'operació de permuta comunicada al mercat per fet rellevant.

I, les del 20 de desembre de 2016, amb motiu de la modificació en el nombre de drets de vot CaixaBank, i per les quals Criteriacaixa, com a titular directe de la participació i la Fundació Bancària "la Caixa", com a societat que controla Criteriacaixa, informaven que, després de l'adquisició de títols de CaixaBank per part de Criteriacaixa, la participació del Grup "la Caixa" a CaixaBank va descendir del 46,908% fins al 45,322%. En aquests comunicats es va informar que Criteriacaixa havia subscrit 38.505.212 accions de CaixaBank, derivades de l'ampliació de capital i també que, d'acord amb la Disposició Addicional 8a de la Llei 26/2013, de 27 de desembre de 2013, de caixes d'estalvis i fundacions bancàries, les fundacions bancàries que acudeixin a processos d'ampliació de capital de l'entitat de crèdit participada no poden exercir els drets polítics corresponents a la part del capital adquirit que els permeti mantenir una posició igual o superior al 50% o de control. D'acord amb aquesta normativa, la Fundació Bancària "la Caixa" només pot exercir el vot sobre 2.672.375.355 accions representatives del 44,68% del capital de CaixaBank.

Així mateix, i malgrat les limitacions de formulari electrònic, també es deixa constància que el 19 de desembre de 2016, Criteriacaixa, per la seva condició de Persona Vinculada de Conseller (el senyor Salvador Gabarró Serra) va fer un comunicat de vincles estrets per la venda de 100.000.000 d'accions de CaixaBank, S.A. i la subscripció de 38.505.212 accions derivades de l'ampliació de capital de CaixaBank, S.A. comunicada el 14 de desembre de 2016.

A.6.1 - El capital social afectat pel Pacte parasocial comunicat a la Societat és del 80,597%. Aquest percentatge és el que representaven les accions de CaixaBank titularitat de: Caja Navarra (actualment Fundació Bancària Caja Navarra), Cajasol (actualment Fundació Cajasol), Caja Canarias (actualment Fundació Caja Canarias), i Caja de Burgos (actualment Fundació Caja de Burgos, Fundació Bancària), («les Fundacions») i Fundació Bancària "la Caixa", a 1 d'agost de 2012, data de la signatura del Pacte.

Es tracta d'una dada no actualitzada, atès que, entre els signants d'aquest Pacte, actualment tres de les fundacions no són membres del Consell d'Administració de CaixaBank (a saber: Fundació Caja Navarra, Fundació Caja Canarias i Fundació Caja Burgos, Fundació Bancària) i, per tant, no tenen l'obligació legal de fer pública i de forma actualitzada la seva participació a CaixaBank en els mateixos termes que els membres del Consell de societat cotitzada (com les altres dues fundacions signants del Pacte, les participacions actualitzades de les quals estan disponibles als webs de la CNMV i de CaixaBank) i, per tant, el percentatge esmentat anteriorment és l'última dada consolidada disponible per la Societat.

Continuació de «Breu descripció del pacte»:

Així mateix, es va pactar el compromís de la Fundació Bancària "la Caixa" de votar a favor del nomenament de 2 membres del Consell d'Administració de CaixaBank a proposta de «les Fundacions» i, amb la finalitat de donar estabilitat a la seva participació en el capital social de CaixaBank, «les Fundacions» van assumir un compromís de no disposició de la seva participació durant el termini de quatre anys, així com un compromís de dret d'adquisició durant dos anys a favor de les altres Fundacions en primer lloc i subsidiàriament de la Fundació Bancària "la Caixa", en el supòsit que qualsevol de «les Fundacions» volgués transmetre tota o una part de la seva participació, un cop transcorregut el termini de vigència del compromís de no disposició. El 17 d'octubre de 2016 van quedar subscrites les modificacions de l'Acord d'integració entre CaixaBank, S.A. i Banca Cívica, S.A. i el Pacte d'accionistes de CaixaBank, S.A., que van subscriure, el primer, el 26 de març de 2012, la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona ("la Caixa"), CaixaBank, S.A., Banca Cívica, S.A. i les caixes d'estalvis que al seu dia van constituir Banca Cívica, S.A., i, el segon, el van subscriure el dia 1 d'agost de 2012 "la Caixa" i les caixes d'estalvis que van constituir Banca Cívica, S.A. Les modificacions dels acords esmentats comporten, d'una banda, que les caixes que van constituir Banca Cívica, S.A., en lloc de proposar el nomenament de dos consellers a CaixaBank, proposaran un conseller a CaixaBank, S.A. i un conseller a VidaCaixa, S.A., filial de CaixaBank i, de l'altra, que la pròrroga dels acords que, de manera automàtica es va produir al començament d'agost de 2016, per tres anys, tindrà una durada de quatre anys en lloc dels tres esmentats.

A.7 - Continuació d'«Observacions»:

El Protocol inicial va ser signat amb motiu de la sortida a borsa de la Societat (anteriorment denominada CriteriacaixaCorp, SA), va ser substituït per un nou Protocol, signat arran de les operacions de reorganització del grup "la Caixa", conseqüència d'aquestes operacions CaixaBank era el banc per mitjà del qual "la Caixa" exercia la seva activitat financera de manera indirecta.

Posteriorment, arran de la fusió de CaixaBank per absorció de Banca Cívica i com a conseqüència de la transmissió de l'activitat del Mont de Pietat a CaixaBank, el Protocol va ser modificat via Acord de Novació per tal de suprimir la referència a l'excepció del Mont de Pietat a l'exercici indirecte.

El Protocol tenia com a objecte principal desenvolupar els principis bàsics que regien les relacions entre "la Caixa" i CaixaBank, i delimitar les principals àrees d'activitat de CaixaBank, tenint en compte que CaixaBank era l'instrument per a l'exercici indirecte de l'activitat financera de "la Caixa", definint els paràmetres generals que governaven les eventuais relacions de negoci o de serveis que CaixaBank i el seu grup tenien amb "la Caixa" i les altres societats del grup "la Caixa", així com regular el flux d'informació adequat que permetia a "la Caixa" i a CaixaBank l'elaboració dels seus estats financers i el compliment d'obligacions d'informació periòdica i de supervisió davant el Banc d'Espanya, la CNMV i altres organismes reguladors.

Com a conseqüència de l'entrada en vigor de la Llei 26/2013, de 27 de desembre, de caixes d'estalvis i fundacions bancàries, en la mesura que la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona "la Caixa" era titular de més d'un 10% del capital social i dels drets de vot de CaixaBank, havia de transformar-se en una fundació bancària l'activitat principal de la qual havia de consistir en l'atenció i el desenvolupament de l'Obra Social i l'adequada gestió de la seva participació a CaixaBank, extingint-se per tant el règim d'exercici indirecte de l'activitat financera de la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona "la Caixa" a través de CaixaBank. La inscripció de la Fundació Bancària "la Caixa" en el Registre de Fundacions va comportar l'extinció del règim d'exercici indirecte de l'activitat d'aquesta a través de CaixaBank i, per tant, l'extinció del Protocol, motiu pel qual ha calgut modificar el Protocol per tal de prorrogar-ne la vigència en totes aquelles qüestions que no estiguessin relacionades amb l'exercici indirecte de l'activitat financera de la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa", fins a la subscripció d'un nou protocol de relacions que prevegi la nova estructura del Grup "la Caixa".

En virtut de tot el que s'acaba d'exposar, les parts van celebrar un Acord de Novació Modificativa del Protocol el 16 de juny de 2014, que va ser comunicat a la CNMV l'endemà de ser signat.

La Llei 26/2013, de caixes d'estalvis i fundacions bancàries, estableix l'obligació a les fundacions bancàries d'aprovar, en el termini de dos mesos des de la seva constitució, un protocol de gestió de la participació financera. Aquest protocol s'ha de referir, almenys, als criteris estratègics de gestió de la participació, les relacions entre el patronat i els òrgans de govern del banc, especificant els criteris per a les propostes de nomenaments de consellers i els criteris generals per a la realització d'operacions entre la fundació bancària i l'entitat de crèdit participada, així com els mecanismes per evitar possibles conflictes d'interès. La Fundació Bancària "la Caixa" va aprovar el 24 de juliol de 2014 el seu Protocol de gestió de la participació financera en CaixaBank, que va ser comunicat a la CNMV el 9 de desembre de 2014 després d'haver estat aprovat pel Banc d'Espanya. El 18 de febrer de 2016, els membres del Patronat de la Fundació Bancària "la Caixa" van subscriure un nou Protocol de gestió de la participació financera a CaixaBank, S.A., que va suposar l'adaptació del protocol aprovat pel Patronat el 24 de juliol de 2014 al contingut de la Circular 6/2015.

El 19 de desembre de 2016, de conformitat amb el que preveu el Protocol de Gestió de la Participació Financera, la Fundació Bancària "la Caixa", com a matriu del Grup "la Caixa", CriteriaCaixa, com a accionista directe de CaixaBank, i CaixaBank, com a societat cotitzada, van subscriure un nou Protocol Intern de Relacions que va substituir el Protocol Previ i els objectius principals del qual són:

- gestionar les operacions vinculades derivades de dur a terme operacions o prestar serveis
- establir mecanismes per evitar l'aparició de conflictes d'interès
- preveure l'atorgament d'un dret d'adquisició preferent a favor de la Fundació Bancària "la Caixa" en cas que CaixaBank transmeti Monte de Piedad, del qual és titular
- recollir els principis bàsics d'una possible col·laboració entre CaixaBank i la Fundació Bancària "la Caixa" en temes de RSC
- regular el flux d'informació adequat que permeti a la Fundació Bancària "la Caixa" i Criteria i a CaixaBank l'elaboració dels seus estats financers i el compliment d'obligacions d'informació periòdica i de supervisió
- establir els mecanismes necessaris perquè Criteria pugui assumir tots els requeriments derivats de la decisió del BCE de considerar CriteriaCaixa com l'entitat obligada del conglomerat financer

A.8 – En el marc de l'autorització per a l'adquisició d'accions pròpies, atorgada per la Junta General d'Accionistes de CaixaBank, el Consell d'Administració del 29 de juliol de 2010, amb la finalitat d'afavorir la liquiditat de les accions en el mercat i la regularitat de la cotització de les seves accions, va acordar autoritzar l'adquisició d'accions de la Societat fins a assolir un saldo net màxim de 50 milions d'accions, sempre que la inversió neta no arribés als 200 milions d'euros.

Aquesta autorització incloïa també la facultat de disposició, tot plegat en funció de les condicions de mercat que hi hagués en cada moment.

Així mateix, el 8 de març de 2012 el Consell d'Administració va acordar ampliar el límit d'autocartera per a liquiditat establert el 2010 a 75 milions d'accions. Posteriorment, el 22 de maig de 2012 va acordar deixar sense efecte el límit que s'hi havia autoimposat de 75 milions, amb la qual cosa l'operativa d'autocartera quedava subjecta únicament als límits establerts en l'acord de la Junta General de 2012, o qualsevol que la substituïxi en el futur, i en la Llei de Societats de Capital, i s'establí l'obligació que s'informi cada 3 mesos al Consell sobre l'evolució de l'autocartera i el resultat econòmic de l'operativa amb accions pròpies. Sens perjudici que mensualment l'àrea separada encarregada de la gestió d'autocartera reporti a la Comissió d'Auditoria i Control de manera que la Comissió pugui fer un seguiment del compliment de la política d'autocartera fixada pel Consell i, si escau, dels criteris d'actuació impartits pel Consell a l'Àrea dins d'aquesta política.

De la informació traslladada per l'Àrea Separada a la Comissió d'Auditoria i Control, se n'ha d'informar el Consell en els aspectes essencials, a través del Conseller Delegat, o, si s'escau, del Secretari del Consell d'Administració, sens perjudici de la informació que, si s'escau, consideri convenient subministrar al Consell el President de la Comissió d'Auditoria i Control.

El Consell d'Administració en la seva reunió del 30 de gener de 2014 va acordar modificar el Reglament Intern de Conducta i la Norma interna de conducta per a les operacions d'autocartera de CaixaBank per prendre en consideració les recomanacions establertes en els «Criteris de la CNMV per a l'operativa discrecional d'autocartera», del 18 de juliol de 2013. Els dos documents estan disponibles en el web corporatiu de CaixaBank.

El 28 de gener de 2016, el Consell d'Administració va acordar fixar el criteri d'intervenció en autocartera sobre la base d'un nou sistema d'alertes d'acord amb l'habilitació establerta en l'article 14 del Reglament Intern de Conducta per delimitar la discrecionalitat en la gestió de l'autocartera per part de l'àrea separada.

A.10 – No hi ha cap restricció a la transmissibilitat de les accions i/o cap restricció al dret de vot. Sense perjudici d'això, cal tenir en compte que l'article 16 i següents de la Llei 10/2014, de 26 de juny, d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit, estableixen que qui pretengui adquirir una participació significativa (en els termes de l'article 16 de la norma) en el capital o en els drets de vot de l'entitat o bé incrementar, directament o indirectament, la participació en aquesta de manera que, o el percentatge de drets de vot o de capital posseït resulti igual o superior al 20, 30 o 50% o que en virtut de l'adquisició pugui arribar a controlar l'entitat de crèdit, ho ha de notificar prèviament al Banc d'Espanya.

Respecte de restriccions legals o estatutàries a l'exercici del dret de vot, a CaixaBank tampoc no hi ha aquestes restriccions. Tanmateix, tal com s'explica a continuació a la Nota B.5, els Estatuts Socials i el Reglament de la Junta General de CaixaBank estableixen que podran assistir físicament a la Junta General els Accionistes que, a títol individual o en agrupació amb altres Accionistes, acreditin la titularitat de, almenys, mil (1.000) accions i en tinguin inscrita la titularitat en el registre d'anotacions en compte amb cinc dies d'antelació, almenys, a aquell en què s'hagi de celebrar la Junta.

A la Junta General Ordinària celebrada el 19 d'abril de 2012 es van aprovar certes modificacions dels Estatuts Socials. Entre d'altres, la d'especificar que, atès que la Societat permet als seus Accionistes l'exercici dels seus drets de vot i representació per mitjans de comunicació a distància, la necessitat de ser titular d'un nombre mínim de mil accions de la Societat s'aplicarà únicament als Accionistes que decideixin assistir físicament a la Junta General.

Per tant, arran d'aquesta modificació, tots i cadascun dels Accionistes poden participar a la Junta General exercint els seus drets de representació i de vot per mitjans de comunicació a distància, sense que sigui exigible la titularitat d'un nombre mínim d'accions per a l'exercici d'aquests drets per aquests mitjans.

B.1 i B.2 – A CaixaBank no hi ha diferències amb el règim de mínims respecte al quòrum de constitució de la Junta General ni respecte al règim per a l'adopció d'acords socials previstos a la Llei de societats de capital (LSC). No obstant això, cal esmentar que de conformitat amb el que estableix la disposició addicional desena de la Llei 26/2013, de 27 de desembre, de caixes d'estalvis i fundacions bancàries, els acords de repartiment de dividendes en les entitats de crèdit controlades per una fundació bancària de conformitat amb el que preveu l'article 44.3 d'aquesta Llei estaran subjectes al quòrum de constitució reforçat establert en l'article 194 del Text Refós de la Llei de Societats de Capital, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, i s'hauran d'adoptar per majoria d'almenys dos terços del capital present o representat en la junta. I els estatuts de l'entitat participada podran elevar aquesta majoria. Per tant, en el cas de CaixaBank, per imposició de la Llei de caixes d'estalvis i fundacions bancàries, al supòsit específic de repartiment de dividendes (que no està expressament establert entre els supòsits de l'article 194.1 de la Llei de

societats de capital) també s'aplica el quòrum de constitució reforçat i el corresponent règim de majoria per a l'adopció de l'acord. Arran de les modificacions dels Estatuts aprovades a la Junta General d'Accionistes del 28 d'abril de 2016, i per adaptar el text del Reglament de Junta al nou redactat dels Estatuts, es va acordar a la mateixa Junta General: d'una banda, modificar l'article 12 del Reglament de la Junta relatiu a la constitució de la Junta General d'Accionistes, amb la finalitat d'especificar també en aquest Reglament que el quòrum de constitució reforçat requerit per acordar l'emissió d'obligacions només serà aplicable a les emissions que siguin competència de la Junta General. I, de l'altra, incloure una excepció al termini per assistir o fer-se representar a les Juntes, i per tant, es va acordar la modificació dels articles 8 («Dret d'assistència») i 10 («Dret de representació») del Reglament de la Junta, per especificar expressament en relació amb els terminis de cinc (5) dies, que queden fora de perill els supòsits específics en què alguna llei aplicable a la Societat estableixi un règim que hi resulti incompatible.

B.5 – Els Estatuts Socials i el Reglament de la Junta General de CaixaBank estableixen que podran assistir físicament a la Junta General els Accionistes que, a títol individual o en agrupació amb altres Accionistes, acreditin la titularitat de, almenys, mil (1.000) accions, a títol individual o en agrupació amb altres Accionistes i en tinguin inscrita la titularitat en el registre d'anotacions en compte amb cinc dies d'antelació, almenys, a aquell en què s'hagi de celebrar la Junta.

C.1.2 – La Junta General d'Accionistes del 28 d'abril de 2016 va acordar, dins dels límits establerts en els Estatuts Socials, fixar el nombre de membres del Consell en divuit (18). Al tancament de l'exercici, hi ha dues (2) vacants.

C.1.3 Antonio Massanell Lavilla, per la seva condició d'executiu de la Societat i d'acord amb el que s'estableix en la Llei de societats de capital, de 2 de juliol de 2010, sobre tipus de consellers, està considerat Conseller Executiu. Tanmateix, atès que va ser nomenat en representació de la participació de la Fundació Bancària "la Caixa" a CaixaBank també es considera Conseller Dominical.

C.1.11 - La informació sobre consellers i càrrecs ocupats en consells d'altres societats del Grup es refereix al tancament de l'exercici. S'inclouen en aquest apartat les Societats del Grup i Multigrup, a tancament de l'exercici social.

C.1.12 - La informació sobre consellers i càrrecs ocupats en consells d'altres societats cotitzades es refereix al tancament de l'exercici. Respecte al càrrec ostentat pel Sr. Antonio Massanell Lavilla a Erste Group Bank, A.G., la seva nomenclatura precisa és Membre del Consell de Vigilància. No obstant això, per limitacions del formulari electrònic, està indicat com a Conseller.

C.1.15 – La remuneració dels consellers de l'exercici 2016 que s'informa en aquest apartat té en compte els aspectes següents:

A 31 de desembre de 2016, el Consell d'Administració està compost per 18 membres (i hi ha 2 vacants).

La Junta General celebrada el 28 d'abril de 2016 va acordar fixar el nombre de membres del Consell en divuit (18), i els nomenaments de la Fundació Cajasol (nomenada anteriorment per cooptació el 19 de novembre de 2015) i de la senyora Maria Victoria Fisas Vergés (nomenada anteriorment per cooptació el 25 de febrer de 2016).

El 30 de juny de 2016 van cessar com a membres del Consell d'Administració el senyor Isidre Fainé Casas, que també va presentar la seva renúncia a la condició de President, i la vacant del qual va ocupar el senyor Jordi Gual Solé, que també va ser nomenat President no executiu, el senyor Juan José López Burniol i la senyora Maria Dolors Llobet María, les vacants dels quals van ser ocupades pel senyor José Serna Masiá i la senyora Koro Usarraga Unsain.

En el context dels canvis en la composició del Consell d'Administració esdevinguts el passat 30 de juny de 2016, i després de les respectives comunicacions d'idoneïtat per part del Banc Central Europeu, el senyor Serna Masiá va acceptar el seu nomenament el 8 de juliol de 2016; la senyora Usarraga Unsain, el 4 d'agost de 2016; i el senyor Gual Solé, el 14 de setembre de 2016.

El 27 d'octubre de 2016 la Fundació Bancària Caja Navarra va presentar la seva renúncia al càrrec de conseller, en el marc de la modificació de l'Acord d'integració entre CaixaBank i Banca Cívica i del Pacte d'Accionistes,

Així mateix, el 15 de desembre de 2016 la senyora Eva Aurín va presentar la seva renúncia com a membre del Consell d'Administració i es va nomenar el senyor Alejandro García-Bragado Dalmau com a membre del Consell d'Administració, que va acceptar amb efecte 1 de gener de 2017.

La xifra de remuneració del Consell d'Administració no inclou l'import de les aportacions al sistema d'estalvi durant l'exercici, que puja a 355 mil euros, ni les primes d'assegurances de vida pagades durant l'exercici, que pugen a 85 mil euros.

C.1.16 – L'Alta Direcció de CaixaBank està integrada, a 31 de desembre de 2016, per 12 persones, que ocupen els càrrecs següents en l'Entitat: Directors Generals (5), Directors Generals Adjunts (1), Directors Executius (5) i el Secretari General i del Consell (1). L'import que es recull inclou la retribució fixa, en espècie, i variable total assignada a l'Alta Direcció, tant en efectiu com en accions a rebre linealment durant els propers tres anys.

La remuneració percebuda durant l'exercici 2016 per l'Alta Direcció de CaixaBank per la seva activitat de representació de l'Entitat dominant en els Consells d'Administració de societats cotitzades i d'altres societats en les quals CaixaBank tingui una presència o representació significativa i que siguin societats del seu perímetre, puja a 715 milers d'euros, i figura registrada en els comptes de pèrdues i guanys de les societats esmentades.

Hi ha pactes amb els membres del Comitè de Direcció sobre indemnitzacions en cas de cessament o rescissió anticipada dels contractes.

C.1.19 – Continuació d'«Indiqui els procediments de selecció, nomenament, reelecció, avaluació i remoció dels Consellers. Detalli els òrgans competents, els tràmits a seguir i els criteris que s'han d'emprar en cada un dels procediments»:

El 19 de novembre de 2015, el Consell d'Administració va aprovar la Política de Selecció de Consellers de CaixaBank, SA (la «Política», d'ara endavant), que forma part del sistema de govern corporatiu de la Societat, i que recull els principals aspectes i compromisos de la Societat i el seu Grup en matèria de nomenament i selecció de consellers.

La «Política» té per objecte establir els criteris que el Consell d'Administració de CaixaBank tindrà en compte en els processos de selecció relatius al nomenament o la reelecció dels membres del Consell d'Administració de CaixaBank, tot això de conformitat amb la normativa aplicable i les millors pràctiques de govern corporatiu.

En els processos de selecció dels membres del Consell d'Administració els òrgans responsables hauran de tenir present en tot moment el principi de diversitat de coneixements, gènere i experiències. Addicionalment, en els processos de selecció de Consellers es respectarà el principi de no discriminació i igualtat de tracte, vetllant perquè pel que fa als candidats proposats per al nomenament o la reelecció com a membres del Consell d'Administració, es faciliti la selecció de candidats del sexe menys representat i s'eviti qualsevol classe de discriminació en aquest sentit.

Els acords adoptats en el marc de la «Política», respectaran en tot moment la legislació vigent, el sistema i les normes de govern corporatiu de CaixaBank, així com les recomanacions i els principis de bon govern assumits per aquesta. Els membres del Consell d'Administració hauran de reunir les competències, els coneixements i l'experiència necessaris per a l'exercici del càrrec, tenint en compte les necessitats al si del Consell d'Administració i la composició d'aquest en el seu conjunt. En particular, la composició del Consell d'Administració en el seu conjunt haurà de reunir els coneixements, competències i experiència suficients en el govern d'entitats de crèdit per comprendre adequadament les activitats de la Societat, inclosos el seu principals riscos, així com assegurar la capacitat efectiva del Consell d'Administració per prendre decisions de forma independent i autònoma en interès de la Societat.

En línia amb això, i respectant el que, si escau, s'estableixi en la Política de Govern Corporatiu de la Societat, els candidats hauran de (i) ser persones de reconeguda honorabilitat comercial i professional; (ii) tenir els coneixements i l'experiència adequats per exercir el càrrec; i (iii) estar en disposició d'exercir un bon govern de CaixaBank.

El procediment de selecció dels membres del Consell que s'estableix en la «Política» es complementarà, en els aspectes que hi siguin aplicables, amb el que preveu el Protocol de Procediments de Selecció i Avaluació de la Idoneïtat de Càrrecs (el «Protocol d'Idoneïtat», d'ara endavant) o norma interna equivalent existent en cada moment.

En el Protocol d'Idoneïtat s'estableixen les unitats i els procediments interns de la Societat per dur a terme la selecció i l'avaluació contínua dels membres del seu Consell d'Administració, els directors generals i assimilats, els responsables de les funcions de control intern i altres llocs clau de CaixaBank, tal com es defineixen en la legislació aplicable. D'acord amb el «Protocol d'Idoneïtat», és al Ple del Consell d'Administració a qui correspon avaluar la idoneïtat per a l'exercici del càrrec de conseller, que ho fa partint de la proposta d'informe que elabora la Comissió de Nomenaments.

A més del procediment previst per a l'avaluació prèvia al nomenament com a Conseller, el Protocol d'Idoneïtat també estableix els procediments per a una avaluació continuada del Conseller i per a una avaluació per circumstàncies sobrevingudes que puguin afectar la seva idoneïtat per a l'exercici del càrrec.

Els Consellers han de cessar en el càrrec quan hagi transcorregut el període per al qual van ser nomenats, quan ho decideixi la Junta General en ús de les atribucions que té conferides legalment o estatutàriament i quan hi renunciïn.

Els Consellers hauran de posar el càrrec a disposició del Consell d'Administració en els supòsits enumerats a l'apartat C.1.21 següent i formalitzar, si aquest ho considera convenient, formalitzar la dimissió corresponent.

Si un Conseller cessa en el seu càrrec abans del terme del mandat ha d'explicar-ne les raons en una carta que haurà de remetre a tots els membres del Consell d'Administració.

C.1.30 – A CaixaBank, durant l'exercici 2016, el nombre total de no assistències de consellers es va limitar a 13 absències; s'ha considerat com a no assistència les delegacions sense instruccions específiques. Les inassistències es produeixen en els casos d'impossibilitat d'assistir-hi, i les representacions, quan es donen, no es produeixen, en general, amb instruccions específiques perquè el representant pugui atènyer-se al resultat del debat en el Consell.

Per tant, el percentatge de no assistències sobre el total de vots durant l'exercici 2016 és del 4,63%, tenint en compte que s'han considerat com a no assistència les delegacions sense instruccions específiques.

C.1.31 – Sense perjudici de la resposta donada a l'apartat, es fa constar que en el procés del Sistema Intern de Control de la Informació Financera (SCIIF), els estats financers a 31 de desembre de 2016, que formen part dels comptes anuals, són objecte de certificació pel Director Executiu d'Intervenció, Control de Gestió i Capital de la Societat.

C.1.36 – El 15 de desembre de 2016, la Societat va informar que el Consell d'Administració havia acordat seleccionar PricewaterhouseCoopers Auditores, S.L. com a auditor de comptes de la Societat i del seu grup consolidat per als exercicis 2018, 2019 i 2020. L'acord es va adoptar sobre la base de la recomanació motivada de la Comissió d'Auditoria i Control, una vegada finalitzat el procés de selecció desenvolupat d'acord amb els criteris establerts en el Reglament 537/2014, de 16 d'abril, sobre els requisits específics per a l'auditoria legal d'entitats d'interès públic. El Consell d'Administració proposarà a la propera Junta General Ordinària d'Accionistes aquesta designació.

C.1.45 – Correspon al Ple del Consell aprovar, amb l'informe previ de la Comissió de Retribucions, dins el sistema previst en els Estatuts, la retribució dels Consellers, així com, en el cas dels executius, la retribució addicional per les seves funcions executives i altres condicions que hagin de respectar els seus contractes i el nomenament i eventual cessament dels Alts Directius, així com les clàusules d'indemnització. Per tant, del llistat de beneficiaris de clàusules de blindatge, el Consell d'Administració aprova les clàusules de blindatge dels 2 Consellers Executius i dels 12 membres del Comitè de Direcció, atès que per als altres directius (-- beneficiaris) que no es consideren alta direcció l'impacte és irrellevant si es té en compte que en aquests casos el sistema de pensions acaba absorbint aquestes clàusules.

C.2.1 – Per limitacions informàtiques del formulari, s'informa addicionalment que es va designar la Sra. Koro Usarraga Unsain membre de la Comissió d'Auditoria i Control donada la seva condició d'auditora i la seva experiència en aquestes matèries.

C.2.2 - Respecte a la informació sobre la participació de conselleres en la Comissió de Nomenaments, en la Comissió de Retribucions i en la Comissió de Riscos, cal informar que fins al 25 de setembre de 2014 hi havia tres comissions del Consell d'Administració, que són: la Comissió de Nomenaments i Retribucions, la Comissió d'Auditoria i Control i la Comissió Executiva. A partir d'aquesta data i per acomplir el que disposa la Llei 10/2014, d'ordenació, supervisió i solvència de les entitats de crèdit, el Consell d'Administració de CaixaBank va acordar la transformació de la fins llavors Comissió de Nomenaments i Retribucions en Comissió de Nomenaments, la creació de la Comissió de Retribucions, la creació de la Comissió de Riscos i la modificació del Reglament del Consell per tal de recollir en seu de normativa interna el que disposa la nova llei i establir les funcions de les noves comissions del Consell. D'aquesta manera queda fixat en 5 el nombre de comissions del Consell, a saber: Comissió de Nomenaments, Comissió de Retribucions, Comissió de Riscos, Comissió d'Auditoria i Control i Comissió Executiva. Per tant, la informació relativa a la presència de dones en les Comissions del Consell té en compte els canvis esmentats anteriorment i, per això, en relació amb la Comissió de Nomenaments, atès que el seu origen és la Comissió de Nomenaments i Retribucions, la dada de participació de conselleres en aquesta comissió que figura a la taula per a l'exercici 2013 és la dada de participació de conselleres en l'antiga Comissió de Nomenaments i Retribucions que el 2014 es va convertir en l'actual Comissió de Nomenaments.

En el cas de la Comissió de Retribucions i de la Comissió de Riscos, ambdues de nova creació durant l'exercici 2014, les dades de participació de conselleres en aquestes comissions per a l'exercici 2013 és ZERO; no obstant això, atès que aquestes comissions no existien en aquell exercici, a les caselles corresponents a aquell any, hi hauria d'aparèixer el text NO APLICA. Finalment, només per deixar-ne constància, la informació sobre participació de dones en la Comissió d'Auditoria i Control per als exercicis 2015, 2014 i 2013, que té com a dada ZERO, reflecteix de manera fidel la situació real, és a dir, l'absència de dones en aquesta Comissió en els exercicis 2015, 2014 i 2013.

D.2 - El 3 de desembre es va signar un acord de permuta entre CaixaBank i Critería Caixa en virtut del qual CaixaBank s'obligava a transmetre a Critería Caixa el 17,24% del capital social de The Bank of East Asia (BEA) i el 9,01% del capital social de Grupo Financiero Inbursa (GFI) i Critería Caixa, en contrapartida, accions de CaixaBank representatives del 9,9% del seu capital social i efectiu per un import de 642 milions d'euros. Vegeu Nota de l'apartat A.2.

Es deixa constància que el 31 de maig de 2016 va quedar tancada l'operació de permuta d'actius amb Critería Caixa, S.A.U. anunciada el 3 de desembre de 2015. En la Nota 1 de la Memòria dels Comptes Anuals de l'exercici 2016, així com en el Fet Relevant de CaixaBank de 31 de maig de 2016, es pot trobar més informació sobre aquesta operació.

D.3 – No hi ha operacions que siguin diferents del tràfic ordinari ni a les condicions que no siguin de mercat. En la nota 41 dels comptes anuals consolidats apareixen de forma agregada els saldos amb administradors i directius de l'exercici 2016.

D.4 - En la nota 41 dels comptes anuals consolidats apareixen de forma agregada els saldos amb societats associades i multigrup del Grup CaixaBank, així com desglossaments addicionals de l'exercici 2016.

D.5 – No hi ha operacions que siguin diferents del trànsit ordinari ni a condicions que no siguin de mercat. En la nota 41 dels comptes anuals consolidats apareixen de forma agregada els saldos amb administradors i directius de l'exercici 2016.

E.1 – Continuació Resposta:

Marc de Control Intern: Proporciona un grau de seguretat raonable en la consecució dels objectius del Grup i que, en línia amb les directrius dels reguladors i les millors pràctiques del sector, s'estructura partint del model de les 3 línies de defensa.

- La primera línia de defensa, formada per les unitats de negoci i de suport del Grup, responsables d'identificar, mesurar, controlar, mitigar i comunicar els riscos principals que afecten el Grup en l'exercici continu de la seva activitat. L'any 2015 es van reforçar les funcions de control en la primera línia de defensa. Entre d'altres, amb la creació de la Direcció Corporativa de Control de Negoci, com a unitat específica de control de la Direcció General de Negoci.
- La segona línia de defensa està formada per tres Unitats de Control: Compliment Normatiu, integrada en la Subdirecció General de Control&Compliance, creada el desembre de 2015, la Unitat de Control Intern de Riscos, integrada en la Direcció General de Riscos i la Unitat de Control Intern d'Informació i Models Financers, integrada en la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital. La segona línia de defensa actua de forma independent de les unitats de negoci i té la funció d'assegurar que hi ha polítiques i procediments de gestió i control de riscos, monitorar-ne l'aplicació, avaluar l'entorn de control i reportar tots els riscos materials del Grup.
- La 3a línia de defensa, constituïda per Auditoria Interna, avalua l'eficàcia i eficiència de la gestió i control dels riscos.

El desembre de 2016 s'ha constituït el Comitè de Control Intern, presidit per la Subdirecció General de Control&Compliance i integrat per les Unitats de Control de segona i tercera línia de defensa i la Unitat de Control de Negoci. Les Unitats de Control, cada una sota el seu àmbit d'actuació, tenen les funcions següents:

- Assegurar que hi ha polítiques i procediments adequats amb relació a la gestió dels riscos, i que es compleixin de manera efectiva.
- Assegurar un Entorn de Control adequat i efectiu que mitigui els riscos, sota el seu àmbit d'actuació, que n'inclouï la monitoració a través d'Indicadors.
- Detectar l'existència de *gaps* de control, establir plans per solucionar-los i efectuar-ne el seguiment de la implantació
- Assegurar que hi ha el *reporting* adequat al Comitè de Control Intern.
- Fomentar la cultura de control i compliment en el seu àmbit d'actuació.

Vegeu més informació sobre les Unitats de Control en l'apartat E.6.

El Comitè de Control Intern té la missió d'assegurar, raonablement, a la Direcció i als Òrgans de Govern l'existència, el disseny adequat i l'aplicació efectiva de les Polítiques i Procediments de Control dels Riscos en l'organització i avaluar l'Entorn de Control dels Riscos del Grup CaixaBank.

Per a més informació, vegeu la Nota 3 dels Comptes Anuals Consolidats del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2016.

G.2 – Malgrat que l'Accionista de control no és una societat cotitzada, s'han definit les respectives àrees d'activitat i eventuais relacions de negoci, així com els mecanismes previstos per resoldre els eventuais conflictes d'interès, tal com s'explica a l'apartat D.6.

G.26 - Segons el que s'estableix l'article 7.2 del Reglament de Consell, correspon al President la facultat ordinària de formar l'ordre del dia de les reunions del Consell i de dirigir els seus debats.

Dit això, cada Conseller pot sol·licitar incloure altres punts a l'ordre del dia que no estaven inicialment previstos.

G.29 – De conformitat amb el que estableix l'article 33. 2 dels Estatuts Socials de CaixaBank, el càrrec de Conseller és renunciable, revocable i reelegible, sense cap tipus de distinció per categoria de Consellers. Tanmateix, a l'article 19.1 del Reglament del Consell d'Administració s'estableix, de conformitat amb la normativa aplicable, que els Consellers independents no romandran com a tals durant un període continuat superior a dotze (12) anys.

L'article 20 del Reglament del Consell d'Administració precisa els supòsits generals i específics per a cada tipus de conseller en què el Conseller ha de posar el seu càrrec a disposició del Consell i formalitzar la seva dimissió, si aquest òrgan ho considera convenient.

G.56 - La dedicació exigida, les limitacions d'altres activitats professionals, les responsabilitats que comporten l'exercici del càrrec i les exigències d'experiència i coneixements han de ser degudament recompensades en l'aspecte remuneratori. No obstant això, la limitació d'altres activitats per als Consellers de les entitats bancàries, les exigències de dedicació i la responsabilitat, si no van acompanyades d'una compensació adequada, es poden convertir en un important obstacle que cal esquivar en el procés de selecció i incorporació de professionals com a membres de Consells d'Administració d'entitats bancàries de gran complexitat. D'altra banda, un nivell de retribució d'acord amb la qualificació, la dedicació i la responsabilitat exigides pel càrrec de Conseller podria comprometre en algun cas la seva independència, pel fet que aquesta representa una part important dels seus ingressos.

Aquest informe anual de govern corporatiu ha estat aprovat pel consell d'Administració de la societat, en la seva sessió de data 23/02/2017.

Indiqui si hi ha hagut Consellers que hi hagin votat en contra o s'hagin abstingut.

Sí

No

INFORME D'AUDITOR REFERIT A LA "INFORMACIÓ RELATIVA AL SISTEMA DE CONTROL INTERN SOBRE LA INFORMACIÓ FINANCERA (SCIIF)" DE CAIXABANK, S.A. CORRESPONENT A L' EXERCICI 2016

Als Administradors de CaixaBank, S.A.:

D'acord amb la sol·licitud del Consell d'Administració de CaixaBank, S.A. (d'ara endavant, l'Entitat), i amb la nostra carta proposta de data 23 de novembre de 2016, hem aplicat determinats procediments sobre la "Informació relativa al SCIIF" adjunta a l'Apartat "Sistemes Interns de Control y Gestió de Riscos en relació amb el Procés d'Emissió de la Informació Financera (SCIIF)" de l'Informe Anual de Govern Corporatiu de l'Entitat corresponent a l'exercici 2016, en el qual es resumeixen els procediments de control intern de l'Entitat en relació amb la informació financera anual.

El Consell d'Administració és responsable d'adoptar les mesures oportunes per garantir raonablement la implantació, manteniment i supervisió d'un sistema de control intern adequat, com també del desenvolupament de millores de l'esmentat sistema i de la preparació i establiment del contingut de la Informació relativa al SCIIF adjunta.

En aquest sentit, cal tenir en compte que, amb independència de la qualitat del disseny i operativitat del sistema de control intern adoptat per l'Entitat, en relació amb la informació financera anual, aquest només pot permetre una seguretat raonable, però no absoluta, en relació amb els objectius que persegueix, degut a les limitacions inherents a tot sistema de control intern.

En el curs del nostre treball d'auditoria dels comptes anuals, i d'acord amb les Normes Tècniques d'Auditoria, la nostra avaluació del control intern de l'Entitat ha tingut com a únic propòsit el fet de permetre'ns establir l'abast, la naturalesa i el moment de realització dels procediments d'auditoria dels comptes anuals de l'Entitat. En conseqüència, la nostra avaluació del control intern, realitzada a l'efecte d'aquesta auditoria de comptes, no ha tingut l'extensió suficient per permetre'ns emetre una opinió específica sobre l'eficàcia d'aquest control intern sobre la informació financera anual regulada.

A l'efecte de l'emissió d'aquest informe, hem aplicat exclusivament els procediments específics descrits tot seguit i indicats a la *Guia d'Actuació sobre l'Informe de l'auditor referit a la Informació relativa al Sistema de Control Intern sobre la Informació Financera de les entitats cotitzades*, publicada per la Comissió Nacional del Mercat de Valors en la seva pàgina web, que estableix el treball a realitzar, l'abast mínim del mateix, així com el contingut d'aquest informe. Com que el treball resultant dels esmentats procediments té, en qualsevol cas, un abast reduït i substancialment menor que el d'una auditoria o una revisió sobre el sistema de control intern sobre la informació financera, no expressem una opinió sobre la seva efectivitat, ni sobre el seu disseny i la seva eficàcia operativa, en relació amb la informació financera anual de l'Entitat corresponent a l'exercici 2016 que es descriu a la Informació relativa al SCIIF adjunta. En conseqüència, si haguéssim aplicat procediments addicionals als determinats per la citada Guia, o haguéssim realitzat una auditoria o una revisió sobre el sistema de control intern en relació amb la informació financera anual regulada, es podrien haver posat de manifest altres fets o aspectes sobre els quals els hauríem informat.

Així mateix, com que aquest treball especial no constitueix una auditoria de comptes ni es troba sotmès a la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes vigent a Espanya, no expressem una opinió d'auditoria en els termes que preveu l'esmentada normativa.

Tot seguit s'esmenten els procediments aplicats:

1. Lectura i comprensió de la informació preparada per l'Entitat en relació amb el SCIIF – informació de desglossament inclosa a l'Informe de Gestió – i avaluació de si l'esmentada informació tracta la totalitat de la informació requerida que seguirà el contingut mínim descrit en l'apartat F, relativa a la descripció del SCIIF, del model de l'IAGC segons s'estableix a la Circular nº7/2015 de la CNMV de data 22 de desembre de 2015.
2. Preguntes al personal encarregat de l'elaboració de la informació detallada en el punt 1 anterior, per tal de: (i) obtenir una comprensió del procés seguit en la seva elaboració; (ii) obtenir informació que permeti avaluar si la terminologia utilitzada s'ajusta a les definicions del marc de referència; (iii) obtenir informació sobre si els procediments de control descrits estan implantats i en funcionament a l'Entitat.
3. Revisió de la documentació explicativa suport de la informació detallada en el punt 1 anterior, i que comprendrà, principalment, aquella directament posada a disposició dels responsables de formular la informació descriptiva del SCIIF. En aquest sentit, l'esmentada documentació inclou informes preparats per la funció d'auditoria interna, alta direcció i altres especialistes interns o externs en les seves funcions de suport a la Comissió d'Auditoria i Control.
4. Comparació de la informació detallada en el punt 1 anterior amb el coneixement del SCIIF de l'Entitat, obtingut com a resultat de l'aplicació dels procediments realitzats en el marc dels treballs de l'auditoria de comptes anuals.
5. Lectura d'actes de reunions del Consell d'Administració, Comissió d'Auditoria i Control i altres comissions de l'Entitat, a l'efecte d'avaluar la consistència entre els assumptes que s'hi emprenen en relació amb el SCIIF i la informació detallada en el punt 1 anterior.
6. Obtenció de la carta de manifestacions relativa al treball realitzat adequadament signada pels responsables de la preparació i formulació de la informació detallada en el punt 1 anterior.

Com a resultat dels procediments aplicats sobre la Informació relativa al SCIIF no s'han posat de manifest inconsistències o incidències que puguin afectar a la mateixa.

Aquest informe ha estat preparat exclusivament en el marc dels requeriments establerts per l'article 540 del Text Refós de la Llei de Societats de Capital i per la Circular nº7/2015 de data 22 de desembre de la Comissió Nacional del Mercat de Valors a l'efecte de la descripció del SCIIF als Informes Anuals de Govern Corporatiu.

DELOITTE, S.L.

Francisco Ignacio Ambrós

24 de febrer de 2017

CAIXABANK, SA

ANNEX IAGC 2016

C.2.1. Detalli totes les comissions del Consell d'Administració, els seus membres i la proporció de consellers dominicals i independents que les integren: Expliqui les funcions que té atribuïdes aquesta Comissió, descrigui els procediments i les regles d'organització i el funcionament, i resumeixi les actuacions més importants durant l'exercici:*

COMISSIÓ D'AUDITORIA I CONTROL

Breu descripció

La Comissió d'Auditoria i Control, la seva organització i funcions estan regulats bàsicament en els articles 40 dels Estatuts Socials i 13 del Reglament del Consell d'Administració i en la normativa aplicable.

1) Organització i funcionament

La Comissió d'Auditoria i Control estarà composta exclusivament per Consellers no executius en el nombre que determini el Consell d'Administració, entre un mínim de tres (3) i un màxim de set (7) membres. La majoria dels membres de la Comissió d'Auditoria i Control seran independents i un (1) serà designat tenint en compte els seus coneixements i experiència en matèria de comptabilitat, auditoria o ambdues. En el seu conjunt, els membres de la Comissió d'Auditoria i Control hauran de tenir els coneixements tècnics pertinents en relació amb l'activitat de l'entitat.

La Comissió d'Auditoria i Control es reunirà, d'ordinari, trimestralment, per tal de revisar la informació financera preceptiva que s'hagi de remetre a les autoritats borsàries, així com la informació que el Consell d'Administració ha d'aprovar i incloure dins la seva documentació pública anual.

La Comissió d'Auditoria i Control designarà del seu si un President. El President serà un Conseller independent. El President haurà de ser substituït cada quatre (4) anys, i podrà ser reelegit un cop transcorregut el termini d'un (1) any des del cessament. Així mateix designarà un Secretari i podrà designar un Vicesecretari, els quals pot ser que no en siguin membres. En cas de no fer aquestes designacions actuarà com a tal el del Consell.

Els membres de l'equip directiu o del personal de la Societat estaran obligats a assistir a les sessions de la Comissió d'Auditoria i Control i a prestar-li la seva col·laboració i accés a la informació de què disposin quan la Comissió així ho sol·liciti. La Comissió podrà igualment requerir l'assistència a les seves sessions dels auditors de comptes de la Societat.

Es reunirà amb la freqüència que calgui per al compliment de les seves funcions i serà convocada pel President de la Comissió en qüestió, ja sigui a iniciativa pròpia o bé a requeriment del President del Consell d'Administració o de dos (2) membres de la mateixa Comissió. La convocatòria s'enviarà per carta, telegrama, telefax, correu electrònic o qualsevol altre mitjà que permeti tenir constància de la recepció;

(ii) El Secretari s'ocuparà de convocar-la i d'arxivar les actes i la documentació presentada a la Comissió;

(iii) Quedarà vàlidament constituïda quan hi concorrin, presents o representats, la majoria dels seus membres. Els acords s'adoptaran per majoria de membres concurrents, presents o representats, i s'aixecarà acta dels acords adoptats en cada sessió, dels quals es donarà compte al ple del Consell, remetent o lliurant una còpia de l'acta a tots els membres del Consell;

(iv) A través del seu President, la Comissió donarà compte al Consell de la seva activitat i de la tasca realitzada, en les reunions previstes a l'efecte, o en la immediatament posterior quan el President ho consideri necessari.

(v) Elaborarà un informe anual sobre el seu funcionament, en què destacarà les principals incidències sorgides, si n'hi ha, en relació amb les funcions que li són pròpies, que servirà com a base, entre altres, si escau, de l'avaluació del Consell d'Administració. A més, quan la Comissió ho consideri oportú, inclourà en aquest informe propostes de millora.

2) Responsabilitats

Sense perjudici de qualssevol altres funcions que li puguin ser assignades en cada moment pel Consell d'Administració, la Comissió d'Auditoria i Control ha d'exercir les funcions bàsiques següents:

(i) informar la Junta General d'Accionistes sobre les qüestions que es plantegin en matèries que siguin competència de la Comissió i, en particular, sobre el resultat de l'auditoria, explicant com ha contribuït a la integritat de la informació financera i la funció que la Comissió ha exercit en aquest procés;

(ii) elevar al Consell d'Administració, perquè les sotmeti a la Junta General d'Accionistes les propostes de selecció, nomenament, reelecció i substitució de l'auditor de comptes, i responsabilitzar-se del procés de selecció d'acord amb la normativa aplicable a la Societat, així com les condicions de la seva contractació i l'abast del seu mandat professional, i demanar-li regularment informació sobre el pla d'auditoria i la seva execució, a més de preservar la seva independència en l'exercici de les seves funcions;

(iii) supervisar els serveis d'auditoria interna, comprovant-ne l'adequació i integritat, i proposar la selecció, designació i substitució dels seus responsables; proposar el pressupost d'aquests serveis i verificar que l'Alta Direcció té en compte les conclusions i recomanacions dels seus informes. Auditoria interna dependrà funcionalment del President de la Comissió d'Auditoria i Control, sense perjudici que hagi de reportar al President del Consell d'Administració per al compliment adequat per part d'aquest de les seves funcions.

(iv) servir de canal de comunicació entre el Consell d'Administració i els auditors, avaluar els resultats de cada auditoria i les respostes de l'equip de gestió a les seves recomanacions i mitjançar en els casos de discrepàncies entre aquells i aquest en relació amb els principis i criteris aplicables en la preparació dels estats financers, així com examinar les circumstàncies que, si escau, hagin motivat la renúncia de l'auditor;

(v) supervisar el procés d'elaboració i presentació de la informació financera preceptiva i presentar recomanacions o propostes al Consell d'Administració dirigides a salvaguardar-ne la integritat, i supervisar l'eficàcia dels sistemes de control intern i de gestió de riscos de la Societat; així com discutir amb els auditors de comptes les debilitats significatives del sistema de control intern que, si escau, es detectin en el desenvolupament de l'auditoria, i tot això sense perdre la seva independència. A aquests efectes, i si escau, podrà presentar recomanacions o propostes al Consell d'Administració i el termini corresponent per al seu seguiment;

(vi) establir les relacions oportunes amb l'auditor extern per rebre informació sobre les qüestions que puguin suposar una amenaça per a la seva independència, per al seu examen per la Comissió

d'Auditoria i Control, i qualssevol altres relacionades amb el procés de desenvolupament de l'auditoria de comptes i, quan escaigui, l'autorització dels serveis diferents dels prohibits, en els termes establerts en la normativa aplicable en relació amb el règim d'independència, així com les altres comunicacions previstes en la legislació d'auditoria de comptes i en les normes d'auditoria.

En qualsevol cas, la Comissió d'Auditoria i Control haurà de rebre anualment dels auditors externs la declaració de la seva independència davant la Societat o entitats que s'hi vinculin directament o indirectament, així com la informació detallada i individualitzada dels serveis addicionals de qualsevol classe prestats i els corresponents honoraris percebuts d'entitats per l'auditor extern, o per les persones o entitats que s'hi vinculin d'acord amb el que disposa la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes.

Així mateix, la Comissió d'Auditoria i Control emetrà anualment, amb caràcter previ a l'emissió de l'informe d'auditoria de comptes, un informe en què s'expressarà una opinió sobre si la independència de l'auditor de comptes resulta compromesa. Aquest informe haurà de contenir, en qualsevol cas, la valoració motivada de la prestació de tots i cadascun dels serveis addicionals a què fa referència el paràgraf anterior, considerats individualment i en conjunt, diferents de l'auditoria legal i en relació amb el règim d'independència o amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria;

(vii) supervisar el compliment del contracte d'auditoria, procurant que l'opinió sobre els comptes anuals i els continguts principals de l'informe d'auditoria siguin redactats de manera clara i precisa;

(viii) revisar els comptes de la Societat i informar, amb caràcter previ, el Consell d'Administració sobre la informació financera que la Societat hagi de fer pública periòdicament als mercats i als seus òrgans de supervisió i, en general, vigilar el compliment dels requisits legals en aquesta matèria i l'aplicació correcta dels principis de comptabilitat generalment acceptats, així com informar de les propostes de modificació de principis i criteris comptables suggerits per la Direcció, per tal de garantir la integritat dels sistemes d'informació comptable i financera, inclosos el control financer i l'operatiu, i el compliment al respecte de la legislació aplicable;

(ix) supervisar el compliment de la normativa respecte de les operacions vinculades i informar, amb caràcter previ, el Consell d'Administració sobre aquestes operacions. En particular ha de vetllar perquè es comuniqui al mercat la informació sobre aquestes operacions, en compliment del que estableix la normativa vigent, i informar sobre les transaccions que impliquin o puguin implicar conflictes d'interès i, en general, sobre les matèries establertes en el capítol IX del Reglament del Consell;

(x) supervisar el compliment del Reglament Intern de Conducta en Matèries Relatives al Mercat de Valors i, en general, de les regles de govern corporatiu;

(xi) informar, amb caràcter previ, el Consell d'Administració sobre la creació o adquisició de participacions en entitats de propòsit especial o domiciliades en països o territoris que tinguin la consideració de paradisos fiscals, així com qualssevol altres transaccions o operacions de naturalesa anàloga que, per la seva complexitat, puguin menyscabar la transparència de la Societat o del grup al qual pertany;

(xii) considerar els suggeriments que li facin arribar el President del Consell d'Administració, els membres del Consell, els directius i els accionistes de la Societat, i establir i supervisar un mecanisme que permeti als empleats de la Societat, o del grup al qual pertany, de manera confidencial i, si es considera apropiat, anònima, les irregularitats de transcendència potencial, especialment financeres i comptables, que adverteixin al si de la Societat;

(xiii) rebre informació i, si escau, emetre informe sobre les mesures disciplinàries que es pretenguin imposar a membres de l'alt equip directiu de la Societat;

(xiv) la supervisió del compliment del protocol intern de relacions entre l'Accionista majoritari i la

Societat i les societats dels seus respectius grups, així com la realització de qualssevol altres actuacions establertes en el protocol mateix per al millor compliment de l'esmentada funció de supervisió; i

(xv) qualssevol altres que li siguin atribuïdes en virtut de la Llei, els Estatuts, el Reglament del Consell i altra normativa aplicable a la Societat.

3) Actuacions durant l'exercici

Hi ha matèries recurrents que la Comissió analitza, com ara les referides a la informació financera preceptiva que se sotmet al Consell d'Administració per a la seva aprovació o les operacions que són analitzades per la Comissió com a conseqüència de la regulació establerta en el Protocol Intern de Relacions entre CaixaBank, la Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa" i CriteriaCaixa (d'ara endavant, "el Protocol").

La Comissió ha dedicat una atenció especial a la supervisió del procés d'elaboració i presentació de la informació financera preceptiva i de la resta d'informació de l'exercici 2016 posada a disposició del mercat. La persona responsable de la informació financera ha comparegut en diverses de les sessions celebrades per la Comissió durant l'exercici 2016, la qual cosa ha permès que aquesta conegui, amb prou antelació, el procés d'elaboració i consolidació de la informació financera intermèdia i dels comptes anuals individuals i consolidats i comprovi amb l'ajuda de l'auditor extern la seva adequació a la normativa comptable i als criteris establerts pels reguladors i supervisors competents.

La Comissió ha vetllat perquè el procés de selecció d'auditor de comptes de CaixaBank i del seu grup consolidat per al període 2018-2020, dut a terme durant l'exercici 2016, s'hagi desenvolupat amb transparència, independència i objectivitat, de conformitat amb els criteris establerts en el Reglament 537/2014, de 16 d'abril, sobre els requisits específics per a l'auditoria legal de les entitats d'interès públic. Finalment va emetre una recomanació motivada al Consell d'Administració que contenia dues alternatives, indicava la seva preferència per una d'elles i la justificava degudament.

Així mateix, dins les seves competències ordinàries, la Comissió ha debatut, ha examinat, ha pres acords o emès informes sobre:

- Contractació de l'auditor extern en l'exercici 2017, la seva independència i seguiment dels informes que ell ha emès;
- Aprovació del Pla d'Auditoria Interna de l'exercici 2016, seguiment del seu grau d'execució i de les seves conclusions principals;
- Informes d'auditoria interna emesos en el Grup i seguiment de les seves recomanacions;
- Seguiment de l'evolució de les principals magnituds del compte del resultat i del balanç de CaixaBank, així com del detall de la situació de liquiditat i solvència del Grup.
- Informació sobre les activitats de seguiment en l'àmbit del Mecanisme Únic de Supervisió.
- Supervisió de l'eficàcia dels Sistemes de Control Intern, incloent-hi el control intern sobre la Informació Financera (SCIIF);
- Seguiment de l'activitat de Control & Compliance;
- Supervisió del funcionament dels mecanismes de la Societat que permeten que els seus empleats puguin reportar de manera confidencial les irregularitats de potencial transcendència que adverteixin al si de la Societat (Canal de Denúncies);
- Supervisió del que estableix el Reglament Intern de Conducta en matèries relatives al mercat de valors;
- Informació sobre les transaccions dutes a terme amb CaixaBank pels consellers o les seves persones vinculades i també les efectuades amb CaixaBank pels seus alts càrrecs o les seves persones vinculades.

LA COMISSIÓ DE NOMENAMENTS I LA COMISSIÓ DE RETRIBUCIONS.

Breu descripció

La Comissió de Nomenaments i la Comissió de Retribucions, la seva organització i funcions es regulen bàsicament en els articles 40 dels Estatuts Socials i 14 del Reglament del Consell d'Administració i en la normativa aplicable.

1) Organització i funcionament

La Comissió de Nomenaments i la Comissió de Retribucions estaran formades cadascuna d'elles exclusivament per Consellers que no exerceixin funcions executives, en el nombre que determini el Consell d'Administració, amb un mínim de tres (3) i un màxim de cinc (5). Almenys un terç dels membres ha de ser conseller independent i en cap cas el nombre de consellers independents no pot ser inferior a dos (2). El President el nomenarà la mateixa Comissió entre els consellers independents que en formin part.

Tant la Comissió de Nomenaments com la Comissió de Retribucions podran regular el seu propi funcionament, escolliran el seu President i podran designar també un Secretari, i en cas de falta de designació específica d'aquest per la Comissió, actuarà com a tal el Secretari del Consell o, si no, qualsevol dels Vicesecretaris del Consell.

Tant la Comissió de Nomenaments com la de Retribucions:

- (i) Es reuniran sempre que sigui convenient per al bon exercici de les seves funcions i les convocarà el President de la Comissió, o bé a iniciativa pròpia, o bé a requeriment de dos (2) membres de la Comissió, i ho ha de fer sempre que el Consell o el seu President sol·liciti l'emissió d'un informe o l'adopció d'una proposta;
- (ii) La convocatòria s'enviarà per carta, telegrama, telefax, correu electrònic o qualsevol altre mitjà que permeti tenir constància de la seva recepció;
- (iii) El Secretari de cadascuna de les Comissions s'ocuparà de la seva convocatòria i de l'arxivament de les actes i la documentació presentades a la Comissió.
- (iv) S'aixecarà acta dels acords adoptats en cada sessió, dels quals es donarà compte al Ple del Consell, i les actes estaran a disposició de tots els membres del Consell en la Secretaria d'aquest, però no seran objecte de remissió o lliurament per raons de discrecionalitat, llevat que el President de la Comissió disposi el contrari;
- (v) Les Comissions quedaran vàlidament constituïdes quan hi concorrin, presents o representats, la majoria dels seus membres i els acords s'adoptaran per majoria de membres concurrents, presents o representats.
- (vi) Elaboraran un informe anual sobre el seu funcionament, en què es destacaran les principals incidències sorgides, si n'hi ha, en relació amb les funcions que li són pròpies, que servirà com a base, entre altres, si escau, de l'avaluació del Consell d'Administració. A més, quan la Comissió en qüestió ho consideri oportú, inclourà en aquest informe propostes de millora.

2) Responsabilitats

Sense perjudici d'altres funcions que li pugui assignar el Consell d'Administració, la Comissió de Nomenaments tindrà les responsabilitats bàsiques següents:

- (i) Avaluar i proposar al Consell d'Administració l'avaluació de les competències, coneixements i experiència necessaris dels membres del Consell d'Administració i del personal clau de la Societat.
- (ii) Elevar al Consell d'Administració les propostes de nomenament de consellers independents per a la seva designació per cooptació o perquè siguin sotmeses a la decisió de la Junta General d'Accionistes, així com les propostes per a la reelecció o separació d'aquests consellers per la Junta General d'Accionistes.
- (iii) Informar de les propostes de nomenament de la resta de consellers per a la seva designació per cooptació o perquè siguin sotmeses a la decisió de la Junta General d'Accionistes, així com de les propostes per a la seva reelecció o separació per la Junta General d'Accionistes.
- (iv) Informar de les propostes de nomenament i, si escau, cessament del Secretari i dels Vicesecretaris perquè siguin sotmeses a l'aprovació del Consell d'Administració.
- (v) Avaluar el perfil de les persones més idònies per formar part de les diferents Comissions, d'acord amb els seus coneixements, aptituds i experiència, i elevar al Consell les propostes corresponents.
- (vi) Informar de les propostes de nomenament o separació dels alts directius, podent procedir a fer aquestes propostes directament quan es tracti d'alts directius que per les seves funcions, ja siguin de control o bé de suport al Consell o les seves Comissions, consideri la Comissió que ha de prendre aquesta iniciativa. Proposar, si ho considera convenient, condicions bàsiques en els contractes dels alts directius, alienes als aspectes retributius, i informar-ne quan s'hagin establert.
- (vii) Examinar i organitzar, en col·laboració amb el President del Consell d'Administració, la seva successió, així com la del primer executiu de la Societat i, si escau, formular propostes al Consell d'Administració perquè aquesta successió es produeixi de manera ordenada i planificada.
- (viii) Informar el Consell sobre les qüestions de diversitat de gènere; vetllar perquè els procediments de selecció dels seus membres afavoreixin la diversitat d'experiències, coneixements i facilitin la selecció de conselleres, i establir un objectiu de representació per al sexe menys representat en el Consell d'Administració, així com elaborar les orientacions sobre com s'ha d'assolir aquest objectiu.
- (ix) Avaluar periòdicament, i almenys un cop l'any, l'estructura, la mida, la composició i l'actuació del Consell d'Administració i de les seves Comissions, el seu President, Conseller Delegat i Secretari, fent-li recomanacions sobre possibles canvis. Avaluar la composició del Comitè de Direcció, així com les seves taules de reemplaçament per a la previsió adequada de les transicions.
- (x) Avaluar, amb la periodicitat exigida per la normativa, la idoneïtat dels diversos membres del Consell d'Administració i d'aquest en el seu conjunt, i informar-ne el Consell d'Administració en conseqüència.
- (xi) Revisar periòdicament la política del Consell d'Administració en matèria de selecció i nomenament dels membres de l'Alta Direcció i formular-li recomanacions.
- (xii) Considerar els suggeriments que li faci arribar el President, els membres del Consell, els directius o els accionistes de la Societat.
- (xiii) Supervisar i controlar el bon funcionament del sistema de govern corporatiu de la Societat, i, si escau, fer les propostes que consideri per a la seva millora.
- (xiv) Controlar la independència dels Consellers independents.

(xv) Proposar al Consell l'Informe Anual de Govern Corporatiu.

(xvi) Supervisar l'actuació de la Societat en relació amb els temes de responsabilitat social corporativa i elevar al Consell les propostes que consideri oportunes en aquesta matèria.

(xvii) Avaluar l'equilibri de coneixements, capacitat, diversitat i experiència del Consell d'Administració i elaborar una descripció de les funcions i aptituds necessàries per a un nomenament concret, valorant la dedicació de temps prevista per exercir el lloc.

Sense perjudici d'altres funcions que li pugui assignar el Consell d'Administració, la Comissió de Retribucions tindrà les responsabilitats bàsiques següents:

(i) Preparar les decisions relatives a les remuneracions i, en particular, informar i proposar al Consell d'Administració la política de retribucions, el sistema i la quantia de les retribucions anuals dels Consellers i Alts Directius, així com la retribució individual dels Consellers executius i Alts Directius i les altres condicions dels seus contractes, especialment de tipus econòmic i sense perjudici de les competències de la Comissió de Nomenaments pel que fa a condicions que aquesta hagi proposat i alienes a l'aspecte retributiu.

(ii) Vetllar per l'observança de la política de retribucions de Consellers i Alts Directius, així com informar sobre les condicions bàsiques establertes en els contractes subscrits amb aquests i el seu compliment.

(iii) Informar i preparar la política general de remuneracions de la Societat, i en especial les polítiques que es refereixen a les categories de personal les activitats professionals de les quals incideixin de manera significativa en el perfil de risc de la Societat, i les que tenen per objectiu evitar o gestionar els conflictes d'interès amb els clients de la Societat.

(iv) Analitzar, formular i revisar periòdicament els programes de retribució ponderant-ne l'adequació i els rendiments, i vetllar per la seva observança.

(v) Proposar al Consell l'aprovació dels informes o polítiques de remuneracions que aquest hagi de sotmetre a la Junta General d'Accionistes, així com informar el Consell sobre les propostes que tinguin relació amb la remuneració que, si escau, aquest proposarà a la Junta General.

(vi) Considerar els suggeriments que li faci arribar el President, els membres del Consell, els Directius o els Accionistes de la Societat.

3) Actuacions durant l'exercici

3.1) Respecte de la Comissió de Nomenaments:

Dins les seves competències ordinàries, la Comissió ha debatut, ha examinat, ha pres acords o ha emès informes sobre matèries de la seva competència referides a l'avaluació d'idoneïtat, nomenaments de membres del Consell, Comissions i Consells Assessors, verificació del caràcter dels consellers, diversitat de gènere, Protocol de Procediments de selecció i avaluació de la idoneïtat de càrrecs, Política de selecció de Consellers i dels membres de l'alta direcció i altres llocs clau, Política de Govern Corporatiu, Incidències per canvis normatius, documentació de Govern Corporatiu que cal presentar referent a l'exercici 2016, el que estableix l'article 14 del Reglament del Consell i la Formació dels Consellers.

3.2) Respecte de la Comissió de Retribucions:

Hi ha matèries recurrents que són analitzades per la Comissió, com ara les referides a les retribucions anuals, la política salarial i els sistemes de remuneració i Govern Corporatiu.

Així mateix, dins les seves competències ordinàries, la Comissió ha debatut, ha examinat, ha pres acords o emès informes sobre: les propostes de valoració dels reptes individuals i col·lectius de l'any 2016, l'ITARC 2015, Incidències per canvis normatius, el Pla d'Incentiu a Llarg Termini 2015-2018 i la Política de Remuneració del Consell, entre d'altres.

LA COMISSIÓ DE RISCOS

Breu descripció

La Comissió de Riscos, la seva organització i funcions es regulen bàsicament en els articles 40 dels Estatuts i 13 del Reglament del Consell d'Administració.

1) Organització i funcionament

La Comissió de Riscos estarà composta exclusivament per Consellers no executius i que posseïxin els oportuns coneixements, capacitat i experiència per entendre plenament i controlar l'estratègia de risc i la propensió al risc de l'Entitat, en el nombre que determini el Consell d'Administració, amb un mínim de tres (3) i un màxim de sis (6). Almenys un terç d'aquests membres, i en tot cas el President, han de ser Consellers Independents.

Es reunirà amb la freqüència que calgui per al compliment de les seves funcions i serà convocada pel President de la Comissió, ja sigui a iniciativa pròpia o bé a requeriment del President del Consell d'Administració o de dos (2) membres de la mateixa Comissió. La convocatòria s'ha de cursar per carta, telegrama, telefax, correu electrònic o qualsevol altre mitjà que permeti tenir constància de la recepció.

El Secretari s'ocuparà de convocar-la i d'arxivar les actes i la documentació presentada a la Comissió.

Quedarà vàlidament constituïda quan hi concorrin, presents o representats, la majoria dels seus membres. Els acords s'adoptaran per majoria de membres concurrents, presents o representats, i s'aixecarà acta dels acords adoptats en cada sessió, dels quals es donarà compte al ple del Consell, remetent o lliurant còpia de l'acta a tots els membres del Consell.

A través del seu President, la Comissió donarà compte al Consell de la seva activitat i de la tasca realitzada, a les reunions previstes a l'efecte, o en la immediatament posterior quan el President ho consideri necessari.

Elaborarà un informe anual sobre el seu funcionament en què es destacaran les principals incidències sorgides, si n'hi ha, en relació amb les funcions que li són pròpies, que servirà com a base, entre altres, si escau, de l'avaluació del Consell d'Administració. A més, quan la Comissió ho consideri oportú, inclourà en aquest informe propostes de millora.

Per a l'exercici adequat de les seves funcions, l'Entitat garantirà que la Comissió delegada de Riscos pugui accedir sense dificultats a la informació sobre la situació de risc de l'Entitat i si calgués a l'assessorament extern especialitzat, inclusivament dels auditors externs i organismes reguladors.

La Comissió de Riscos podrà sol·licitar l'assistència a les sessions de les persones que, dins

l'organització, tinguin comeses relacionades amb les seves funcions, i disposar dels assessoraments que calguin per formar criteri sobre les qüestions de la seva competència, la qual cosa es farà a través de la Secretaria del Consell.

2) Responsabilitats

Sens perjudici de qualssevol altres comeses que li puguin ser assignades en cada moment pel Consell d'Administració, la Comissió de Riscos exercirà les funcions bàsiques següents:

(i) Assessorar el Consell d'Administració sobre la propensió global al risc, actual i futura, de la Societat i la seva estratègia en aquest àmbit, informant sobre el marc d'apetit al risc, assistint en la vigilància de l'aplicació d'aquesta estratègia, vetllant perquè les actuacions del Grup siguin consistents amb el nivell de tolerància del risc prèviament decidit i efectuant el seguiment del grau d'adequació dels riscos assumits al perfil establert.

(ii) Proposar al Consell la política de riscos del Grup, que haurà d'identificar, en particular:

(a) Els diferents tipus de risc (operatius, tecnològics, financers, legals i reputacionals, entre altres) als quals s'enfronta la Societat, incloent-hi entre els financers o econòmics els passius contingents i altres fora del balanç.

(b) Els sistemes d'informació i control intern que s'utilitzaran per controlar i gestionar els riscos esmentats.

(c) La fixació del nivell de risc que la Societat consideri acceptable.

(d) Les mesures previstes per mitigar l'impacte dels riscos identificats, en cas que s'arribin a materialitzar.

(iii) Vigilar que la política de preus dels actius i els passius que s'ofereixen als clients tinguin plenament en compte el model empresarial i l'estratègia de risc de la Societat. En cas contrari, la Comissió de Riscos presentarà al Consell d'Administració un pla per esmenar-la.

(iv) Determinar, juntament amb el Consell d'Administració, la naturalesa, la quantitat, el format i la freqüència de la informació sobre riscos que hagi de rebre el Consell d'Administració i fixar la que la Comissió ha de rebre.

(v) Revisar regularment exposicions amb els clients principals, sectors econòmics d'activitat, àrees geogràfiques i tipus de risc.

(vi) Examinar els processos d'informació i control de riscos del Grup, així com els sistemes d'informació i indicadors, que hauran de permetre:

(a) La idoneïtat de l'estructura i funcionalitat de la gestió del risc en tot el Grup.

(b) Conèixer l'exposició del risc en el Grup per valorar si aquesta s'adequa al perfil decidit per la Institució.

(c) Disposar d'informació suficient per al coneixement precís l'exposició al risc per a la presa de decisions.

(d) El funcionament adequat de les polítiques i procediments que mitiguin els riscos operacionals.

(vii) Valorar el risc de compliment normatiu en el seu àmbit d'actuació i decisió, entès com la gestió del risc de sancions legals o normatives, pèrdua financera, material o reputacional que la societat pugui tenir com a resultat de l'incompliment de lleis, normes, estàndards de regulació i codis de conducta, detectant qualsevol risc d'incompliment i fent-ne el seguiment i l'examen de possibles deficiències amb els principis de deontologia.

(viii) Informar sobre els nous productes i serveis o de canvis significatius en els existents, amb

l'objectiu de determinar:

- (a) Els riscos als quals s'enfronta la Societat per emetre'ls i comercialitzar-los en els mercats, així com dels canvis significatius en els ja existents.
- (b) Els sistemes d'informació i control intern per a la gestió i control d'aquests riscos.
- (c) Les mesures correctores per limitar l'impacte dels riscos identificats, en cas que s'arribin a materialitzar.
- (d) Els mitjans i els canals adequats per a la seva comercialització amb l'objectiu de minimitzar els riscos reputacionals i de comercialització defectuosa.
- (ix) Col·laborar amb la Comissió de Retribucions per a l'establiment de polítiques i pràctiques de remuneració racionals. A aquests efectes, la Comissió de Riscos examinarà, sense perjudici de les funcions de la Comissió de Retribucions, si la política d'incentius prevista en els sistemes de remuneració té en consideració el risc, el capital, la liquiditat i la probabilitat i l'oportunitat dels beneficis.
- (x) Assistir el Consell d'Administració, en particular, respecte de (i) l'establiment de canals eficaços d'informació al mateix Consell sobre les polítiques de gestió de riscos de la Societat i tots els riscos importants a què s'enfronta; (ii) vetllar perquè s'assignin recursos adequats per a la gestió de riscos, i intervenir, en particular, en la valoració dels actius, l'ús de qualificacions creditícies externes i els models interns relatius a aquests riscos, i (iii) aprovar i revisar periòdicament les estratègies i polítiques d'assumpció, gestió, supervisió i reducció dels riscos a què la Societat estigui o pugui estar exposada, inclosos els que presenti la conjuntura macroeconòmica en què opera en relació amb la fase de cicle econòmic.
- (xi) Qualsevol altres que se li atribueixin en virtut de la Llei, els Estatuts Socials, aquest Reglament i altra normativa aplicable a la Societat.

3) Actuacions durant l'exercici

Dins les seves competències ordinàries, la Comissió ha debatut, examinat, pres acords o emès informes sobre matèries de la seva competència referides al Mapa d'Apetit al Risc (RAF), al *Recovery Plan*, a la Política de Riscos del Grup, al Quadre de comandament de riscos, a la Revisió per Tipus de Riscos, al Risc de Compliment Normatiu i al Comitè Global de Risc, entre d'altres

COMISSIÓ EXECUTIVA

Breu descripció

La Comissió Executiva, la seva organització i funcions estan regulades bàsicament a l'article 39 dels Estatuts Socials i als articles 11 i 12 del Reglament del Consell d'Administració.

1) Organització i funcionament

Les facultats d'aquesta Comissió seran les que, en cada cas, li delegui el Consell, amb els límits previstos en la Llei, en els Estatuts Socials i en aquest Reglament.

La Comissió Executiva es reunirà totes les vegades que sigui convocada pel seu President o qui l'hagi

de substituir a falta d'aquest, com és en els casos de vacant, absència o impossibilitat, i s'entendrà vàlidament constituïda quan concorrin a les seves reunions, presents o representats, la majoria dels seus membres.

La designació de membres de la Comissió Executiva i la delegació permanent de facultats del Consell en aquesta requeriran el vot favorable d'almenys dos terços dels membres del Consell d'Administració.

La Comissió Executiva haurà d'informar el Consell dels principals assumptes tractats i de les decisions que s'hagin pres en les seves sessions.

Seràn el President i el Secretari de la Comissió Executiva els qui al seu torn ho siguin del Consell d'Administració.

Els acords de la Comissió s'adoptaran per majoria dels membres concurrents presents o representats i seràn vàlids i vinculants sense necessitat de ratificació posterior pel Ple del Consell d'Administració, sense perjudici del que preveu l'article 4.5 del Reglament del Consell.

2) Responsabilitats

La Comissió Executiva té delegades pel Consell totes les competències i facultats legalment i estatutàriament delegables. A efectes interns, té les limitacions que estableix l'article 4.5 del Reglament del Consell.

3) Actuacions durant l'exercici

Hí ha matèries recurrents que es tracten en la Comissió, com ara:

- Informació sobre la situació econòmica general i les dades més rellevants sobre CaixaBank, entre les quals s'inclouen el seguiment del Pla Estratègic 2015-2018, dels resultats comptables, de l'evolució de l'activitat comercial i financera, de la cotització borsària, de les reaccions d'inversors i analistes a les diferents decisions de la Societat, dels acords adoptats sobre temes de personal, nomenaments i altres variacions produïdes en la plantilla i de les operacions de valors efectuades des de l'última reunió de la Comissió.
- Concessió de crèdits i avals.
- Vendes d'immobles.
- Acords relatius a les societats participades, entre altres: aportacions de capital, modificació d'estatuts socials, repartiment de reserves, modificacions en la composició dels òrgans de govern, concessió de poders, compravenda d'accions o participacions, dissolució i extinció de societats i delegacions per a l'assistència a juntes.
- Anàlisi d'operacions corporatives d'inversió o desinversió.

Respecte a la resta de matèries tractades per la Comissió durant l'exercici 2016, convé destacar: el seguiment de l'OPA sobre el BPI, diverses operacions societàries intragrup, la presentació del full de ruta, aprovat pel Banc Central Europeu, per a la desconsolidació a efectes prudencials de CriteriaCaixa i CaixaBank, entre d'altres.

E.6 Expliqui els plans de resposta i supervisió per als principals riscos de l'Entitat, inclosos els fiscals.

Els principals riscos de l'Entitat són, com ja s'ha comentat anteriorment, els inclosos en el catàleg de riscos corporatiu.

Per a tots s'han establert clarament les responsabilitats de supervisió i, si escau, resposta dins el Marc d'Apetit al Risc.

El **Consell d'Administració** és l'òrgan responsable de definir i supervisar el perfil de risc del Grup, actualitzar anualment el marc i monitorar el perfil de risc efectiu.

La **Comissió de Riscos** assessora el Consell d'Administració sobre la propensió global de l'Entitat al risc, quant a la situació actual i a la previsible, i sobre les línies estratègiques en aquest àmbit.

El **Comitè Global del Risc** és un òrgan executiu que reporta directament a la Comissió de Riscos. Monitora amb periodicitat mínima mensual el compliment efectiu del marc. Si s'excedeixen els nivells establerts, s'adopten en la gestió les mesures necessàries per reconduir la situació.

Per atendre les necessitats d'informació, gestió i control dels òrgans abans esmentats, s'ha definit el sistema de reporting mínim següent:

- **Presentació mensual** en el **Comitè Global de Risc**, indicant tant la situació del mes/trimestre anterior com la tendència de les mètriques de primer i segon nivell. En el cas que els nivells de risc de primer nivell siguin superiors al llindar de:
 - **Apetit:** s'assigna un “semàfor ambre o alerta primerenca” a l'indicador, i es designa el responsable o comitè directiu encarregats de preparar un pla de resposta (denominats pla d'acció) per tornar a la zona “verda”, amb indicació del calendari.
 - **Tolerància:** s'assigna un «semàfor vermell» amb una explicació del motiu de la ineficàcia del pla d'acció anterior (en cas de ser-hi), així com una proposta d'accions correctives o mitigants per reduir l'exposició, que ha d'aprovar la Comissió de Riscos.
 - Informe d'indicadors de recuperació, enquadrat en el **Pla de Recuperació** (introduït a la resposta al punt E.4).
- **Presentació trimestral** a la **Comissió de Riscos**, sobre la situació, plans d'acció i previsions per a les mètriques de primer nivell.
- **Presentació al Consell d'Administració amb periodicitat semestral**, sobre la situació, plans d'acció i previsions per a cadascuna de les mètriques de primer nivell.

En aquestes sessions, el Consell podria establir la modificació o actualització de les mètriques i dels llindars prèviament assignats.

Així mateix, i en cas que en algun dels riscos se superi el nivell de tolerància definit i això pugui suposar una amenaça per a la viabilitat del Grup, el Consell podria activar alguna de les accions establertes en el Pla de Recuperació.

Com exemple de «Pla de Resposta», addicionalment al Pla de Recuperació explicat anteriorment, podem citar el «Pla de Contingència de Liquiditat», elaborat per la Direcció d'Anàlisi i Seguiment de Balanç i ratificat pel Consell d'Administració. Aquest Pla disposa de:

- Marc de governança detallat on es distingeixen les fases d'activació (definició i seguiment d'alertes, avaluació de l'impacte / escenari / severitat i activació formal del pla de contingència), execució (pla de comunicació, quantificació necessitats de liquiditat i mesures de liquiditat i plans d'acció) i cessament (avaluació d'alertes i límits i cessament);
- Inventari de mesures factibles a cadascun dels escenaris de crisi en què es valoren totes les mesures d'obtenció de liquiditat indicant per a cada escenari si aquesta és possible, el termini d'execució, el venciment de la font de finançament, el cost i la freqüència amb què es pot utilitzar i
- Descripció de plans d'acció en tres àmbits (comunicació, mercats majoristes i mercats detallistes) i en dos moments temporals (curt termini i llarg termini).

Adicionalment, en aquest Pla de Contingència de liquiditat s'expliquen les diferències entre aquest i el Pla de recuperació amb relació a la governança i la intensitat de la crisi.

Pel que fa al risc fiscal, s'emmarca dins de l'Estratègia Fiscal (que recull els seus principis tributaris estratègics) i de la Política de Control i Gestió del Risc Fiscal, ambdues aprovades pels Òrgans de Govern del Grup.

Així mateix, en compliment amb el compromís de CaixaBank en l'àmbit fiscal, el Consell d'Administració de CaixaBank va aprovar, el 2015, l'adhesió de l'entitat al Codi de Bones Pràctiques Tributàries del Fòrum de Grans Empreses i, igual que l'any anterior, durant aquest exercici ha complert amb el seu contingut.

Les Unitats de Control que integren la segona i tercera línia de defensa, d'acord amb el Marc de Control Intern del Grup, són:

- **Control Intern de Riscos**
- **Control Intern d'Informació i Models Financers**
- **Compliment Normatiu**
- **Auditoria Interna**

Control Intern de Riscos

L'objectiu del departament de Control Intern de Riscos és unificar en un únic àmbit organitzatiu, dependent directament de la Direcció General de Riscos, les diverses funcions de segona línia de defensa en funcionament dins d'aquesta Direcció.

La direcció s'organitza en les següents funcions:

1) Control Intern de Risc Operacional i de Crèdit i Control de Mercats.

L'objectiu d'aquestes funcions és monitorar, com a segona línia de supervisió:

- La definició i implementació de processos d'acord amb les polítiques del banc en matèria de riscos, assegurant que la presa de riscos sempre es duu a terme dins del marc que han definit i amb un marc de control adequat.
- La consistència i efectivitat dels controls exercits des de la primera línia de defensa sobre els processos d'assumpció de risc per part de l'entitat.

- El seguiment i control dels riscos assumits, així com reportar-los recurrentment a, entre d'altres, les àrees de presa o gestió dels riscos, l'Alta Direcció i els comitès competents, així com a organismes de supervisió i terceres entitats.

2) Validació interna

La criticitat i importància del procés de gestió del risc i de la determinació del capital exigeix disposar d'entorns de control adequats que garanteixin la fiabilitat de les estimacions. A més, cal que l'entorn de control sigui suficientment especialitzat i que es faci de manera contínua en les entitats. En aquest sentit, la validació interna ha de complir les exigències regulatòries, i ha de representar un suport fonamental a la gestió del risc, en les seves responsabilitats d'emissió d'opinió tècnica i autorització a l'ús de models interns.

La normativa estableix la validació interna com un requisit ineludible previ a la validació supervisora que ha de dur a terme una unitat suficientment independent i especialitzada dins la mateixa entitat, amb funcions clarament establertes.

A CaixaBank, la funció de control de Validació Interna la desenvolupa Validació de Models de Risc, un departament especialitzat i independent la responsabilitat principal del qual és emetre una opinió tècnica sobre l'adequació dels models interns utilitzats a l'efecte de gestió interna o de caràcter regulatori del grup CaixaBank.

D'acord amb la missió, l'àmbit d'actuació de Validació de Models de Risc engloba els riscos de Crèdit, Mercat i Operacional a més del Capital Econòmic, i revisa els aspectes metodològics, de gestió (usos dels models i eines de gestió, polítiques de risc, nivell de cobertura, controls, governança, implantació dels models en els processos de gestió) i la verificació de l'existència d'un entorn tecnològic amb la qualitat de dades suficient per donar suport a les necessitats dels models.

Control Intern d'Informació i Models Financers

L'objectiu del departament de Control Intern d'Informació i Models Financers és la supervisió dels riscos associats a la Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital i s'organitza en les funcions següents:

1) Sistema de Control Intern sobre la Informació Financera (SCIIF)

El SCIIF, com a part del Control Intern de l'Entitat, es defineix com el conjunt de processos que es duen a terme per proporcionar seguretat raonable respecte a la fiabilitat de la informació financera que l'entitat publica en els mercats. Està dissenyada d'acord amb el que estableix la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV) en el seu document «Control intern sobre la informació financera en les entitats cotitzades» (entitats emissores de títols admesos a cotització). Com a segona línia de defensa, supervisa que les pràctiques i els processos desenvolupats a l'Entitat per elaborar la informació financera en garanteixen la fiabilitat i conformitat amb la normativa aplicable. En concret, aquesta funció ha d'avaluar que la informació financera elaborada per les diverses entitats que constitueixen el Grup compleix amb els principis següents:

- a) Les transaccions, els fets i altres esdeveniments recollits per la informació financera efectivament hi són i s'han registrat en el moment adequat (existència i ocurrència).
- b) La informació reflecteix la totalitat de les transaccions, els fets i altres esdeveniments en els quals l'Entitat és part afectada (integritat).

- c) Les transaccions, els fets i altres esdeveniments es registren i valoren de conformitat amb la normativa aplicable (valoració).
- d) Les transaccions, els fets i altres esdeveniments es classifiquen, presenten i revelen en la informació financera d'acord amb la normativa aplicable (presentació, desglossament, i comparabilitat).
- e) La informació financera reflecteix, en la data corresponent, els drets i obligacions a través dels corresponents actius i passius, de conformitat amb la normativa aplicable (drets i obligacions).

A l'Informe Anual de Govern Corporatiu de l'exercici 2016 es presenta el detall d'aquesta funció, així com les activitats que s'han dut a terme en el període.

2) Control Intern de Models de Planificació Financera (CIMPF)

Aquesta funció, creada fa poc, té per objectiu exercir el control intern de segona línia de defensa de les activitats desenvolupades per la Direcció Corporativa de Planificació i Capital, assegurar que hi ha polítiques i procediments adequats que es compleixen de manera efectiva i vetllar perquè hi hagi un Entorn de Control adequat i efectiu que mitigui els riscos associats a aquestes activitats. Així mateix, la funció està orientada a detectar si hi ha *gaps* de control, establir plans de remediació si n'hi ha i efectuar-ne el seguiment d'implantació. La funció s'ha organitzat partint d'un procés de validació fonamentat en dues visions:

- Validació amb visió «producte» de les activitats de la Direcció Corporativa (Pla Operatiu, Pla Estratègic, ICAAP, ILAAP, IRP, *Recovery Plan*, *Stress Test*...).
- Validació «en línia»: el procés de validació es fa en paral·lel a l'elaboració del producte, amb l'objectiu de tenir les conclusions abans de la presentació al Consell d'Administració.

Amb l'objectiu de mitigar els riscos, la funció CIMPF cobreix tant aspectes quantitius com qualitius. Els elements essencials del procés de validació global cobreixen les àrees de revisió següents:

- ✓ Entorn tecnològic i bases de dades utilitzades
- ✓ Metodologies i hipòtesis utilitzades
- ✓ Govern corporatiu
- ✓ Integritat de la documentació
- ✓ Integració en la gestió

Compliment Normatiu

L'objectiu de la funció de Compliment Normatiu és la supervisió del risc de compliment. L'Àrea de Compliment Normatiu supervisa el risc de compliment derivat de possibles deficiències en els procediments implantats, mitjançant l'establiment de controls de segon nivell dins del seu àmbit d'actuació (entre d'altres, a través d'activitats de *monitoring*, la revisió de procediments interns o l'anàlisi de deficiències detectades en informes d'experts externs, informes de les inspeccions dels organismes supervisors, reclamacions de clients, etc.). En cas de detecció de deficiències, l'Àrea de Compliment Normatiu insta les àrees de gestió afectades que desenvolupin propostes d'accions de millora sobre les quals es fa un seguiment periòdic.

Així mateix, l'Àrea de Compliment Normatiu duu a terme activitats d'assessorament sobre les matèries de la seva competència i accions de formació i comunicació per potenciar la cultura del compliment a l'organització. Una altra activitat que desenvolupa és vetllar per les bones pràctiques en

matèria d'integritat i normes de conducta, per a la qual cosa disposa, entre altres mitjans, del Canal confidencial de consultes i denúncies intern per a empleats implantat en l'entitat. Aquest Canal serveix, a més, per resoldre les denúncies relacionades amb les irregularitats de naturalesa financera i comptable que es puguin produir.

Finalment, cal destacar que l'Àrea de Compliment Normatiu és l'interlocutor, en matèries de la seva competència, dels principals organismes supervisors nacionals i internacionals i, si escau, coordina els requeriments que aquests organismes puguin remetre. Sobre totes aquestes activitats, l'Àrea de Compliment Normatiu fa el report periòdic a l'Alta Direcció, la Comissió d'Auditoria i Control i la Comissió de Riscos.

L'Àrea de Compliment Normatiu desenvolupa la seva activitat a través de 4 direccions: la direcció de Riscos Normatius, la direcció de Prevenció de Blanqueig de Capitals i Finançament del Terrorisme, la direcció d'Internacional i Grup i la direcció de Compliment en l'Àrea de Corporate & Institutional Banking - CIB.

Auditoria Interna

Auditoria Interna de CaixaBank desenvolupa una activitat independent i objectiva d'assegurament i consulta, concebuda per agregar valor i millorar les activitats. Contribueix a la consecució dels objectius estratègics del Grup CaixaBank i aporta un enfocament sistemàtic i disciplinat en l'avaluació i millora dels processos de gestió de riscos i controls, i del govern intern.

D'acord amb el model de control de 3 línies de defensa implantat a CaixaBank, Auditoria Interna actua com a tercera línia de defensa i supervisa les actuacions de la primera i segona línies.

Per a més informació, vegeu la Nota 3 dels Comptes Anuals Consolidats del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2016.

H. Altres informacions d'interès

3. La Societat també pot indicar si s'ha adherit voluntàriament a altres codis de principis ètics o de bones pràctiques, internacionals, sectorials o d'un altre àmbit. Si escau, s'ha d'identificar el codi en qüestió i la data d'adhesió.

CaixaBank participa en nombroses aliances i iniciatives, tant internacionals com nacionals, que tenen com a objectiu l'avenç conjunt en temes de responsabilitat corporativa i l'intercanvi de bones pràctiques en la matèria.

Pacte Mundial de Nacions Unides

L'Entitat dona suport al Pacte Mundial i treballa per a la difusió dels seus deu principis, basats en drets humans, laborals, mediambientals i de lluita contra la corrupció. Adherits des del 2005, CaixaBank ocupa des de l'any 2012 la presidència de la Xarxa Espanyola del Pacte Mundial (per als quatre anys següents), ampliant així el seu compromís en la difusió i la implantació dels principis entre les empreses i institucions espanyoles.

Principis d'Equador

Signants dels Principis d'Equador des de l'any 2007. Representa el compromís de considerar i gestionar els riscos socials i mediambientals en l'avaluació i finançament de projectes d'inversió superiors a 10 milions de dòlars, així com de préstecs corporatius lligats a projectes amb un import global superior a 100 milions de dòlars.

CDPCaixaBank és signant des del 2012 de CDP, organització independent i sense ànim de lucre que treballa per la reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i per un ús sostenible de l'aigua. D'acord amb aquesta adhesió, i com a mostra del seu compromís amb l'entorn, CaixaBank es compromet a mesurar, fer pública, gestionar i compartir la seva informació ambiental.

Women's Empowerment Principles

L'any 2013, CaixaBank s'adhereix a la iniciativa de l'ONU Dones i el Pacte Mundial de les Nacions Unides: Women's Empowerment Principles. Amb aquesta signatura assumeix el compromís públic d'alinejar les seves polítiques per fer avançar la igualtat entre els gèneres.

Global Reporting Initiative

CaixaBank elabora un Informe Corporatiu Integrat en què s'inclouen els indicadors sobre actuació en matèria social, ambiental i de govern corporatiu del GRI.

Principis d'Inversió Responsable de Nacions Unides – UNPRI

VidaCaixa, companyia dedicada a la comercialització d'assegurances de vida i a la gestió de plans de pensions, integrada a CaixaBank, està adherida des de l'octubre de 2009 a aquests principis d'inversió socialment responsable i els ha adoptat com a guia de totes les seves inversions.

El 2016 CaixaBank Asset Management, la gestora de fons d'inversió de CaixaBank, s'ha adherit als UNPRI, amb l'objectiu i el compromís d'adoptar criteris socials, mediambientals i de bon govern en les seves decisions d'inversió.

Directrius de l'OCDE per a empreses internacionals

CaixaBank segueix aquestes guies, que promouen una conducta empresarial sostenible i responsable.

The Conference Board

L'Entitat participa en aquesta associació empresarial d'investigació, que té com a missió compartir amb les organitzacions mundials líders els coneixements pràctics que aquestes necessiten per millorar la seva actuació i servir millor la societat.

Codi de Bones Pràctiques per a la reestructuració viable dels deutes amb garantia hipotecària sobre la residència habitual

El 15 de març de 2012, CaixaBank es va adherir al Codi de Bones Pràctiques per a la reestructuració viable dels deutes amb garantia hipotecària sobre l'habitatge habitual aprovat pel Govern espanyol. Aquesta adhesió respon al fet que el Codi atén un dels seus objectius fundacionals: la seva tradicional lluita contra l'exclusió social i financera.

Pla Nacional d'Educació

Des del 2010 CaixaBank està adherida al Pla Nacional d'Educació Financera promogut pel Banc d'Espanya i la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV), que té com a objectiu millorar el coneixement financer de la població.

Iniciativa RSE-PIME

Col·labora amb l'ICO i la Xarxa Espanyola del Pacte Mundial en la difusió de la responsabilitat corporativa entre les pimes espanyoles.

Carta de la diversitat

La "Carta de la diversitat" és un codi que signen amb caràcter voluntari les empreses i institucions per fomentar el seu compromís amb els principis fonamentals d'igualtat, el comportament respectuós al dret d'inclusió de totes les persones a l'entorn laboral i social, el reconeixement dels beneficis que brinda la diversitat cultural, demogràfica i social en les organitzacions, la implementació de polítiques concretes per afavorir un entorn laboral lliure de prejudicis en matèria d'ocupació, formació i promoció i el foment de programes de no discriminació envers grups desfavorits. CaixaBank s'hi va adherir l'any 2012.

Acords voluntaris per incrementar la presència i participació de les dones en els llocs de direcció de les empreses.

Signant, amb el Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat, d'aquesta iniciativa pionera i un dels compromisos més importants i de més rellevància entre el Govern d'Espanya i el sector empresarial per avançar cap a una participació més equilibrada de dones i homes en els llocs d'alta responsabilitat.

Principis dels Bons Verds

CaixaBank és signant des de 2015 d'aquests principis. Es tracta d'unes guies d'aplicació voluntària per als participants en l'emissió de bons (asseguradores, emissors i inversors) que categoritzen els diferents tipus de bons verds.

Programa d'acords voluntaris per a la reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH)

El 2015, a través d'aquest programa, impulsat per l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic, CaixaBank s'ha compromès voluntàriament a fer el seguiment de les seves emissions i a establir mesures que contribueixin a la seva reducció, més enllà del que obliga la normativa.

Grup Espanyol per al Creixement Verd

CaixaBank és una de les empreses fundadores d'aquesta associació empresarial que té l'objectiu de contribuir a l'impuls d'una economia baixa en carboni compatible amb el creixement econòmic i la generació d'ocupació.

RE100

CaixaBank forma part d'aquesta iniciativa global i col·laborativa d'empreses compromeses per una energia 100% renovable i s'ha marcat l'objectiu públic que, l'any 2018, el 100% de l'energia elèctrica contractada provingui de fonts d'energia renovable.

Codi de Bones Pràctiques Tributàries

El Consell d'Administració, en la seva sessió de 12 de març de 2015, va acordar el compliment i adhesió de CaixaBank, S.A. al Codi de Bones Pràctiques Tributàries, elaborat en el marc del Fòrum de Grans Empreses en col·laboració amb l'Agència Tributària. Com ja va passar l'any 2015, durant l'exercici 2016 CaixaBank també va complir amb el seu contingut.

Per a més informació, es pot accedir a l'apartat de «Responsabilitat Corporativa» situat dins la Secció d'«Informació Corporativa» del web corporatiu de CaixaBank, o directament a l'enllaç següent:

http://www.caixabank.com/responsabilidadcorporativa/modelofinanzasresponsables/iniciativasalianzas_es.html